

Studie 20 – Zpracování návrhu pokynů pro sdílení pasivní a aktivní infrastruktury sítí, optimalizace využití veřejných zdrojů určených pro podporu budování sítí ve vybraných oblastech

Připraveno pro Ministerstvo průmyslu a obchodu

31.10.2024

Národní
plán
obnovy

Obsah

Manažerské shrnutí	5
Management summary	7
Úvod	9
1 Přístup k hodnocení projektů v České republice	10
1.1 Projektové výzvy realizované v minulosti	10
1.2 Základní parametry realizovaných výzev	10
1.3 Použité modely hodnocení	11
1.4 II. a IV. výzva OPPIK	11
1.4.1 <i>Kritérium A</i>	12
1.4.2 <i>Kritérium B</i>	12
1.4.3 <i>Kritérium C</i>	12
1.5 Model hodnocení I. výzva NPO	13
1.5.1 <i>Kritérium A</i>	13
1.5.2 <i>Kritérium B</i>	13
1.5.3 <i>Kritérium C</i>	14
1.5.4 <i>Kritérium D</i>	14
1.6 Odlíšnosti použitých modelů hodnocení	14
2 Přístup k hodnocení projektů v zahraničí	15
2.1 Rakousko	15
2.2 Chorvatsko	16
2.3 Východní Německo	16
2.4 Španělsko	16
2.5 Obecné zhodnocení přístupů k hodnocení projektů	17
3 Identifikace hlavních oblastí pro hodnocení projektů	18

3.1	Hodnocení ekonomické efektivity	18
3.2	Hodnocení kvality technického řešení	18
3.3	Hodnocení míry pokrytí	18
3.4	Hodnocení ostatních parametrů	18
3.5	Bonifikace malých a středních podniků	19
4	Návrhová část pro oblast hodnocení projektů	20
4.1	Návrh hodnotícího modelu v rámci OP TAK	20
4.1.1	<i>Kritérium A</i>	20
4.1.2	<i>Kritérium B</i>	21
4.1.3	<i>Kritérium C</i>	21
4.1.4	<i>Kritérium D</i>	21
4.2	Analýza vybraných dopadů hodnotícího modelu OP TAK	22
4.3	Základní dopady modelu OP TAK na příkladu projektů z výzvy NPO	22
4.3.1	<i>Kritérium A1</i>	22
4.3.2	<i>Kritérium A2</i>	22
4.3.3	<i>Kritérium B1</i>	22
4.3.4	<i>Kritérium C1</i>	22
4.3.5	<i>Kritérium C2</i>	23
4.3.6	<i>Kritérium C3</i>	24
4.3.7	<i>Celkové vyhodnocení</i>	24
4.4	Stanovení minimální hodnoty pro akceptaci projektu	25
4.5	Stanovení bonifikace pro MSP	26
4.5.1	<i>Výzvy OP PIK</i>	27
4.5.2	<i>Výzva NPO</i>	28
4.5.3	<i>Výzva NPO se simulací hodnocení dle modelu hodnocení OP TAK</i>	29
4.5.4	<i>Závěr</i>	30
4.6	Analýza citlivosti navrženého modelu hodnocení	30
4.7	Analýza rizik	37
4.8	Doporučení k úpravám hodnotícího modelu	38
5	Sdílení infrastruktury	41
5.1	Definice možností a rozsahu sdílení	41

5.1.1	<i>Mobilní síť 5G</i>	43
5.1.2	<i>Pevné vysokorychlostní síť</i>	46
5.2	<i>Analýza problematiky napříč zeměmi EU pro účel zjištění relevantních příkladů</i>	49
5.2.1	<i>Podmínky dle implementace směrnice 2014/61/EU (zákon o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací)</i>	49
5.2.2	<i>Nová úprava - Nařízení o gigabitové infrastruktuře</i>	50
5.2.3	<i>Vodítka BEREC a doporučení Evropské komise</i>	51
5.2.4	<i>Nejlepší praxe v úpravě výstavby a sdílení infrastruktury</i>	52
6	Vliv sdílení pasivní infrastruktury na dotační projekty	60
6.1	<i>Obecný popis</i>	60
6.2	<i>Modely spolupráce</i>	60
6.3	<i>Metodický pokyn dělení nákladů</i>	60
6.3.1	<i>Nákladová báze</i>	61
6.3.2	<i>Alokace nákladů</i>	61
6.3.3	<i>Koeficient sdílení</i>	61
6.3.4	<i>Způsobilost nákladů</i>	61

Manažerské shrnutí

Studie **Zpracování návrhu pokynů pro sdílení pasivní a aktivní infrastruktury sítí, optimalizace využití veřejných zdrojů určených pro podporu budování sítí ve vybraných oblastech** je součástí širšího zpracování problematiky se zaměřením na některá témata související s technologií 5G ve smyslu reformy č. 2 komponenty 1.3 Národního plánu obnovy, a to prostřednictvím celkem 8 studií v rámci Smlouvy o dílo č. 022/2024 uzavřené mezi zpracovatelem a Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Cílem studie je formulace doporučení pro další kroky vedoucí k optimalizaci a zvýšení efektivity vynakládaných veřejných zdrojů. Pro dosažení tohoto cíle je studie a její závěry rozděleny do **tří hlavních částí**.

Analýza možností nastavení modelu hodnocení projektů soutěžících o využití možnosti podpory z veřejných zdrojů a návrh opatření ke zvýšení transparentnosti a správnosti procesu hodnocení
Problematika sdílení infrastruktury včetně deskripce zahraničních zkušeností a možností pro Česko
Analýza sdílení infrastruktury v dotačním prostředí včetně sdílení nákladů a uznatelnosti nákladů

Hlavní zjištění v oblasti **modelu hodnocení** vycházejí z podrobné analýzy dosud realizovaných výzev a jejich hodnotících modelů, vyhodnocení způsobu vybraných hodnocení projektů v zahraničí. Díky tomu jsou identifikovány hlavní oblasti pro hodnocení projektů, a to konkrétně hodnocení ekonomické efektivity, hodnocení kvality technického řešení, hodnocení míry pokrytí, hodnocení ostatních parametrů a bonifikace malých a středních podniků.

Díky těmto identifikovaným oblastem a zároveň provedenému vyhodnocení již použitých metod v předchozích výzvách popisuje zpracovatel studie možné návrhy pro hodnocení projektů v rámci aktuálního období. Možné návrhy jsou dále analyzovány, a to zejména jejich implementací na již proběhlé výzvy a vyhodnoceny prostřednictvím zjištěných rozdílů a změn. Za účelem vhodného nastavení modelu jsou analyticky ověřeny i hodnoty minimální velikosti projektu (20 bodů) a bonifikace pro MSP (10 %).

Konkrétní doporučení identifikovaná při zpracování studie jsou rozdělena na část změn provedených poskytovatelem dotace a na část změn navržených zpracovatelem studie. Jde o následující doporučení.

Změny provedené poskytovatelem dotace	Změny navržené zpracovatelem studie
A1 – úprava dílčích kritérií A až D zohledněním rozsahu pokrytí dosud nepokrytých adresních míst / obcí prostřednictvím příslušného technického řešení A2 – objektivizace procesu hodnocení doplnění tabulky pro přidělení jednotlivé hodnoty bodů podle rozsahu zjištěné nehospodárnosti projektu B1 – snížení váhy kritéria ve prospěch ostatních hodnotících kritérií C1 – vyrovnaní velikost počtu adresních míst v rámci intervenčních oblastí s cílem zvýšení konzistentnosti hodnotícího postupu C1 – úprava vzorce pro výpočet celkového počtu bodů (v rámci relativního pokrytí doplnění dělitele zohledňujícího rozdílnost počtu adresních míst v rámci Aktivit I. a Aktivit II.	A1 – zachování váhy dílčích kritérií A až C prostřednictvím úpravy výpočtu bodů za dílčí kritéria A až C tak, aby bylo možné dosáhnout maximálního definovaného počtu bodů (vynásobení součtu bodů za A + B + C stanoveným koeficientem). C1 – rozšíření počtu přiřaditelných položek v rámci hodnotícího intervalu C1 – úprava hodnot přiřaditelných položek v rámci hodnotícího intervalu směřující k lepšímu vyvážení hodnotícího modelu při vzájemné interakci dílčích hodnotících kritérií včetně reakce na úpravu dílčího hodnotícího kritéria požadované dotace C1 – úprava vzorce pro výpočet celkového počtu bodů (odstranění zaokrouhlení na celá čísla, úprava vzorce atd.)

C1 – změna hodnotícího kritéria z požadované dotace na přípojku na požadovanou dotaci za pokrytí adresného bodu C2 – zavedení nového hodnotícího kritéria pro Aktivitu I. C3 – snížení váhy kritéria ve prospěch ostatních hodnotících kritérií D – úprava hodnoty bonifikace MSP	C2 – úprava vzorce pro výpočet celkového počtu bodů (odstranění zaokrouhlení na celá čísla, úprava vzorce atd.) D – odůvodnění a prověření nové hodnoty bonifikace pro MSP Celkem – odůvodnění a prověření nové minimální bodové hranice pro výběr projektů

Sdílení infrastruktury sítí elektronických komunikací, ať už v pevném místě nebo mobilních sítí, je stále běžnější, a to především v EU. Za posledních patnáct let došlo k dohodě o sdílení sítí mezi mobilními operátory takřka v každém členském státu. Ve většině případů jde o dohody, jejichž cílem je snížení nákladů na rozšiřování infrastruktury, především pak do míst, která jsou méně rentabilní (venkov, řídko obydlené oblasti), případně kde je pokrývání komplikované z jiných důvodů, jako jsou například památkově chráněné lokality.

Za účelem identifikace hlavních zjištění zpracovatel vycházel z definice možností a rozsahu sdílení jak mobilních 5G sítí, tak u pevných vysokorychlostních sítí a dále pak z mezinárodní komparace sdílení infrastruktury na úrovni Evropské unie, která zahrnuje identifikaci podmínek podle směrnice 2014/61/EU, tak také nařízení o gigabitové infrastruktuře, vodítka BEREC a doporučení Evropské komise a také identifikace nejlepší praxe v úpravě výstavby a sdílení infrastruktury.

V oblasti pevných vysokorychlostních sítí byly identifikovány a popsány základní způsoby sdílení, a to model joint venture, model společné výstavby, model vzájemného přístupu, model přístupu k infrastruktuře a model sdílení pasivní infrastruktury. Na základě identifikované a popsané praxe pak byly v rámci našeho prostředí identifikovány jako hlavní způsoby sdílení nákladů koordinace, kupní smlouva a přípolož.

V rámci mezinárodního srovnání byly jako příklady dobré praxe popsány příklady ze tří zemí, a to konkrétně z Portugalska, Polska a Irska.

V rámci sdílení infrastruktury byl vytvořen návrh metodiky dělení nákladů v případě sdílení infrastruktury pro výstavbu sítí elektronických komunikací v rámci dotačních titulů. Všeobecně v rámci dělení nákladů na sdílené je nutné rozlišovat následující rozměry:

- Forma sdílení – Koordinace, přístup k infrastruktuře, přípolož, odkoupení a další
- Existence infrastruktury - Zda se jedná o výstavbu nové infrastruktury koordinovaně či zda se jedná o sdílení již existující infrastruktury
- Poměr dělení nákladů – Přímým poměrem dle veškerých instalovaných prvků (kapacit) či dle efektivních kapacit
- Přiměřenost nákladů – V rámci nemožnosti ověření obvyklosti nákladů je vhodné zahrnout mechanismus ověření těchto nákladů
- Příčinnost nákladů – Korektní přiřazení nákladů dle daných alokačních klíčů

Management summary

The study **Elaboration of draft guidelines for sharing passive and active network infrastructure, optimisation of the use of public resources intended to support the construction of networks in selected areas** is part of a broader elaboration of the issue, focusing on some topics related to 5G technology in the sense of Reform No. 2 of Component 1.3 of the National Recovery Plan, through a total of 8 studies under the Work Contract No. 022/2024 concluded between the processor and the Ministry of Industry and Trade.

The aim of the study is to formulate recommendations for further steps to optimise and increase the efficiency of public funds spent. In order to achieve this objective, the study and its conclusions are divided into three main **parts**.

Analysis of the possibilities of establishing an evaluation model for projects competing for public support and proposal of measures to increase the transparency and accuracy of the evaluation process.

Issues of infrastructure sharing including description of foreign experiences and possibilities for the Czech Republic

Analysis of infrastructure sharing in the subsidy environment, including cost sharing and cost deductibility.

The main findings in the area of the evaluation model are based on a detailed analysis of the previous calls and their evaluation models, as well as an evaluation of the way selected projects are evaluated abroad. As a result, the main areas for project evaluation are identified, namely the evaluation of cost-effectiveness, the evaluation of the quality of the technical solution, the evaluation of the coverage rate, the evaluation of other parameters and the SME bonus.

On the basis of these identified areas and the evaluation of the methods already applied in previous calls, the study describes possible proposals for the evaluation of projects in the current period. The possible proposals are further analysed, in particular by applying them to the calls already made and evaluated in terms of the differences and changes identified. The values of the minimum project size (20 points) and the SME bonus (10%) will also be analysed in order to adjust the model accordingly.

The specific recommendations identified in the study are divided into the part of changes made by the grant provider and the part of changes proposed by the study preparer. These recommendations are as follows.

Changes made by the grant provider	Changes proposed by the study preparer
A1 - Adjustment of sub-criteria A to D by taking into account the extent of coverage of address points/municipalities not yet covered by the relevant technical solution A2 - Objectification of the evaluation process by adding a table to allocate individual point values according to the extent of the identified uneconomic nature of the project B1 - reduction of the weight of the criterion in favour of the other evaluation criteria C1 - alignment of the size of the number of address points within the intervention areas to increase the consistency of the evaluation process C1 - modification of the formula for calculating the total number of points (within the relative coverage, addition of a divisor to take into account the difference in the number of addressable sites under Activity I and Activity II.	A1 - maintaining the weighting of sub-criteria A to C by adjusting the calculation of the points for sub-criteria A to C so that the maximum defined number of points can be achieved (multiplying the sum of the points for A + B + C by the specified coefficient). C1 - extension of the number of attributable items within the evaluation interval C1 - adjustment of the values of the attributable items within the evaluation interval to better balance the evaluation model when the sub-evaluation criteria interact with each other, including in response to the adjustment of the sub-evaluation criterion of the requested subsidy C1 - modification of the formula for calculating the total number of points (removal of rounding to whole numbers, modification of the formula, etc.)

C1 - change the evaluation criterion from the required subsidy per connection to the required subsidy per address point coverage C2 - introduction of a new evaluation criterion for Activity I. C3 - reduction of the weighting of the criterion in favour of the other evaluation criteria D - adjustment of the SME bonus value	C2 - modification of the formula for calculating the total number of points (removal of rounding to whole numbers, modification of the formula, etc.) D - justification and verification of the new SME bonus value Total - justification and verification of the new minimum point threshold for project selection

Sharing of electronic communications network infrastructure, whether fixed site or mobile, is increasingly common, especially in the EU. Over the last fifteen years, network sharing agreements have been agreed between mobile operators in almost every Member State. In most cases, these agreements are aimed at reducing the cost of infrastructure expansion, particularly to locations that are less profitable (rural areas, sparsely populated areas) or where coverage is complicated for other reasons, such as conservation areas.

In order to identify the main findings, the preparer has drawn on the definition of the possibilities and scope of sharing both for mobile 5G networks and for fixed high-speed networks, as well as on the international comparison of infrastructure sharing at the European Union level, which includes the identification of conditions under Directive 2014/61/EU as well as the Gigabit Infrastructure Regulation, BEREC guidelines and European Commission recommendations, as well as the identification of best practices in the regulation of infrastructure construction and sharing.

In the area of fixed high-speed networks, the main sharing modes have been identified and described, namely the joint venture model, the joint construction model, the mutual access model, the infrastructure access model and the passive infrastructure sharing model. Based on the identified and described practices, coordination, power purchase agreement and adjacency were then identified as the main cost sharing modes in our setting.

In the international comparison, examples from three countries, namely Portugal, Poland and Ireland, were described as examples of good practice.

Within the framework of infrastructure sharing, a proposal for a methodology for cost sharing in the case of sharing infrastructure for the construction of electronic communications networks within the framework of subsidy titles was created. In general, in the context of dividing costs into shared costs, it is necessary to distinguish the following dimensions:

- Form of sharing – Coordination, access to infrastructure, buyout and more
- Existence of infrastructure - Whether it is a matter of building new infrastructure in a coordinated manner or whether it is a sharing of existing infrastructure
- Cost division ratio – By direct ratio according to all installed elements (capacities) or according to effective capacities
- Reasonableness of costs — In the context of the impossibility of verifying the normality of costs, it is appropriate to include a mechanism for verifying those costs
- Cost Cause – Correct allocation of costs according to the given allocation keys

---

Úvod

Tato studie s názvem *“Studie 20: Zpracování návrhu pokynů pro sdílení pasivní a aktivní infrastruktury sítí, optimalizace využití veřejných zdrojů určených pro podporu budování sítí ve vybraných oblastech”* je součástí širšího zpracování problematiky se zaměřením na některá témata související s technologií 5G ve smyslu reformy č. 2 komponenty 1.3 Národního plánu obnovy, a to prostřednictvím celkem 8 studií v rámci Smlouvy o dílo č. 022/2024 uzavřené mezi zpracovatelem a Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Rozvoj technologií 5G je mimo jiné podmíněn rozvojem pevných širokopásmových sítí, které umožní propojení všech základnových stanic a příslušejících RF vysílacích prvků sítěmi s vysokou kapacitou.

V současnosti je finančně podporován rozvoj vysokokapacitních širokopásmových sítí napříč EU k naplnění cílů takzvané gigabitové společnosti. Je realizována podpora řady významných investic směřovaných do výstavby pevných přístupových a přípojných sítí směřovaných do oblastí s nedostatečným připojením (takzvaná bílá místa).

Popsaná situace vytváří jedinečnou příležitost podstatně zefektivnit využití investičních zdrojů (dotací) kombinací cílů budování pevných vysokokapacitních sítí a mobilních sítí. Takováto kombinace může přinést výhodu větší hospodárnosti vynaložených zdrojů zamezením dvojího financování výstavby.

Studie respektuje podmínky uvedené v dokumentech „Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací v kmitočtových pásmech 700 MHz a 3400–3600 MHz“ (č.j.: ČTÚ-38 426/2020-61 ze dne 7. srpna 2020) a „Národní plán rozvoje sítí VHCN“.

Studie zároveň řeší nejen podporu rozvoje sítí 5G, ale i případné současné podpory infrastruktury mobilní telefonní komunikace (2G).

Cílem studie je formulace doporučení pro další kroky vedoucí k optimalizaci a zvýšení efektivity vynakládaných veřejných zdrojů. Pro dosažení tohoto cíle je studie a její závěry rozděleny do tří hlavních částí.

- Analýza možností nastavení modelu hodnocení projektů soutěžících o využití možnosti podpory z veřejných zdrojů a návrh opatření ke zvýšení transparentnosti a správnosti procesu hodnocení
- Problematika sdílení infrastruktury včetně deskripce zahraničních zkušeností a možností pro Česko
- Analýza sdílení infrastruktury v dotačním prostředí včetně sdílení nákladů a uznatelnosti nákladů

Analýza je zpracována primárně na základě analýzy primárních dat a zdrojů prostřednictvím klasické syntézy zjištění a logické indukce s následnou formulací obecných i konkrétních doporučení a závěrů. Při zpracování analýzy primárních dat a zdrojů jsou využity otevřené zdroje české i zahraniční včetně interních dokumentů zadavatele.

1 Přístup k hodnocení projektů v České republice

1.1 Projektové výzvy realizované v minulosti

Podpora rozšíření infrastruktury umožňující vysokorychlostní přístup k internetu (přístupové sítě nové generace) byly poskytována v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost v rámci programového období 2014 až 2020 a následně také v rámci Národního plánu obnovy.

Přímo na podporu infrastruktury byly realizovány I., II. a IV. výzva v rámci OPPIK a následně jedna výzva v rámci NPO. V tabulce níže je uveden přehled těchto výzev.

Tabulka 1: Výzvy na podporu vysokorychlostního internetu v České republice

Program	Výzva	Termín
OPPIK	I.	3 až 9 / 2017
OPPIK	II.	2 až 7 / 2019
OPPIK	IV.	3 až 9 / 2020
NPO	I.	4 až 9 / 2022

Zdroj: API, MPO

1.2 Základní parametry realizovaných výzev

V průběhu jednotlivých let nedošlo k výraznému posunu v rámci klíčových parametrů v rámci rozdělování prostředků. Níže uvedená tabulka uvádí vývoj hodnoty těchto klíčových parametrů.

Okruh způsobilých žadatelů i vzhledem k obsahu projektů zahrnuje také velké podniky. Možná velikost dotace se pohybuje od 0,5 mil. Kč až do 200 mil. Kč při celkové míře podpory 75 %. Teprve u výzvy z NPO došlo k mírnému navýšení míry podpory a maximální dotace na 1 projekt.

Tabulka 2: Klíčové parametry výzev na podporu vysokorychlostního internetu v České republice

Výzva	Alokace výzvy	Míra podpory	Velikost dotace	Žadatel
OPPIK I.	11,55 mld. Kč	75 %	1,0 až 200 mil. Kč	MSP i VP
OPPIK II.	1,0 mld. Kč	75 %	0,5 až 200 mil. Kč	MSP i VP
OPPIK IV.	1,5 mld. Kč	75 %	0,5 až 200 mil. Kč	MSP i VP
NPO I.	2,85 mld. Kč	80 %	0,5 až 230 mil. Kč	MSP i VP, MSP bonifikace

Zdroj: API, MPO

Zatímco v rámci I. výzvy došlo k podání pouze 3 žádostí a žádný projekt nebyl schválen a proplacen, v dalších výzvách po úpravě podmínek již došlo ke zvýšení absorpční kapacity, která se blížila alokaci vyhlášených výzev.

Zatímco však objem podaných žádostí dosáhl v obou případech téměř 1 miliardy, objem schválených a následně proplacených prostředků se pohyboval v rámci II. výzvy pouze kolem poloviny hodnoty podaných žádostí, v rámci IV. výzvy pak již jen kolem jedné čtvrtiny.

Přehled bilance jednotlivých výzev v rámci OPPIK obsahuje níže uvedená tabulka.

Tabulka 3: Přehled podaných, schválených a proplacených žádostí v rámci výzev OPPIK

Výzva	Objem žádostí	Počet žádostí	Schválené žádosti	Proplacené prostředky
OPPIK I.	47 mil. Kč	3	0 Kč	0 Kč
OPPIK II.	896 mil. Kč	40	553 mil. Kč	488 mil. Kč
OPPIK IV.	978 mil. Kč	46	238 mil. Kč	231 mil. Kč

Zdroj: API, MPO

1.3 Použité modely hodnocení

V rámci této studie je zanedbána výzva I. z OPPIK vzhledem k tomu, že v rámci této výzvy nebyl zasmluvněn žádný projekt a byly podány pouze 3 žádosti. Porovnány tak budou pouze modely hodnocení v rámci II. a IV. výzvy OPPIK a I. výzvy NPO.

Všechny tyto výzvy byly vyhlášeny jako kolové s průběžným příjmem žádostí a následným vyhodnocením všech řádně podaných žádostí. Prvním krokem v rámci hodnocení žádostí bylo hodnocení splnění formálních požadavků a kritérií přijatelnosti, které v drtivé většině požadavků podléhalo možnosti doplnění.

Vlastní věcné hodnocení projektů pak probíhalo ve druhém stupni pro žádosti, které formální požadavky a přijatelnost naplnily. Vyhodnocené projekty pak následně byly v případě splnění podmínek (minimální požadovaný počet bodů, vyšší počet bodů v případě souběhu dvou a více žádostí v rámci intervenční oblasti, celkový vyšší počet bodů v případě vyšší hodnoty vhodných projektů, než alokace apod.) postoupeny výběrové komisi, která následně rozhodla o jejich výběru.

Tento postup je zcela standardní pro tento typ projektů v rámci tzv. soutěžních výzev, kde projekty soupeří mezi sebou, byť v tomto případě se primárně soupeření projektů odehrávalo pouze v případě, že v dané intervenční oblasti bylo podáno více žádostí. Situace, kdy by uvedená alokace nepostačovala na všechny podané projekty, které splnily minimální bodovou hranici a byly nejlepší v dané intervenční oblasti, nenastala.

S ohledem na potřeby této studie je předmětem jejího posouzení primárně druhá stupeň hodnocení, tedy vlastní věcné hodnocení. V rámci tohoto posouzení jsou popsány jednotlivé dílčí postupy a jejich vývoj a také vliv na hodnocení a výběr projektů.

Zdrojem informací pro popis a následné posouzení jsou primárně dokumentace k jednotlivým výzvám uveřejněné na webu MPO, resp. API, a to primárně příslušná příloha výzvy popisující způsob hodnocení projektových žádostí.

1.4 II. a IV. výzva OPPIK

Model hodnocení v rámci obou relevantních výzev OPPIK byl totožný. Proto je zde model hodnocení obou výzev popsán v rámci této kapitoly, přičemž níže uvedené je platné pro obě výzvy.

V rámci věcného hodnocení žádosti o podporu bylo hodnoceno splnění zásad hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Poskytovatel podpory při kontrole hospodárnosti žádosti o podporu kontroloval ceny obvyklé jak staveb, tak pořízovaných strojů, technologií (čili hmotného majetku), dále rovněž nehmotného majetku, cen služeb či výše odměňování pracovníků. Náklady nad obvyklé ceny těchto kontrolovaných kategorií výdajů pak nebyly uznány jako způsobilé výdaje projektu.

K žádosti o podporu byly vyhotoveny dva posudky hodnotiteli, zaměstnanci Řídicího orgánu. V případě přesahu odborných kapacit a znalostí hodnotitelů Řídicího orgánu bylo možné zadat expertní externí nezávislý posudek, který sloužil jako podklad hodnotitelům Řídicího orgánu pro jejich rozhodnutí.

Pokud se posudky interních hodnotitelů k jedné žádosti o podporu od sebe lišily hodnotami u vylučovacích nebo kombinovaných kritérií či výsledkově, tak že jeden posudek byl doporučující a druhý nedoporučující, nebo byl rozdíl mezi získanými body větší než 20 bodů, o výsledku věcného hodnocení rozhodl třetí posudek arbitra tzv. arbitrážním hodnocením.

Kritéria pro věcné hodnocení byla rozdělena na tři základní kategorie (A-C)

- A Kombinovaná kritéria (binární a zároveň bodované kritérium při přidělení 0 bodů není kritérium splněno a projekt bude vyloučen z hodnocení, max. 30 bodů), Binární kritéria
- B Připravenost žadatele k realizaci projektu (hodnotící kritérium, max. 8 bodů)
- C Potřebnost a relevance projektu (hodnotící kritérium, max. 62 bodů)

Pokud projekt předložený žadatelem získal v části A byť jen jedno nulové, nebo záporné hodnocení, byl projekt z dalšího hodnocení vyřazen jako nepřijatelný. Kategorie B až C věcného hodnocení byly bodovací (obsahovaly pouze hodnotící kritéria) dle posouzení hodnotitele.

Součet bodů za kategorie A, B a C pak byl celkovým bodovým ohodnocením projektu. Projekt mohl získat **maximálně 100 bodů. Minimální počet bodů** potřebných pro naplnění kritérií programu a schválení projektu činil **40 bodů**.

1.4.1 Kritérium A

V rámci tohoto kritéria byla definována 4 binární sub kritéria ANO/NE zaměřená primárně na soulad projektu se životním prostředím a zdravím lidí, rovné příležitosti, soulad s RIS3 strategií a kompletnost a úplnost předložených podkladů ve výzvě.

Kromě těchto binárních sub kritérií byla definována i další 2 bodová sub kritéria, a to konkrétně hospodárnost projektu a naplnění cílů výzvy. Hospodárnost projektu byla hodnocena podle přiměřenosti a odůvodněnosti předloženého rozpočtu (0 až 10 bodů) a dále pak podle naplnění cílů výzvy, tedy zajištění budované sítě v každé bílé ZSJ v požadované rychlosti (0 až 10 bodů) a zároveň pokrýt v ZSJ alespoň 40 % relevantních adresných míst (0 až 10 bodů).

1.4.2 Kritérium B

V rámci kritéria B byla hodnocena připravenost žadatele k realizaci projektu podle podnikatelského záměru na základě jeho zkušeností s dosavadními ekonomickými výsledky provozu služeb elektronických komunikací v podobné lokalitě a reálnosti předpoklad umožňující pokrýt z provozních výnosů všechny investiční a provozní náklady, vč. úhrady případných úvěrů do 7 let od podpisu Rozhodnutí o poskytnutí dotace (0 až 8 bodů).

1.4.3 Kritérium C

V rámci kritéria C byl hodnocen tržní potenciál (C2 0 až 6 bodů) podle toho, jak žadatel vyhovuje uvedeným požadavkům na existenci podnikové strategie, prokazuje znalost trhu a potřeby zákazníků včetně předpokladů vývojových trendů a také realizovatelnost projektu (C3 0 až 6 bodů) podle toho jak je projekt realizovatelný, zda jsou zohledněny všechny aspekty projektu a zda není zvoleno zbytečně nákladné řešení.

Zcela dominantním prvkem hodnocení v rámci celého hodnocení bylo sub kritérium C1 Komplexní hodnocení pokrytí intervenční oblasti, technické úrovně navrženého řešení a výše požadované dotace. Toto kritérium bylo hodnoceno 0 až 50 body na základě objektivního výpočtu kombinujícího výši požadované dotace na přípojku, míru pokrytí bílých míst v intervenční oblasti a rychlost navrženého řešení.

Jednotlivé rychlosti byly ohodnoceny váhovým koeficientem od 0,6 do 1,0 a násobeny mírou pokrytí bílých míst (suma součinu relativního pokrytí intervenční oblasti příslušnou rychlostí). Tento součin byl následně vynásoben váhovým koeficientem výše požadované dotace (rozsah 0,7 až 1,0) a výsledkem pak byla hodnota od 0 do 100 %, přičemž za příslušné pokrytí v procentní výši bylo přiřazeno 0 až 50 bodů.

Tabulka 4: Model hodnocení II. výzva OPPIK

Kritérium	Počet bodů	Popis
A1	20	Naplnění cíle výzvy (míra a kvalita pokrytí)

A2	10	Hospodárnost projektu
B	8	Připravenost k realizaci
C1	50	Komplexní hodnocení
C2	6	Tržní potenciál
C3	6	Realizovatelnost projektu
Celkem	100	

Zdroj: API, MPO

1.5 Model hodnocení I. výzva NPO

V rámci věcného hodnocení žádosti o podporu bylo hodnoceno splnění zásad hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. ŘO dále kontroloval ceny obvyklé jak staveb, tak pořízovaných strojů, technologií (čili hmotného majetku), dále rovněž nehmotného majetku, cen služeb či výše odměňování pracovníků. Náklady nad obvyklé ceny těchto kontrolovaných kategorií výdajů pak nebyly uznány jako způsobilé výdaje projektu.

K žádosti o podporu byly vyhotoveny dva posudky hodnotiteli (zaměstnanci řídicího orgánu, jiného orgánu státní správy na základě veřejnoprávní smlouvy nebo jiného subjektu). V případě přesahu kapacit nebo odborných znalostí hodnotitelů Řídicího orgánu bylo možné zadat expertní externí nezávislý posudek, který sloužil jako podklad hodnotitelům Řídicího orgánu pro jejich rozhodnutí.

Pokud se posudky hodnotitelů k jedné žádosti o podporu od sebe lišily hodnotami u vylučovacích nebo kombinovaných kritérií či výsledkově tak, že jeden posudek byl doporučující a druhý nedoporučující, nebo byl rozdíl mezi získanými body větší než 20 bodů, o výsledku věcného hodnocení rozhodlo tzv. arbitrážní hodnocení, při němž arbitr vyhodnotil všechna kritéria dané fáze hodnocení a jeho hodnocení bylo třetím nezávislým názorem.

Kritéria pro věcné hodnocení jsou rozdělena na čtyři základní kategorie (A-D)

- A Kombinovaná kritéria (binární a zároveň bodované kritérium při přidělení 0 bodů není kritérium splněno a projekt bude vyloučen z hodnocení, max. 30 bodů), Binární kritéria
- B Připravenost žadatele k realizaci projektu (hodnotící kritérium, max. 8 bodů)
- C Potřebnost a relevance projektu (hodnotící kritérium, max. 62 bodů)
- D Bonifikace za status MSP (součet (A až C) * koeficient 0,05 nebo 0)

Pokud projekt předložený žadatelem získal v části A byť jen jedno nulové, nebo záporné hodnocení, byl projekt z dalšího hodnocení vyřazen jako nepřijatelný. Kategorie B až C věcného hodnocení pak byly bodovací a přidělený počet bodů se pohyboval v uvedeném bodovém rozpětí dle posouzení hodnotitele.

Projekt mohl, bez započítání bonifikace za status MSP, získat **maximálně 100 bodů**. **Minimální počet bodů** potřebných pro naplnění kritérií programu a schválení projektu **činil 40**. Podpořeny byly nejlepší projekty dle počtu bodů, **včetně bonifikace za status MSP**, až do vyčerpání alokace výzvy.

1.5.1 Kritérium A

V rámci tohoto kritéria byla definována 3 binární sub kritéria ANO/NE zaměřená primárně na DNSH, naplnění kvalitativních parametrů VHCN a kompletnost a úplnost předložených podkladů ve výzvě.

Kromě těchto binárních sub kritérií byla definována i další 2 bodová sub kritéria, a to konkrétně hospodárnost projektu a naplnění cílů výzvy. Hospodárnost projektu byla hodnocena podle přiměřenosti a odůvodněnosti předloženého rozpočtu při současném stanovení maximální hodnoty dotace na vybudování jedné přípojky (0 až 10 bodů) a dále pak podle naplnění cílů výzvy, tedy zajištění požadované rychlosti poskytované služby domácnostem, resp. domácnostem a socioekonomickým aktérům v ZSJ kategorie A (0 až 10 bodů) a v ZSJ kategorie B (0 až 10 bodů).

1.5.2 Kritérium B

V rámci kritéria B byla hodnocena připravenost žadatele k realizaci projektu podle podnikatelského záměru na základě jeho zkušeností s dosavadními ekonomickými výsledky provozu služeb elektronických komunikací v podobné lokalitě a reálnosti předpoklad umožňující pokrýt z provozních výnosů všechny investiční a provozní náklady, vč. úhrady případných úvěrů do 7 let od podpisu Rozhodnutí o poskytnutí dotace (0 až 8 bodů).

1.5.3 Kritérium C

V rámci kritéria C byl hodnocen tržní potenciál (C2 0 až 6 bodů) podle toho, jak žadatel vyhovuje uvedeným požadavkům na existenci podnikové strategie, prokazuje znalost trhu a potřeby zákazníků včetně předpokladů vývojových trendů a také realizovatelnost projektu (C3 0 až 6 bodů) podle toho jak je projekt realizovatelný, zda jsou zohledněny všechny aspekty projektu a zda není zvoleno zbytečně nákladné řešení.

Zcela dominantním prvkem hodnocení v rámci celého hodnocení bylo sub kritérium C1 Komplexní hodnocení pokrytí intervenční oblasti, technické úrovně navrženého řešení a výše požadované dotace. Toto kritérium bylo hodnoceno 0 až 50 body na základě objektivního výpočtu kombinujícího výši požadované dotace na přípojku, míru pokrytí bílých míst v intervenční oblasti a rychlost navrženého řešení.

Jednotlivé rychlosti byly ohodnoceny váhovým koeficientem od 0,7 do 1,0 a násobeny mírou pokrytí bílých míst (suma součinu relativního pokrytí intervenční oblasti příslušnou rychlostí). Tento součin byl následně vynásoben váhovým koeficientem výše požadované dotace (rozsah 0,6 až 1,0) s výsledkem v podobě tzv. hodnoty efektivního pokrytí v procentech.

Výsledek bodového hodnocení se pak rovnal celé části čísla, které bylo 25-ti násobkem dekadického logaritmu Hodnoty efektivního pokrytí v % vynásobeného 100. Bylo-li efektivní pokrytí < 1 %, byl výsledek bodového hodnocení 0. Bylo-li efektivní pokrytí = 1 %, byl výsledek bodového pokrytí roven 1. Při dosažení či překročení 100% hodnoty efektivního pokrytí, bylo projektu přiděleno v tomto kritériu 50 bodů.

1.5.4 Kritérium D

Kritérium D bylo bonifikační, kdy bonifikaci ve výši 5 % z celkového bodového zisku za kritéria A až C mohly získat malé a střední podniky podle definice EU a o tento bonifikační zisk byl těmto subjektům navýšen celkový počet získaných bodů.

Tabulka 5: Model hodnocení I. výzva NPO.

Kritérium	Počet bodů	Popis
A1	20	Naplnění cíle výzvy (kvalita pokrytí)
A2	10	Hospodárnost projektu
B	8	Připravenost k realizaci
C1	50	Komplexní hodnocení
C2	6	Tržní potenciál
C3	6	Realizovatelnost projektu
Celkem	100	
D	5	Bonifikace MSP (5 % z celkem)

Zdroj: API, MPO

1.6 Odlišnosti použitých modelů hodnocení

Zatímco mezi výzvami v rámci OPPIK nelze vysledovat významné odlišnosti, v rámci výzvy realizované z NPO došlo k mírné modifikaci modelu hodnocení.

Změny v intervalu vah přiřazovaných požadované hodnotě dotace na přípojku a kvalitě (rychlosti) realizovaného připojení jsou pouze velmi mírné a primárně způsobené stanovením maximální přípustné hodnoty dotace na přípojku a také zvýšením požadavku na kvalitu (rychlost) realizovaného připojení.

Nezměnil se ani způsob výpočtu klíčového kritéria C1, kdy došlo pouze k nahrazení bodovací tabulky logaritmičtým vzorcem, který ovšem počet přiřazovaných bodů nijak výrazně nezměnil.

Za zásadní změnu tak lze označit pouze zavedení bodovacího kritéria pro malé a střední podniky ve výši 5 % z celkového bodového zisku projektu, který navýšil celkové bodové hodnocení žádostí malých a středních podniků a v rámci hodnocení je zvýhodnil oproti žádostem ostatních (velkých) podniků jako žadatelů v této výzvě.

---

2 Přístup k hodnocení projektů v zahraničí

Podpora budování vysokorychlostního internetu se v poslední dekádě stala jednou z klíčových aktivit v procesu digitalizace v rámci většiny zemí Evropské unie. Jednotlivé členské státy tuto podporu realizují prostřednictvím specifických přístupů, které zahrnují jak podporu na národní úrovni, tak čerpání prostředků z nástrojů kohezní politiky.

Jednotlivé přístupy se odlišují jak v rozsahu podporovaných činností, tak samozřejmě také ve způsobu, jakým se podpora realizuje, resp. hodnotí jednotlivé projekty a realizace celého výdajového rámce.

Pro lepší pochopení možných alternativních přístupů je v této kapitole uvedeno několik konkrétních příkladů z ostatních členských zemí EU, prostřednictvím kterých tyto země realizují svou podporu budování infrastruktury v oblasti vysokorychlostního internetu a souvisejících aktivit.

2.1 Rakousko

Rakousko realizuje svou podporu prostřednictvím programu Broadband Austria 2030, prostřednictvím kterého je podporována výstavba pasivní infrastruktury pro rychlost 1 Gbps download/upload s aktivními prvky pro rychlost 100 Mbps download/upload.

Podpora tedy může směřovat jak do pevných sítí, tak eventuálně také do bezdrátových sítí, a to výhradně formou podpory pasivních prvků.

Zvláštností rakouského modelu je možnost zapojení spolkových vlád (českým ekvivalentem jsou kraje), které mohou výstavbu této infrastruktury podpořit formou navýšení míry dotace z národních 50 % (65 % v případě pokrytí 95 % cílových objektů) až na 75, resp. 90 %. Program tak obsahuje významný motivační prvek pro regionální samosprávy, které prostřednictvím svých rozpočtů mohou výrazně zvýšit zájem o budování infrastruktury i v méně ekonomicky výhodných oblastech.

Dotace je vyplácena prostřednictvím RRF a to v celkovém rozsahu až 2 mld. EUR. Podpořeny mohou být ty regiony, které nejsou pokryty či zde není plánována výstavba s minimální rychlostí 30 Mbps download, resp. regiony s maximálně jedním poskytovatelem s přenosovou rychlostí do 100 Mbps.

Projekty jsou hodnoceny třemi nezávislými hodnotiteli, kteří jsou nominováni z expertního poolu. Hodnocenými parametry jsou dostupnost a technologie, socioekonomický význam, ekonomická životaschopnost projektu a nabídky a produkty. Binární podmínkou je podpora na nové sítě zajišťující minimálně zdvojnásobení přenosových parametrů existující sítě.

Zásadní roli na místní úrovni při tvorbě projektů hrají místní samosprávy. Místní samospráva v rámci připravovaného projektu funguje jako mediátor mezi realizátorem projektu a již existujícími lokálními poskytovateli připojení. Představitel samosprávy (obvykle starosta) vyvolává společné jednání mezi realizátorem projektu a existujícími lokálními poskytovateli, jehož cílem je nalezení shody na konečné podobě projektu, zejména s ohledem na možnost připojení (umístění přípojného bodu) lokálních poskytovatelů k nově budované síti realizátora projektu.

Tato jednání jsou vedena s cílem nalezení optimální shody mezi jednotlivými účastníky tak, aby zejména umístění přípojného bodu bylo realizováno tak, že bude v maximální možné míře existujícím lokálním poskytovatelům umožňovat s vynaložením přiměřených nákladů a transparentních podmínek připojit se k nově budované síti. Existující lokální poskytovatelé pak mohou v odůvodněných případech vyjádřit svůj nesouhlas s navrženou podobou připravovaného projektu a příslušná část projektu v dané obci či její části se následně nemůže realizovat.

Na druhou stranu je však nutné vnímat právě odůvodněnost takových případů, tedy reálné a věcné argumenty proti navrženému řešení. Prosté ad hoc blokování realizace projektu ze strany lokálních poskytovatelů není bráno na zřetel a není překážkou pro realizaci projektu.

2.2 Chorvatsko

Chorvatsko realizuje svou podporu prostřednictvím National Broadband Plan, prostřednictvím kterého bude realizována podpora jak prostřednictvím RRF (1 Gbit/s), tak prostřednictvím ERDF (40/5 Mbit/s).

Podpora přístupových sítí je odděleně od podpory backhaul, který je financován odlišně. Podporována je primárně pasivní infrastruktura prostřednictvím pevných sítí.

Celková míra podpory se pohybuje podle regionu od 20 do 100 % se střední mírou podpory kolem 40 %. Dotace bude vyplácena formou přímé podpory z RRF a ERDF v místech s nižší rychlostí připojení, než 40/5 Mbit/s.

Hodnocení je realizováno specificky, protože odpovědnost za realizaci jednotlivých projektů se deleguje na místní (obce) a/nebo regionální autority (kraje). Tyto subjekty musí definovat velikost cílových oblastí s podmínkou, že každý jediný projekt se musí vztahovat vždy alespoň k jedné celkové oblasti ve správě jediného CA, což odpovídá obci či kraji. Obce, resp. kraje tak musí definovat své zájmové projekty na základě vzájemné shody a po vzájemné dohodě.

Hlavní kritérium, které je uplatněno při výběru privátního partnera k výstavbě širokopásmové sítě, je ekonomicky nejvýhodnější nabídka a dále pak požadovaná výše podpory. Přímo tak není zohledněna otázka připravenosti, realizovatelnosti či vyšší kvality technického řešení. Podporována je primárně realizace pouze požadované technické úrovně za co nejnižší cenu.

2.3 Východní Německo

Podpora v rámci Německa je realizována prostřednictvím spolkových zemí a ve větší míře směřuje do méně ekonomicky vyspělých regionů, tedy zejména do spolkových zemí v bývalém východním Německu. Zde je však primárně podporován rozvoj mobilní komunikace.

V rámci této podpory je možné financovat výstavbu pasivní části infrastruktury se stanovenými minimálními technickými požadavky. Požadovaná rychlost činí 50 Mbps a kvalita pak musí umožnit provozování alespoň 4G sítě.

Míra podpory dosahuje až 100 % způsobilých nákladů, přičemž financování těchto výdajových rámců je realizováno ze zemských rozpočtů, přičemž do financování mohou být zapojeny i zdroje kohezní politiky.

K výběru projektů v klasické podobě nedochází, protože podpora je přidělena společnosti vlastněné zemskou vládou, která následně realizuje zájmové projekty. Tento model je v rámci České republiky neproveditelný vzhledem k existenci konkurenčního prostředí nejen v rámci poskytovatelů služeb, ale také provozovatelů infrastruktury.

2.4 Španělsko

Podpora ve Španělsku je realizována prostřednictvím dvou na sebe navazujících výdajových schémat, přičemž to současně je realizováno z RRF. Prostřednictvím projektů je podporováno budování pasivní infrastruktury s rychlostí přenosu alespoň 300 Mbps symetricky s možností úpravy až na 1 Gbps symetricky.

Míra podpory v rámci těchto nástrojů dosahuje až 100 % způsobilých nákladů, přičemž může docházet k pokrytí jak zcela bílých míst (v nejbližších 3 letech bez pokrytí), tak šedých míst (v nejbližších 3 letech je v plánu nejvýše 1 síť s rychlostí do 100 Mbps).

Podpora je realizována prostřednictvím výběrových řízení v rámci jednotlivých regionů, přičemž při výběru je zohledněna cena řešení, realizovatelnost a kvalita technického řešení.

2.5 Obecné zhodnocení přístupů k hodnocení projektů

Stav implementace podpory infrastruktury pro vysokorychlostní internet napříč Evropskou unií se výrazně liší. Většina zamýšlených podpor je financována z RRF či ERDF. U programů financovaných z RRF jsou patrné vyšší požadavky na kvalitu technické řešení.

V méně rozvinutých zemích se jeho prostřednictvím řeší i otázky základního pokrytí klíčových oblastí, zatímco financování z ERDF častou slouží k pokrytí doplňkových oblastí. Naopak v rozvinutějších zemích je cílem těchto výdajových programů úplné či úplnému pokrytí se blížící stav, přičemž v průměru se u úplného pokrytí počítá s rychlostmi mezi 100 a 300 Mbps.

Financována je výhradně pasivní infrastruktura a převážná část podpory směřuje do pevného připojení. Míra podpory se pak pohybuje od cca 40 až do 100 % způsobilých výdajů, nicméně průměrný interval dosahuje 40 až 70 % způsobilých výdajů.

Přístupy k hodnocení a výběru projektů se odlišují, přičemž v některých zemích je výrazně akcentována role místních autorit na krajské či obecní úrovni, které jsou zodpovědné za obecné koncipování projektu a výběr potenciálního dodavatele včetně návrhu celkového řešení. Tento přístup lze považovat za zajímavý, nicméně v podmínkách výrazné rozdílnosti místních samospráv v České republice a nižší míře jejich provázanosti a existujících modelů spolupráce (CLLD) za velmi obtížně aplikovatelný.

Hlavní parametry, které slouží k výběru projektů akcentují primárně technickou úroveň řešení (minimální, event. s bonifikací za lepší parametry), nákladovost (nejefektivnější projekty) a dále pak realizovatelnost či obecnou hospodárnost.

V těchto parametrech se tedy hodnotící modely v rámci Evropské unie nijak výrazně neodlišují od modelů používaných v České republice. Modely používané v České republice v rámci OPPIK a NPO lze v porovnání s běžně používanými modely v Evropské unii hodnotit jako poměrně robustní, komplexní a velmi dobře provázané, nicméně také jako spíše složitější.

Český model ve své podobě bezpochyby umožňuje velmi komplexní přístup k hodnocení, který vzájemně kombinuje antagonisticky působící hodnocené parametry, zatímco běžné modely, které jsou používány jinde jsou výrazně jednodušší, což usnadňuje hodnocení projektů, nicméně také snižuje komplexnost hodnocení a nevede k optimálnímu poměru mezi jednotlivými proměnnými.

Zároveň lze potvrdit, že plánovaná výzva MPO je navržena tak, že respektuje ekvivalentní rámce v dalších členských státech EU. Zároveň ve výběrových kritériích nastavuje rovnováhu mezi velkými a malými podniky, jejichž vysoké množství je pro český trh elektronických telekomunikací specifické, stejně tak velké zastoupení bezdrátových technologií.

---

3 Identifikace hlavních oblastí pro hodnocení projektů

V předchozích dvou kapitolách byla provedena deskripce na vzorku vybraných výdajových programů v zahraničí a v předchozích výzvách v rámci České republiky. Z výše uvedeného lze identifikovat následující hlavní oblasti, které jsou nejčastěji používány.

3.1 Hodnocení ekonomické efektivity

Jako nejčastější a nejpoužívanější kritérium lze identifikovat hodnocení ekonomické efektivity. Toto kritérium je používáno jak absolutně v podobě výběru nejlevnějšího projektu s jinak stejnými či obdobnými parametry, tak relativně prostřednictvím poměrového ukazatele (náklad na připojené místo).

Zatímco první variantu lze využívat v případech, kdy ostatní parametry projektu jsou stejné (zejména kvalita technického řešení) či se neřeší, v případech souběžného hodnocení více parametrů je vhodným nástrojem relativní ukazatel nákladu na připojené místo, resp. ekvivalentní ukazatel.

3.2 Hodnocení kvality technického řešení

Toto kritérium je využíváno pouze v případech, kdy poskytovatel dotace stanoví plošně minimální technické požadavky a nemá další zájem na vyšší kvalitě technického řešení. V takovém případě je nejčastější rozhodováno na základě nákladovosti.

Pokud však poskytovatel dotace řeší multikriteriální hodnocení, je parametr kvality technického řešení jedním ze základních parametrů, přičemž jako srovnávací báze se používá minimální požadovaná technická úroveň a její přeplnění je pak bonifikováno.

Nejčastěji používaným parametrem kvality technického řešení je garantovaná rychlost připojení.

3.3 Hodnocení míry pokrytí

Obdobně jako u předchozího kritéria je i toto kritérium používáno pouze v rámci multikriteriálního hodnocení. V takovém případě je vyšší míra pokrytí (vyšší počet pokrytých cílových míst) buď bonifikován vyšší mírou podpory, nebo je relativní míra pokrytí jedním dílčích kritérií v rámci celkového hodnocení projektu.

3.4 Hodnocení ostatních parametrů

Zohlednění dalších parametrů jako hospodárnost projektu (cenová hladina v rozpočtu), připravenost projektu, tržní potenciál apod. patří mezi méně často zastoupené parametry v rámci hodnocení. Používán je pouze v případech komplexního robustního hodnocení jako je to české.

Nevýhodou tohoto parametru je často pouze minimální rozdíl mezi hodnocenými projekty, nicméně výhodou takového parametru je zvýšení komplexnosti hodnocení a snižování rizik spojených s realizací projektu.

3.5 Bonifikace malých a středních podniků

Princip bonifikace malých a středních podniků je parametrem, který není běžně v rámci Evropské unie využíván. Tento parametr však vychází ze specifik českého trhu s poměrně vysokým zastoupením lokálních poskytovatelů, kteří jsou oproti celoplošným poskytovatelům znevýhodněni absencí úspor z rozsahu apod.

Právě v situaci, kdy existuje trh s nízkým počtem celoplošných subjektů a zároveň vyšším počtem lokálních poskytovatelů je umožnění přístupu k realizaci projektů i těmto lokálním poskytovatelům žádoucí zejména s ohledem na obecný evropský přístup primární podpory malých a středních podniků.

Rozumná míra bonifikace může vyrovnat existující rozdíly a znevýhodnění malých a středních podniků a její odůvodněné užití může výrazně zlepšit celkové výsledky realizace výdajového programu bez zásadního vlivu na kvalitu, naopak však se zásadním vlivem na diverzitu.

---

4 Návrhová část pro oblast hodnocení projektů

4.1 Návrh hodnotícího modelu v rámci OP TAK

Model hodnocení v rámci OP TAK vychází z předchozího hodnotícího modelu v rámci NPO, nicméně zohledňuje jak úpravu rozsahu podpory (zapojení podpory na backhaul), tak také zkušenosti z minulých výzev.

Po kontrole formálních náležitostí a přijatelnosti postoupí žádost o podporu do věcného hodnocení. V této fázi budou k žádosti o podporu vyhotoveny dva na sobě nezávislé odborné posudky. Celkový počet bodů, který je přidělen projektu se vypočte jako aritmetický průměr obou posudků.

Pokud se posudky hodnotitelů k jedné žádosti o podporu od sebe liší hodnotami u vylučovacích nebo bodových kritérií či výsledkově tak, že jeden posudek je doporučující a druhý nedoporučující, příp. je-li rozdíl mezi získanými body větší než 20 bodů, o výsledku věcného hodnocení rozhodne třetím posudkem arbitr tzv. arbitrážním hodnocením. Arbitrovo hodnocení je celkovým výsledkem hodnocení projektu.

Kritéria pro věcné hodnocení jsou rozdělena do 4 základních kategorií

- A Kombinovaná kritéria - při nesplnění minimálního počtu bodů daného kritéria je projekt vyloučen ze schvalovacího procesu (max. 30 bodů) a vylučovací kritéria (ANOxNE)
- B Připravenost žadatele k realizaci projektu (hodnotící kritérium, max. 5 bodů)
- C Potřebnost a relevance projektu (hodnotící kritérium, max. 65 bodů)
- D Bonifikace za status MSP (hodnotící kritérium, součet (A až C) * koeficient 0,1 nebo 0)

Kategorie A obsahuje kritéria kombinovaná (bodovací a zároveň vylučovací kritéria) a vylučovací kritéria s možností hodnocení (ANO x NE), zatímco kritéria B, C a D jsou bodovací.

Pro úspěšné splnění kritérií věcného hodnocení, tj. pro postup žádosti o podporu do další fáze administrace je nutné splnění všech kritérií kategorie A, přičemž v rámci kombinovaných kritérií musí žadatel zároveň splnit minimální požadované množství bodů daného kritéria a zároveň součet bodů za kategorie A až C musí být **minimálně 20**.

Pokud projekt předložený žadatelem získá v části A byť jen jedno negativní hodnocení nebo hodnocení s nedostatečným počtem bodů, bude projekt z dalšího hodnocení vyřazen jako nepřijatelný. Součet bodů za kategorie A, B a C je bodovým ohodnocením projektu, které (v případě dosažení minimální bodové hranice) bude vynásobeno koeficientem bonifikace za status MSP.

4.1.1 Kritérium A

V rámci tohoto kritéria byla definována 5 binárních sub kritérií ANO/NE zaměřených primárně na naplnění požadavků v oblasti životního prostředí, zabránění dvojímu financování, na podobě projektu existuje shoda dotčených obcí a aktérů a kompletnost a úplnost předložených podkladů ve výzvě.

Kromě těchto binárních sub kritérií jsou definována i další 2 bodová sub kritéria, a to konkrétně hospodárnost projektu a naplnění cílů výzvy. Hospodárnost projektu je hodnocena podle přiměřenosti a odůvodněnosti předloženého rozpočtu při současném stanovení maximální hodnoty dotace na vybudování jedné přípojky (0 až 10 bodů) a dále pak podle naplnění cílů výzvy, tedy zajištění požadované rychlosti poskytované služby domácnostem, resp. domácnostem a socioekonomickým aktérům v ZSJ kategorie A, B a C (0 až 14 bodů) a procento připojených obcí backhaulem (0 až 6 bodů).

4.1.2 Kritérium B

V rámci kritéria B je hodnocena proveditelnost projektu z pohledu připravenosti žadatele k realizaci projektu, reálnosti harmonogramu, zkušenostem žadatele a jeho projektového týmu, ošetření rizik projektu a zajištění návaznosti na páteřní optické sítě (0 až 5 bodů).

4.1.3 Kritérium C

V rámci kritéria C byl hodnocen tržní potenciál (C3 0 až 5 bodů) podle toho, jak žadatel vyhovuje uvedeným požadavkům na existenci podnikové strategie, prokazuje znalost trhu a potřeby zákazníků včetně předpokladů vývojových trendů.

Novým sub kritériem je hodnocení rozsahu velkoobchodní nabídky přípojné sítě (C2 0 až 10 bodů). Toto sub kritérium se vypočte jako součin váhového koeficientu úrovně velkoobchodní nabídky (koeficient 0,1 až 1,0) a relativní počtu nově pokrytých SCOBAM prostřednictvím BH oproti počtu SCOBAM v dotčené oblasti.

Výsledek bodového hodnocení se pak rovná 5-ti násobku dekadického logaritmu Hodnoty efektivního pokrytí v % vynásobeného 100. Je-li efektivní pokrytí < 1 %, je výsledek bodového hodnocení 0. Je-li efektivní pokrytí = 1 %, je výsledek bodového pokrytí roven 1. Při dosažení či překročení 100% hodnoty efektivního pokrytí, je projektu přiděleno v tomto kritériu 10 bodů.

Zcela dominantním prvkem hodnocení v rámci celého hodnocení bylo sub kritérium C1 Komplexní hodnocení pokrytí intervenční oblasti, technické úrovně navrženého řešení a výše požadované dotace. Toto kritérium bylo hodnoceno 0 až 50 body na základě objektivního výpočtu kombinujícího výši požadované dotace na pokryté adresní místo, míru pokrytí nepokrytých SCOBAM v intervenční oblasti a rychlost navrženého řešení.

Jednotlivé rychlosti budou ohodnoceny váhovým koeficientem od 0,1 do 1,0 a násobeny mírou pokrytí nepokrytých SCOBAM (suma součinu relativního pokrytí intervenční oblasti příslušnou rychlostí). Tento součin bude následně vynásoben váhovým koeficientem výše požadované dotace (rozsah 0,1 až 1,0) s výsledkem v podobě tzv. hodnoty efektivního pokrytí.

Výsledek bodového hodnocení se pak rovná 25-ti násobku dekadického logaritmu Hodnoty efektivního pokrytí v % vynásobeného 100. Je-li efektivní pokrytí < 1 %, je výsledek bodového hodnocení 0. Je-li efektivní pokrytí = 1 %, je výsledek bodového pokrytí roven 1. Při dosažení či překročení 100% hodnoty efektivního pokrytí, je projektu přiděleno v tomto kritériu 50 bodů.

4.1.4 Kritérium D

Kritérium D bylo bonifikační, kdy bonifikaci ve výši 10 % z celkového bodového zisku za kritéria A až C mohly získat malé a střední podniky podle definice EU a o tento bonifikační zisk byl těmto subjektům navýšen celkový počet získaných bodů.

Tabulka 6: Model hodnocení I. výzva OP TAK.

Kritérium	Počet bodů	Popis
A1	20	Naplnění cíle výzvy (zaměření na priority a míra pokrytí)
A2	10	Hospodárnost projektu
B	5	Proveditelnost projektu
C1	50	Komplexní hodnocení
C2	10	Hodnocení rozsahu velkoobchodní nabídky
C3	5	Tržní potenciál
Celkem	100	
D	10	Bonifikace MSP (10 % z celkem)

Zdroj: API, MPO

4.2 Analýza vybraných dopadů hodnotícího modelu OP TAK

V rámci této dílčí kapitoly je provedeno základní posouzení a hodnocení vybraných aspektů hodnotícího modelu na celkové hodnocení a výběr projektů. Při zpracování této dílčí kapitoly jsou posuzovány následující dopady:

- základní dopady nového modelu na příkladu projektů z výzvy NPO
- stanovení minimální hodnoty pro akceptaci projektu
- stanovení bonifikace pro MSP

4.3 Základní dopady modelu OP TAK na příkladu projektů z výzvy NPO

Hodnotící model pro novou výzvu se oproti modelu pro hodnocení projektů v rámci NPO změnil. Základní východiska hodnotícího modelu sice zůstala zachována, nicméně navržené změny reflektují více kvalitativní a nákladové charakteristiky.

Oproti minulé výzvě je navrhována také vyšší bonifikace pro MSP. Níže jsou shrnuty hlavní rozdíly a jejich dopad na celkové hodnocení projektů prostřednictvím použití nového modelu hodnocení na projektech ve výzvě NPO a porovnání s výsledky původního hodnotícího modelu. Předmětem srovnání jsou pouze kvantifikovaná kritéria.

4.3.1 Kritérium A1

V rámci kritéria A1 došlo k přehodnocení předmětu hodnocení. Zachován je model 4 dílčích sub kritérií, nicméně ve výzvě NPO bylo předmětem hodnocení zajištění minimální kvality připojení v jednotlivých kategoriích ZSJ A až C a připojení většiny OVMAM, nově je předmětem struktura pokrytí minimální kvalitou připojení v rámci této aktivity pro jednotlivé kategorie A až C (subkritéria a) až c)) a nově také procento nově připojených obcí v rámci aktivity I (BH, subkritérium d)).

Kritérium je také nově vylučovací, kdy projekty musí získat alespoň ze dvou subkritérií a) až d) alespoň po jednom bodu, tedy úhrnem alespoň dva body. Získá-li 0 bodů nebo 1 bod, je kritérium nesplněno a projekty jsou z dalšího hodnocení vyloučeny.

Přesnou simulaci hodnocení není možné v tomto případě provést, protože se v rámci výzev liší minimální technická úroveň a zároveň nelze určit přesnou strukturu. S ohledem na mechanismus hodnocení lze předpokládat, že v rámci tohoto kritéria budou projekty získávat počet bodů odpovídající hodnocení v rámci výzvy NPO v rozsahu cca 75 až 100 %. Pro potřeby simulace celkového hodnocení je počítáno s tím, že projekty získají 80 % bodů oproti minulé výzvě.

4.3.2 Kritérium A2

Hodnocení kritéria A2 se v novém modelu výrazně zpřesňuje a objektivizuje, neboť jsou stanoveny přesné hranice krácení, při kterých dochází k udělení daného počtu bodů a zároveň také maximální akceptovatelná hranice krácení (50 %), přičemž hůře připravené projekty budou z dalšího hodnocení vyloučeny.

Na základě zkušeností z minulé výzvy lze předpokládat, že projekty získají cca 80 až 100 % bodů oproti minulé výzvě, přičemž ve většině případů projekty mohou získat maximální bodové hodnocení.

Pro potřeby simulace celkového hodnocení je počítáno s tím, že projekty získají plný počet 10 bodů.

4.3.3 Kritérium B1

Připravenost žadatele bude nově získávat pouze 5 bodů oproti 8 bodům v předchozí výzvě.

Na základě zkušeností z minulé výzvy lze předpokládat, že projekty získají cca obdobný počet bodů (resp. podíl ve výši 5/8) oproti minulé výzvě, přičemž ve většině případů projekty mohou získat maximální bodové hodnocení.

Pro potřeby simulace celkového hodnocení je počítáno s tím, že projekty získají plný počet 5 bodů.

4.3.4 Kritérium C1

Kritérium Komplexní hodnocení technické úrovně navrženého řešení (stav na konci projektu) a výše požadované dotace je hodnoceno stejným počtem bodů (50).

Dílčí sub kritéria VKT, PAM a VKD jsou zachovány, nicméně mění se hodnoty koeficientů příslušející jednotlivým intervalům hodnot, resp. u PAM způsob výpočtu.

Sub kritérium VKT je více strukturováno, protože počet intervalů se rozšířil ze 3 na 5, přičemž minimální technická úroveň je ohodnocena pouze koeficientem 0,1 (v minulé výzvě 0,7) a díky tomu jsou v následném hodnocení výrazně zvýhodněny vyšší úrovně technického řešení a naopak znevýhodněna řešení plnící pouze minimálně technické hodnoty, resp. používající horší technické úrovně řešení.

Výpočet PAM zohledňuje skutečnost, že s ohledem na maximální výši dotace lze reálně pokrýt přibližně třetinu adresných míst v dané intervenční oblasti a výsledná hodnota podílu nově pokrytých a dosud nepokrytých AM je tak vynásobena třemi. Tím je dosaženo stavu, kdy hodnota PAM nesnižuje váhu součinu VKT a PAM a váha VKT tak zůstává zachována. K tomu přispívá i sladění velikosti a odstranění mezních hodnot u intervenčních oblastí viz tabulka.

Tabulka 7: Analýza velikosti intervenčních oblastí v rámci I. výzvy OP TAK

Počet AM	Výzva NPO	Výzva OP TAK (aktivita I. + II.)
MIN	3 628	8 244
MAX	24 525	18 866
PRU	10 943	13 104
MED	11 577	13 455

Zdroj: MPO, vlastní výpočty

Výpočet VKD nově zohledňuje průměrnou dotaci na pokryté SCOBAM oproti přípojce v minulém hodnocení. Díky tomu dojde k relativnímu zvýšení hodnoty průměrné požadované dotace, neboť počet AM je nižší, než počet přípojek. Skutečný rozdíl na základě simulace z výzvy NPO je však pouze malý a dosahuje hodnoty cca 4 až 5 %. Tato skutečnost, stejně jako navýšení průměrných nákladů je zohledněno ve vymezení jednotlivých intervalů (a navýšení jejich počtu ze 7 na 9) a jim příslušejících koeficientů.

Níže uvedená tabulka vyjadřuje základní charakteristiky pro vybrané hodnoty v rámci kritéria C1 dle projektů z výzvy v rámci NPO.

Tabulka 8: Simulace bodování kritéria C1 v rámci OP TAK na základě údajů z výzvy NPO

	Průměrná požadovaná dotace (70 %) na AM	Počet bodů výzva NPO	VKD OP TAK simulace	VKT OP TAK simulace	PAM OP TAK simulace	Počet bodů výzva OP TAK simulace
MIN	15 934	0	0,10	0,50	0,01	0
MAX	160 824	30	1,00	0,90	0,91	40
PRU	96 244	17	0,47	0,76	0,31	21
MED	102 274	17	0,40	0,75	0,27	21

Zdroj: MPO, vlastní výpočty

Provedené změny by se měly do hodnocení projektů promítnout pozitivně, a to konkrétně navýšením počtu průměrně získaných bodů cca o jednu pětinu až jednu čtvrtinu, v extrémních případech až o jednu třetinu.

Je však nutné upozornit na skutečnost, že hodnoty VKT se mohou výrazně snížit v případě, že bude použito horší technické řešení, než které bylo používáno v rámci výzvy NPO a které nově výzva OP TAK umožňuje. Taková úprava projektů bude mít naopak pravděpodobně pozitivní vliv na zvýšení hodnoty koeficientu VKD (nižší dotace při nižší úrovni technického řešení). Přesné chování modelu však nelze v tuto chvíli predikovat, lze však předpokládat, že by nemělo u takových projektů dojít k výraznějšímu poklesu počtu získaných bodů o více než třetinu.

4.3.5 Kritérium C2

Kritérium C2 je nové kritérium, které zohledňuje Aktivitu I. a řeší rozsah velkoobchodní nabídky (VKN) v součinu s PAM pro Aktivitu I.

Koeficienty VKN (5 intervalů) zohledňují rozsah velkoobchodní nabídky, přičemž nejnižší koeficient 0,1 je přiřazen minimálnímu požadovanému rozsahu a postupně roste podle rozsahu této nabídky. Rozsah intervalů a přiřazené koeficienty budou ještě předmětem diskuse.

Nepokrytá adresní místa pro aktivitu I. se liší, přičemž základní charakteristiky uvádí tabulka níže (údaje z vymezení intervenčních oblastí pro výzvu OP TAK).

Tabulka 9: Základní charakteristiky AM I. výzva OP TAK.

	AM pro aktivitu II.	AM pro aktivitu I.	Podíl I. / II.
MIN	7 294	0	0,00%
MAX	14 957	8 816	51,91%
PRU	11 917	2 724	19,89%
MED	12 247	2 229	17,97%

Zdroj: MPO, vlastní výpočty

Průměrná hodnota PAM (simulace na projektech z výzvy NPO) pro aktivitu I. tak bude vyšší i přesto, že u aktivitu II. dochází k vydělení hodnoty nepokrytých AM třemi viz tabulka níže.

Tabulka 10: Průměrná hodnota PAM I. výzva OP TAK.

	PAM pro aktivitu II.	PAM pro aktivitu I.
MIN	0,01	0,02
MAX	0,91	1,00
PRU	0,31	0,49
MED	0,27	0,45

Zdroj: MPO, vlastní výpočty

Přesná simulace hodnoty kritéria C2 není možná, protože není zřejmé, jaký rozsah velkoobchodní nabídky budou žadatelé deklarovat. Pro potřeby simulace byl zvolen průměrný koeficient VKN ve výši 0,4 a výsledky jsou uvedeny v tabulce viz níže.

Tabulka 11: Simulace bodového hodnocení sub kritéria C2 I. výzva OP TAK.

	C2 OP TAK simulace
MIN	0
MAX	8
PRU	6
MED	6

Zdroj: Agentura API, MPO

4.3.6 Kritérium C3

Kritérium Tržní potenciál (v minulé výzvě C2) nově získá pouze 5 bodů oproti 6 bodům v předchozí výzvě. Kritérium C3 z minulé výzvy (technická proveditelnost projektu) není v novém hodnocení přímo zahrnuto.

Na základě zkušeností z minulé výzvy lze předpokládat, že projekty získají cca obdobný počet bodů (resp. podíl ve výši 5/6) oproti minulé výzvě, přičemž ve většině případů projekty mohou získat maximální bodové hodnocení.

Pro potřeby simulace celkového hodnocení je počítáno s tím, že projekty získají plný počet 5 bodů.

4.3.7 Celkové vyhodnocení

Predikce celkového vlivu změn v modelu hodnocení je limitována v tuto chvíli nekvantifikovatelnými dopady na bodové hodnocení v kritériu A1, nově zavedeným kritériem C2 a změnami v dalších kritériích.

Změna systému hodnocení povede s nejvyšší pravděpodobností k nižšímu bodovému zisku v kritériu A1, pouze minimálním změnám v rámci kritérií A2, B1 a C2 (původní C3, při zohlednění změny maximálního počtu bodů), naopak počet bodů v rámci kritéria C1 by mohl vzrůst (bude se odvíjet od struktury projektů).

Níže uvedené tabulky uvádějí základní výsledky simulace nového modelu hodnocení na projektech z výzvy NPO.

Tabulka 12: Simulace bodového hodnocení v rámci OP TAK na základě údajů z výzvy NPO

	Počet bodů výzva NPO	Počet bodů výzva OP TAK simulace A+B+C	Počet bodů výzva OP TAK simulace A+B+C+D	Rozdíl celkem NPO – OP TAK (simulace)	Podíl celkem NPO / OP TAK simulace	Rozdíl C1 NPO – OP TAK (simulace)
MIN	35,00	25,00	37,40	-17,50	71%	-9,00
MAX	80,00	84,00	88,00	13,63	120%	12,00
PRU	59,81	57,83	62,40	-0,24	99%	4,50
MED	60,11	56,00	59,40	1,00	102%	6,00

Zdroj: MPO, vlastní výpočty

V rámci minulé výzvy dosáhl průměrný hodnocený projekt (konečný počet bodů včetně případné bonifikace za MSP ve výši 5 %) cca 60 bodů s minimálním rozdílem průměrem a mediánem (pouze 0,3 bodu).

Nový model hodnocení rozšiřuje rozsah získaných bodů do vyššího intervalu (minimální počet bodů u projektu by se snížil z 35 na 25 bodů a maximální by se zvýšil z 80 na 84 bodů).

Výsledný absolutní počet by se měl snížit u projektů bez bonifikace (počet bodů NPO je včetně bonifikace, pokud je relevantní) průměrně o 2 body a medián by se měl snížit o 4 body. Nicméně při zohlednění bonifikace (nově ve výši 10 % z hodnoty A+B+C) by průměrný počet bodů u projektu měl vzrůst o cca 2,5 bodu a medián by se měl pouze nepatrně snížit.

Dominantní kritérium C1 (50 bodů z celkového počtu 100 bodů bez bonifikace) by se měl průměrně zvýšit o 5 bodů a jeho nárůst tedy kompenzuje změny ve struktuře hodnocení i obtížnější dosažení maximálních hodnot jednotlivých kritérií (zejména A1 a C2).

Hodnoty v posledních 3 sloupcích pracují s jednotlivými rozdíly v rámci jednotlivých projektů a tudíž následné vypočtené hodnoty se logicky odlišují od dopočitatelných rozdílů mezi sloupci 1 až 3.

Obecně lze konstatovat, že nový model hodnocení bude mít pouze zanedbatelný vliv na celkové průměrné hodnocení, nicméně v mezních případech může dojít k výrazné změně v počtu bodů, a to v rozsahu.

Z rozdílu v bodování na úrovni jednotlivých projektů lze vysledovat (byť nikoliv na hladině vysoké statistické významnosti), že největší pokles bodů by mohly zaznamenat projekty spíše malé (podprůměrně až výrazně podprůměrně malé ve smyslu pokrytí AM), nebo drahé (vysoce nadprůměrně drahé ve smyslu vysoké požadované dotace na pokrytí AM) a naopak výraznější nárůst počtu bodů by mohly zaznamenat projekty větší než průměrné a spíše levnější, což odpovídá záměrům poskytovatele dotace.

4.4 Stanovení minimální hodnoty pro akceptaci projektu

Podle navrženého hodnotícího modelu musí projekt v rámci kombinovaných kritérií zároveň splnit minimální požadované množství bodů daného kritéria a zároveň součet bodů za kategorie A až C musí být minimálně 20. Správnost stanovení této hranice by měla být ověřena provedením tohoto dílčího posouzení.

Základním východiskem pro provedení tohoto posouzení je velmi malý projekt řešící pokrytí velmi nízkého počtu dříve nepokrytých SCOBAM, což je limitující prvek v celkovém hodnocení projektu.

Tabulka 13: Hodnoty pro simulaci bodového hodnocení I. výzva OP TAK.

Charakteristika	Hodnota
PAM pro C1	0,01
PAM pro C2	0,01
VKD (Průměrná dotace na přípojku)	0,30
VKT	0,20
VKN	0,10

Zdroj: vlastní výpočty

Výše uvedené charakteristiky jsou charakteristické pro velmi malý projekt řešící jen velmi nízký počet dosud nepokrytých SCOBAM s lehce nadprůměrnou nákladovostí na pokrytí nového AM, závazkem VKN pouze na minimální úrovni a úrovni technického řešení kombinující minimální úroveň (převážně) s vyšší rychlostí pro malý okruh nově připojovaných AM.

Tabulka 14: Simulace bodového hodnocení I. výzva OP TAK.

Kritérium	Počet bodů
A1	2 až 3 body
A2	9 až 10 bodů
B1	4 až 5 bodů
C1	0 bodů
C2	0 bodů
C3	5 bodů
Celkem A+B+C	20 až 22 bodů

Zdroj: vlastní výpočty

Získání cca 17 až 19 bodů za kritéria A2, B1 a C3 lze předpokládat u všech projektů, které budou připraveny se zvýšenou pečlivostí, lze je označit za dobře připravené, promyšlené a realizovatelné.

Aby byl projekt dále hodnocen, musí v kritériu A1 získat alespoň 2 body, což by opět mělo být naplněno u každého dobře připraveného, promyšleného a realizovatelného projektu.

Dominantní kritérium C1 i kritérium C2 zohledňují velikost pokrytí, resp. pokrytí dosud nepokrytých adresných míst projektem. Velmi malé projekt, kde hodnota PAM bude pokrývat pouze nižší jednotky procentních bodů nepokrytých adresných míst mohou dosáhnout i v případě průměrného řešení (VKD, VKT i VKN) nula bodů, resp. získat pouze zcela zanedbatelný počet bodů v rozsahu velmi nízkých jednotek.

Malý až velmi malý projekt, který vykazuje průměrné charakteristiky navrženého řešení, ale jde o projekt dobře a kvalitně připravený, s tržním potenciálem apod., by v rámci navrženého modelu hodnocení měl dosáhnout na cca 20 až 22 bodů bez bonifikace za MPS.

Navržená hranice minimálně 20 bodů získaných v rámci kritérii A + B + C se tedy jeví jako vhodně nastavená a odpovídajícímu tomu, aby kvalitně připravený projekt mohl projít hodnotícím procesem a získal minimální počet bodů bez ohledu na skutečnost, zda případně v rámci dané intervenční oblasti bude soutěžit s dalšími projekty a podporu v konečném důsledku získá či nezíská.

4.5 Stanovení bonifikace pro MSP

Bonifikace MSP vychází ze základní premise, že podpora v rámci kohezní politiky by měla být směřována primárně malým a středním podnikům, pokud je to efektivní a účelné.

V rámci proběhlých výzev se tato problematika postupně vyvíjela, neboť v rámci výzev v OP PIK nebyla bonifikace uplatňována, v rámci výzvy NPO byla uplatněna bonifikace 5 % a v současném modelu hodnocení by měla bonifikace činit 10 %.

Smyslem bonifikace by nemělo být vybrat a podpořit projekty horší či výrazně horší jen proto, že je realizuje MSP, ale bonifikovat žadatele z řad MSP u projektů, které jsou kvalitativně srovnatelné, resp. které nemohou těžit zejména úspory z rozsahu v takové míře, jako velké podniky.

Níže uvedené tabulky obsahují základní informace o proběhlých výzvách z OP PIK a NPO pro situace, kdy v rámci jedné intervenční oblasti bylo podáno více žádostí a žadatelé byli jak MSP, tak velké podniky.

4.5.1 Výzvy OP PIK

V rámci těchto výzev došlo k soutěži projektů uvnitř celkem 7 intervenčních oblastí, přičemž podpora byla přidělena celkem 4 projektům MSP a 3 projektům velkého podniku.

Celkem v 5 oblastech soutěžily 2 žádosti (vždy jeden MSP a 1 velký podnik) a ve zbylých 2 oblastech soutěžily 3 žádosti (2 MSP a 1 velký podnik).

Tabulka 15: Základní výsledky bodového hodnocení OP PIK z pohledu velikosti podniku

	Počet bodů vítěze	Rozdíl mezi 1. a 2.	Rozdíl mezi MSP a VP	Podíl MSP/VP
MIN	60,5	5,5	11,0	65 %
MAX	89,0	24,5	24,5	150 %
PRU	72,64	15,57	19,29	111 %
MED	73,50	17,50	20,00	127 %

Zdroj: MPO a vlastní výpočty

Průměrný bodový rozdíl mezi prvním a druhým v pořadí dosáhl celkem 15,57 bodu při mediánu 17,50 bodu. Nicméně při zohlednění skutečnosti, že v obou oblastech se 3 žadateli vyhrál MSP a velký podnik se umístil až na 3. místě činí průměrný rozdíl mezi žádostí MSP a žádostí VP 19,29 bodu při mediánu 20 bodů.

Tabulka 16: Podrobné výsledky bodového hodnocení OP PIK z pohledu velikosti podniku

	MSP (nejlepší)	MSP (nejlepší) + 5 %	MSP (nejlepší) + 10 %	VP
Děčínsko	89	93,5	97,9	69
Křivoklátsko	65,5	68,8	72,1	76,5
Šumava	44,5	46,7	49,0	62
HV – NMnM	46,5	48,8	51,1	71
Příbram – Milevsko	60,5	63,5	66,6	47,5
Rakovník – Beroun	76	79,8	83,6	51,5
Vyškov – Holešov	73,5	77,2	80,9	49

Zdroj: MPO a vlastní výpočty

Reálný rozdíl mezi hodnocenými žádostmi představovalo kritérium C2 v návaznosti na počet adresných míst v intervenční oblasti, což je objektivní kvalitativní kritérium a rozdíly v hodnocení projektů skutečně vykazují objektivní kvalitativní rozdíl.

Rozdíly mezi jednotlivými projekty byly natolik velké, že u tří oblastí, kde podporu získal velký podnik by nedošlo ke změně ani v případě bonifikace 5 %, ani v případě bonifikace 10 %. Teprve při bonifikace alespoň 17 % by došlo ke změně v intervenční oblasti Křivoklátsko, pro zbylé oblasti by bonifikace musela činit 40, resp. 53 %.

Pokud by v rámci výzev OP PIK byla implementována bonifikace ve výši 5 či 10 %, nedošlo by k žádné změně výsledku ve smyslu, že vybraným žadatelem by byl místo velkého podniku MSP. Rozdíly mezi projekty byly tak velké, že bonifikace v navrhované výši by výsledkem nemohla změnit.

4.5.2 Výzva NPO

V rámci této výzvy došlo k soutěži projektů uvnitř celkem 8 intervenčních oblastí, přičemž podpora byla přidělena celkem 1 projektu MSP a 7 projektům velkého podniku.

Celkem v 5 oblastech soutěžily 2 žádosti (vždy jeden MSP a 1 velký podnik), ve 3 oblastech soutěžily 3 žádosti (dvakrát 2 MSP a 1 velký podnik a jednou 1 MSP a 2 VP) a v 1 oblasti soutěžily 4 žádosti (1 VP a 3 MSP).

V rámci této výzvy byla projektů MSP udělena bonifikace 5 %.

Tabulka 17: Základní výsledky bodového hodnocení NPO z pohledu velikosti podniku

	Počet bodů nejlepší VP	Počet bodů nejlepší MSP bez bonifikace	Počet bodů nejlepší MSP s bonifikací	Vítěz
MIN	44,5	42,0	44,5	44,5
MAX	76,5	71,5	75,1	76,5
PRU	63,6	51,5	54,1	63,8
MED	67,0	45,5	47,8	67,0

Zdroj: MPO a vlastní výpočty

Oproti výzvám v rámci OP PIK byly projekty v rámci výzvy NPO hodnoceny s mnohem menším rozptylem. Průměrný počet bodů u vítězného projektu se snížil o cca 9 bodů a medián o cca 7 bodů. Díky zúžení intervalu výsledků jsou tak patrně výrazně nižší rozdíly mezi jednotlivými žadateli uvnitř intervenčních oblastí.

Nejnižší rozdíl mezi první a druhým činil 0,4 bodu, průměrný rozdíl pak 8,9 bodu (ve 4 případech méně, než 2 body). Rozdíly mezi vítězným projektem a dalšími projekty jsou výrazně nižší a to i díky bonifikaci MSP.

Tabulka 18: Podrobné výsledky bodového hodnocení NPO z pohledu velikosti podniku

	MSP (nejlepší)	MSP (nejlepší) + 5 %	MSP (nejlepší) + 10 %	VP
Frýdlant	42,0	44,1	46,2	44,5
Opava	44,0	46,2	48,4	73,0
Konice	71,5	75,1	78,7	76,5
Mohelnice	47,0	49,4	51,7	62,0
Rakovník	69,0	72,5	75,9	71,0
Mělník	44,0	46,2	48,4	66,0
Kadaň	44,0	46,2	48,4	48,0
Holešov	50,5	53,0	55,6	66,0

Zdroj: MPO a vlastní výpočty

V případě uplatnění bonifikace o 10 % místo o 5 % by došlo ke změně pořadí u celkem 3 projektů (fialová barva) ve prospěch MSP (výsledný poměr 4 VP a 4 MSP)

V takovém případě při vítězství VP při bonifikaci o 10 % by šlo výhradně o výrazně lepší projekty (rozdíl o 10 bodů a více i přes bonifikaci), naopak bez uplatnění bonifikace o 5 % (stav z výzev OPPIK) by všechny projekty získal VP (vítězství MSP bylo získáno díky bonifikaci)

Dominantní vliv na hodnocení žádostí měly kritéria C1 (kvalita a rozsah pokrytí a výše dotace) a A1 (rozsah pokrytí v jednotlivých kategoriích bez škálování).

V případě změny bonifikace z 5 na 10 % by v případě této výzvy vyhrály projekty MSP, které jsou bez bonifikace horší o 2,5 bodu, 5 bodů a 4 body. Tyto rozdíly nezakládají důvod k hodnocení, že by díky bonifikaci zvítězily výrazně horší projekty.

Takto nízký rozdíl naopak přisvědčuje tomu, že jde o projekty na srovnatelné úrovni, resp. pouze velmi málo odlišně, čímž je naplněna původní premisa, že bonifikace pro MSP by neměla zvýhodňovat kvalitativně výrazně horší projekty.

4.5.3 Výzva NPO se simulací hodnocení dle modelu hodnocení OP TAK

Tabulka 19: Simulace základního hodnocení projektů z výzvy NPO dle modelu hodnocení OP TAK

	Počet bodů nejlepší VP	Počet bodů nejlepší MSP bez bonifikace	Počet bodů nejlepší MSP s bonifikací	Vítěz
MIN	34,00	34,00	37,40	40,70
MAX	82,00	80,00	88,00	88,00
PRU	62,88	53,13	58,44	66,26
MED	68,00	49,50	54,45	69,50

Zdroj: MPO a vlastní výpočty

Oproti původnímu modelu hodnocení byly by projekty hodnoceny s větším rozptylem. Průměrný počet bodů u vítězného projektu se zvýšil o cca 2,5 bodu stejně jako medián.

Průměrný počet bodů u velkého podniku se snížil o cca 1 bod, zatímco průměrný počet bodů u MSP bez bonifikace se zvýšil o cca 1,5 bodu a díky vyšší bonifikaci se celkový počet bodů včetně bonifikace u MSP zvýšil o více než 4 body.

Tabulka 20: Simulace podrobného hodnocení projektů z výzvy NPO dle modelu hodnocení OP TAK

	MSP (nejlepší)	MSP (nejlepší) + 5 %	MSP (nejlepší) + 10 %	VP
Frýdlant	37,0	38,9	40,7	34,0
Opava	49,0	51,5	53,9	70,0
Konice	80,0	84,0	88,0	82,0
Mohelnice	50,0	52,5	55,0	58,0
Rakovník	74,0	77,7	81,4	67,0
Mělník	47,0	49,4	51,7	69,0
Kadaň	34,0	35,7	37,4	52,0
Holešov	54,0	56,7	59,4	71,0

Zdroj: MPO a vlastní výpočty

V případě uplatnění bonifikace o 10 % místo o 5 % by došlo ke změně pořadí u celkem 1 projektu (fialová barva) ve prospěch MSP (výsledný poměr 5 VP a 3 MSP)

Dominantní vliv na hodnocení žádostí měly kritéria C1 (kvalita a rozsah pokrytí a výše dotace) a A1 (rozsah pokrytí v jednotlivých kategoriích bez škálování).

V případě změny bonifikace z 5 na 10 % by v případě této výzvy vyhrál projekt MSP, který je bez bonifikace horší o 2 body. Tento rozdíl nezakládá důvod k hodnocení, že by díky bonifikaci zvítězily výrazně horší projekty.

Takto nízký rozdíl naopak přisvědčuje tomu, že jde o projekt na srovnatelné úrovni, resp. pouze velmi málo odlišně, čímž je naplněna původní premisa, že bonifikace pro MSP by neměla zvýhodňovat kvalitativně výrazně horší projekty.

Tabulka 21: Výsledky simulace hodnocení výzvy NPO dle různé bonifikace MSP

	NPO s bonifikací 5 %	NPO s bonifikací 10 %	OP TAK simulace s bonifikací 5 %	OP TAK simulace s bonifikací 10 %
Frýdlant	VP	MSP	MSP	MSP
Opava	VP	VP	VP	VP
Konice	VP	MSP	MSP	MSP
Mohelnice	VP	VP	VP	VP
Rakovník	MSP	MSP	MSP	MSP
Mělník	VP	VP	VP	VP
Kadaň	VP	MSP	VP	VP
Holešov	VP	VP	VP	VP

Zdroj: MPO, vlastní výpočty

Při celkovém srovnání mezi reálným vyhodnocením NPO se započtenou bonifikací 5 % by při simulaci výsledků na tomto vzorku projektů došlo ke změně vítěze celkem ve 2 případech a poměr vítězů by byl 3 MSP ku 5 VP (což je o 1 projekt MSP méně, než při hodnocení dle modelu NPO s bonifikací 10 %).

4.5.4 Závěr

Zavedení bonifikace v rámci výzvy NPO umožnilo projektům MSP reálně lépe soutěžit s VP, nicméně výše bonifikace byla nízká. V případě použití dvojnásobné bonifikace by se poměr vybraných žadatelů změnil ze 7:1 na 4:4. Tento krok by zároveň neměl vliv na příliš silnou bonifikaci projektů s výrazně nižší kvalitou.

Obdobná situace pak platí při použití simulace hodnocení projektů z výzvy NPO podle navrženého modelu hodnocení, kdy by se poměr vybraných žadatelů změnil ze 7:1 na 5:3 (odlišuje se pouze intervenční oblast Kadaň - Žatec - Slaný - Ústí nad Labem – Litvínov díky velmi vysoké požadované dotaci, která je novým modelem více znevýhodněna).

Zavedení, resp. zvýšení bonifikace pro MSP z 5 % na 10 % lze doporučit s ohledem na možnost zvýhodnění MSP oproti velkým podnikům u srovnatelných projektů bez výrazných technických či nákladových odlišností.

4.6 Analýza citlivosti navrženého modelu hodnocení

Cílem aplikované CA hodnocení projektů OP TAK je ověřit, jaký pohyb ve výsledném bodovém skóre nastane, změní-li se bodové hodnoty vstupních proměnných (různé projekty jsou bodovány různě).

Výsledné bodové skóre je testováno na změnu 7 dílčích vstupních proměnných, vždy však na jednu z nich samostatně. Je tedy předloženo celkem 7 citlivostně-analytických kalkulací. Zkoumá se, zdali hodnotící model v praxi není příliš citlivý na změny v jedné dílčí proměnné a zdali platí navržená hodnotitelská logika modelu.

Vstupní proměnné

Hodnotící model podporovaných projektů vysokorychlostního internetu v rámci OP TAK ve výzvě I byl hlavním podkladem CA. Pracuje se 4 typy vstupních proměnných A, B, C, D. Pokud je u dílčího kritéria použito pouze binární hodnocení ANO/NE, nevstupuje do kalkulace CA, protože binární vyjádření nemá číselnou hodnotu. Jedná se o bodová hodnocení v různých hodnotících kritériích, zavedených v modelu věcného hodnocení takto:

Tabulka 22: Vstupní proměnné CA

Kategorie	Max. počet bodů	Typ kritéria	Poznámka
A-kombinovaná kritéria	30	Kombinované (tj. vylučovací i hodnotící)	Bude-li projekt vyloučen ze schvalovacího procesu, CA není v takovém případě relevantní

B-připravenost žadatele k realizaci projektu	5	Hodnotící	
C-potřebnost a relevance projektu	65	Hodnotící	
D-bonifikace za status MSP	10	Hodnotící	Suma (A až C)x0,1

Zdroj: API, MPO

Vstupní proměnná A - dílčí proměnné An

Do kalkulace CA v kategorii A (kombinovaná kritéria) vstupují dílčí závislé proměnné takto:

Tabulka 23: Vstupní proměnné CA - dílčí proměnné An

Dílčí proměnné An		Vylučovací kritérium	Hodnotící kritérium
A1	Náplň projektu, jeho cíle jsou v souladu s hlavními parametry programu a výzvy ¹	NE=0 až 1	ANO= 2 až 20
A2	Hospodárnost projektu ²	NE=0	ANO=1 až 10
A3	Žadatel o poskytnutí podpory musí dle podmínek výzvy předložit jednotlivé části společně za celý projekt ³	ANO/NE Nevstupuje do CA	
A4	Pokud projekt využívá vlastní existující infrastrukturu, byla tato žadatelem zveřejněna v rámci veřejné konzultace (VK) ⁴	ANO/NE Nevstupuje do CA	
A5	Projekt vyjasnil vztahy s dalšími projekty spolufinancovanými z fondů EU, a zajistil, že nedojde ke dvojímu financování na žádném prvku sítě ⁵	ANO/NE Nevstupuje do CA	

Zdroj: API, MPO

Vstupní proměnná B-dílčí proměnné Bn

Do kalkulace CA v kategorii B (hodnotící kritéria) vstupují dílčí závislé proměnné takto:

Tabulka 24: Vstupní proměnné CA - dílčí proměnné Bn

Dílčí proměnné An		Vylučovací kritérium	Hodnotící kritérium
B1	Proveditelnost realizace projektu z pohledu připravenosti žadatele k realizaci projektu, reálnosti harmonogramu, zkušenostem žadatele a jeho projektového týmu, ošetření rizik projektu a zajištění návaznosti na páteřní optické sítě		ANO= 0 až 5

Zdroj: API, MPO

Vstupní proměnná C-dílčí proměnné Cn

Do kalkulace CA v kategorii C (hodnotící kritéria) vstupují dílčí závislé proměnné takto:

Tabulka 25: Vstupní proměnné CA (dílčí proměnné Cn)

Dílčí proměnné An		Vylučovací kritérium	Hodnotící kritérium
C1	Komplexní hodnocení technické úrovně navrženého řešení (stav na konci projektu) a výše požadované dotace		ANO=0 až 50

¹ Kombinované kritérium, podrobný způsob bodování viz hodnotící model

² Kombinované kritérium, podrobný způsob bodování viz hodnotící model

³ Vylučovací kritérium

⁴ Vylučovací kritérium

⁵ Vylučovací kritérium

C2	Hodnocení rozsahu velkoobchodní nabídky přípojné sítě (stav na konci projektu)		ANO=0 až 10
C3	Tržní potenciál, tedy jak projekt reaguje na aktuální a perspektivní potřeby firmy z pohledu její pozice na trhu – hodnotitel posoudí potřebnost a závažnost projektu a zralost firmy souhrnně, zejména z hlediska toho, jak je pravděpodobné, že žadatel bude schopen zajistit odbyt nabízených služeb v dané lokalitě v souladu se záměry, uvedenými v podnikatelském záměru. Do hodnocení zahrne i střednědobé trendy ve vývoji firmy vzhledem k pravděpodobné konkurenci jiných provozovatelů a ocení přitom předpoklady žadatele uspět se svým projektem na daném trhu rovněž z hlediska dlouhodobé udržitelnosti		ANO=0 až 5

Zdroj: API, MPO

Vstupní proměnná D (bonifikace MSP)

Do kalkulace CA v kategorii D (hodnotící kritéria) vstupují dílčí závislé proměnné takto:

Tabulka 25: Vstupní proměnné CA (dílčí proměnné Dn)

Dílčí proměnné An		Vylučovací kritérium	Hodnotící kritérium
D1	Žadatel o podporu je/není MSP		ANO= 0,3 až 10

Zdroj: API, MPO

Předpoklady a algoritmus kalkulace CA

- Pokud u dílčího kritéria/proměnné je použito pro hodnocení binární kritérium ANO/NE, nevstupuje do kalkulace CA, je tomu tak u kritérií A3 až A5
- Pokud je hodnotící kritérium uvedeno jako 0 až 10 platí, že může nabývat hodnot v intervalu 0 až 10 (včetně krajních hodnot intervalu); pro správné určení hodnot jednotlivých kritérií je nezbytné použít hodnotící model (samostatný dokument), který není součástí citlivostní analýzy
- Jsou definovány minimální, maximální a střední hodnoty u kritérií A1, A2, B1, C1, C2, C3, kde je situace poměrně přehledná a vychází se z hodnotícího modelu
- Pokud jde o kritérium D1, platí, že pokud bude předložen projekt žadatele se statutem MSP, může teoreticky nastat situace, že mu bude celkově přiděleno např. 5,5 bodu v závislosti na součtu bodů v kritériích A až C (např. A až C = 55, potom $55 \times 0,1 = 5,5$).
- Kritérium D1 je tedy jediné, jehož hodnota závisí jak na úvaze v rámci hodnotícího modelu, tak na ostatních kritériích v rámci citlivostní analýzy
- Pro analýzu citlivosti celkového skóre na změny vstupů je zaveden tzv. scénář středních hodnot. Jde o pomyslné hodnocení, kdy pomyslný hodnocený projekt získá ve všech dílčích kritériích právě střední hodnocení
- Změny hodnoty celkového skóre v kalkulaci CA u skutečných hodnocených projektů jsou potom vztaženy ke středním hodnotám u jednotlivých hodnotících kritérií pomyslného projektu
- Např. střední hodnota B1= 2,5 (ze vztahu $(0+5) / 2$)
- V předložené citlivostní analýze je testován pohyb hodnot celkového hodnotícího skóre nastávající v případě růstu/poklesu hodnoty právě jednoho dílčího kritéria o 10%

Výchozí hodnoty citlivostní analýzy ukazuje tabulka níže.

Tabulka 26: Výchozí hodnoty citlivostní analýzy

Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota
A1	2	20	11
A2	1	10	5,5
B1	0	5	2,5
C1	0	50	25
C2	0	10	5
C3	0	5	2,5
D1	0	10	5
Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5

Zdroj: MPO, vlastní výpočty

Kalkulace CA

Změna kritéria A1 o +10%					Změna kritéria A1 o - 10%				
Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocení A1= střední A1* 1,1, ostatní stejně	Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocení = střední *0,9, ostatní stejně
A1	2	20	11	12,1	A1	2	20	11	9,9
A2	1	10	5,5	5,5	A2	1	10	5,5	5,5
B1	0	5	2,5	2,5	B1	0	5	2,5	2,5
C1	0	50	25	25	C1	0	50	25	25
C2	0	10	5	5	C2	0	10	5	5
C3	0	5	2,5	2,5	C3	0	5	2,5	2,5
D1	0	10	5	5	D1	0	10	5	5
Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	57,6	Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	55,4
Změna kritéria A2 o +10%					Změna kritéria A2 o - 10%				
Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední * 1,1, ostatní stejně	Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední *0,9, ostatní stejně
A1	2	20	11	11	A1	2	20	11	11
A2	1	10	5,5	6,05	A2	1	10	5,5	4,95
B1	0	5	2,5	2,5	B1	0	5	2,5	2,5

C1	0	50	25	25	C1	0	50	25	25
C2	0	10	5	5	C2	0	10	5	5
C3	0	5	2,5	2,5	C3	0	5	2,5	2,5
D1	0	10	5	5	D1	0	10	5	5
Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	57,05	Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	55,95

Změna kritéria B1 o +10%

Změna kritéria B1 o - 10%

Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední * 1,1, ostatní stejně	Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední * 0,9, ostatní stejně		
A1		2	20	11	11	A1		2	20	11	11
A2		1	10	5,5	5,5	A2		1	10	5,5	5,5
B1		0	5	2,5	2,75	B1		0	5	2,5	2,25
C1		0	50	25	25	C1		0	50	25	25
C2		0	10	5	5	C2		0	10	5	5
C3		0	5	2,5	2,5	C3		0	5	2,5	2,5
D1		0	10	5	5	D1		0	10	5	5
Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	56,8	Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	56,25		

Změna kritéria C1 o +10%

Změna kritéria C1 o - 10%

Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední * 1,1, ostatní stejně	Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední * 0,9; ostatní stejně		
A1		2	20	11	11	A1		2	20	11	11
A2		1	10	5,5	5,5	A2		1	10	5,5	5,5
B1		0	5	2,5	2,5	B1		0	5	2,5	2,5
C1		0	50	25	27,5	C1		0	50	25	22,5
C2		0	10	5	5	C2		0	10	5	5
C3		0	5	2,5	2,5	C3		0	5	2,5	2,5

D1	0	10	5	5	D1	0	10	5	5
Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	59,0	Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	54,0
Změna kritéria C2 o +10%					Změna kritéria C2 o - 10%				
Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední * 1,1, ostatní stejně	Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední * 0,9, ostatní stejně
A1	2	20	11	11	A1	2	20	11	11
A2	1	10	5,5	5,5	A2	1	10	5,5	5,5
B1	0	5	2,5	2,5	B1	0	5	2,5	2,5
C1	0	50	25	25	C1	0	50	25	25
C2	0	10	5	5,5	C2	0	10	5	4,5
C3	0	5	2,5	2,5	C3	0	5	2,5	2,5
D1	0	10	5	5	D1	0	10	5	5
Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	57,0	Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	56,0
Změna kritéria C3 o +10%					Změna kritéria C3 o - 10%				
Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední * 1,1, ostatní stejně	Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední * 0,9, ostatní stejně
A1	2	20	11	11	A1	2	20	11	11
A2	1	10	5,5	5,5	A2	1	10	5,5	5,5
B1	0	5	2,5	2,5	B1	0	5	2,5	2,5
C1	0	50	25	25	C1	0	50	25	25
C2	0	10	5	5	C2	0	10	5	5
C3	0	5	2,5	2,75	C3	0	5	2,5	2,25
D1	0	10	5	5	D1	0	10	5	5
Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	56,75	Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	56,25

Změna kritéria D1 o +10%					Změna kritéria D1 o - 10%				
Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední * 1,1, ostatní stejně	Kritérium	Min. hodnota	Max. hodnota	Střední hodnota	Hodnocené = střední * 0,9, ostatní stejně
A1	2	20	11	11	A1	2	20	11	11
A2	1	10	5,5	5,5	A2	1	10	5,5	5,5
B1	0	5	2,5	2,5	B1	0	5	2,5	2,5
C1	0	50	25	25	C1	0	50	25	25
C2	0	10	5	5	C2	0	10	5	5
C3	0	5	2,5	2,5	C3	0	5	2,5	2,5
D1	0	10	5	5,5	D1	0	10	5	4,5
Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	57,0	Součet bodovaných kritérií	3	110	56,5	56,0

Tabulka 27: Závěry citlivostní analýzy

	Střední hodnota	Dosažená hodnota	Odchylka
A1 vyšší o 10%	56,50	57,60	1,1
A1 nižší o 10%	56,50	55,40	-1,1
A2 vyšší o 10%	56,50	57,05	0,55
A2 nižší o 10%	56,50	55,95	-0,55
B1 vyšší o 10%	56,50	56,75	0,25
B1 nižší o 10%	56,50	56,25	-0,25
C1 vyšší o 10%	56,50	59,00	2,50
C1 nižší o 10%	56,50	54,00	-2,50
C2 vyšší o 10%	56,50	57,00	0,50
C2 nižší o 10%	56,50	56,00	-0,50
C3 vyšší o 10%	56,50	56,75	0,25
C3 nižší o 10%	56,50	56,25	-0,25
D1 vyšší o 10%	56,50	57,00	0,50
D1 nižší o 10%	56,50	56,00	-0,50

Zdroj: MPO, vlastní výpočty

Nevětší dopad na celkové hodnotící skóre má změna dílčího kritéria C1 (Komplexní hodnocení technické úrovně navrženého řešení (stav na konci projektu) a výše požadované dotace), kde procentní odchylka od scénáře středních hodnot představuje 4,42 %. To je dáno masivní bodovou dotací dílčího kritéria C1, která dosahuje 50 bodů ze 110 možných. Má se za to, že to bylo záměrem hodnotícího modelu. Pokud ano, z pohledu citlivostní analýzy by se tento stav neměl měnit.

Nejnižší dopad na celkové hodnotící skóre má změna dílčích kritérií B1 (Proveditelnost realizace projektu z pohledu připravenosti žadatele k realizaci projektu, reálnosti harmonogramu, zkušenostem žadatele a jeho projektového

týmu, ošetření rizik projektu a zajištění návaznosti na páteřní optické sítě) a C3 (Jak projekt reaguje na aktuální a perspektivní potřeby firmy z pohledu její pozice na trhu) kde procentní odchylka od scénáře středních hodnot (u B1 i C3) představuje 0,44 %.

Použití jiného srovnávacího základu, než scénáře středních hodnot je možné, přinese matematicky odlišné hodnoty, avšak dominanci dílčího kritéria C1 neodstraní.

Čistě teoreticky by bylo možné zavést váhy u jednotlivých kritérií a analyzovat rozdíly vážených průměrů. Otázka je, nakolik by to ovlivnilo přezkoumatelnost hodnocení, kde hodnotící model (v jehož rámci se přidělují body) již nyní pracuje s dekadickými logaritmy a váhovými koeficienty.

4.7 Analýza rizik

Navržený model hodnocení vychází ze zkušeností z předchozích výzev, zohledňuje rozšíření předmětu a cíle dotačního programu a reaguje na situace, které v předchozích výzvách nastaly a které chce poskytovatel dotace v ideálním případě eliminovat.

Níže uvedená analýza rizik identifikuje hlavní možná rizika spočívající v navrženém modelu hodnocení a také způsoby eliminace a mitigace rizik. Významnost a pravděpodobnost rizik je vyjádřena na škále od 1 do 3, kdy 1 představuje nízkou významnost či pravděpodobnost, zatímco hodnota 3 představuje vysokou významnost či pravděpodobnost.

Tabulka 28: Analýza rizik hodnotícího modelu

Riziko	Významnost	Pravděpodobnost
Subjektivnost hodnocení projektů	3	1
Nedostatečná absorpční kapacita	3	2
Složitost hodnotícího modelu	2	1
Zohlednění relevantních hodnotících kritérií	2	1
Nevhodně stanovená minimální bodová hranice	3	1
Nevhodně stanovená hodnota pro bonifikaci MSP	2	2
Výběr méně vhodných projektů	3	1
Nevhodné rozdělení bodové váhy kritérií	2	1
Překryv projektů	3	2

Zdroj: Vlastní zpracování

Z hlediska celkové důležitosti jednotlivých rizik lze za významná rizika považovat ta rizika, u kterých součin významnosti a pravděpodobnosti je vyšší, nebo roven 3. Za velmi významná rizika lze považovat rizika s hodnotou součinu vyšší či rovnou 6. Naopak rizika s hodnotou součinu nižší, než 3 lze považovat za méně významná.

Způsoby možného řešení jednotlivých rizik jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 29: Analýza rizik hodnotícího modelu

Riziko	Opatření	Celková důležitost
Subjektivnost hodnocení projektů	Zvýšení objektivnosti rozhodovacího procesu, maximalizace kvality hodnotitelů	Významné
Nedostatečná absorpční kapacita	Podrobné projednání výzvy a podmínek s relevantními aktéry, úprava podmínek zvyšující absorpční kapacitu	Významné
Složitost hodnotícího modelu	Podrobné projednání výzvy a podmínek s relevantními aktéry	Méně významné
Zohlednění relevantních hodnotících kritérií	Analýza proběhlých výzev, zohlednění dobré praxe, podrobné projednání výzvy a podmínek s relevantními aktéry	Méně významné
Nevhodně stanovená minimální bodová hranice	Analýza proběhlých výzev a zohlednění provedených změn	Významné
Nevhodně stanovená hodnota pro bonifikaci MSP	Analýza proběhlých výzev a zohlednění provedených změn	Významné

Výběr méně vhodných projektů	Analýza proběhlých výzev, zohlednění dobré praxe, podrobné projednání výzvy a podmínek s relevantními aktéry	Významné
Nevhodné rozdělení bodové váhy kritérií	Analýza proběhlých výzev, podrobné projednání výzvy a podmínek s relevantními aktéry	Méně významné
Překryv projektů	Vytvoření mechanismu pro řešení překryvu projektů	Velmi významné

Zdroj: Vlastní zpracování

Příprava nového modelu hodnocení pro výzvu v rámci OP TAK probíhala současně s tvorbou této studie. Její zhotovitel průběžně konzultoval jednotlivé úpravy modelu hodnocení, které se následně promítaly do konečné verze návrhu modelu hodnocení.

Z toho důvodu lze konstatovat, že všechny připomínky a návrhy obsažené v této studii, které jsou považovány za vhodné či doporučení, byly při tvorbě modelu hodnocení zohledněny a zapracovány. Proto je možné konstatovat, že jednotlivá opatření v rámci eliminace rizik již byla provedena a jsou v konečné podobě hodnotícího modelu zohledněna. Pro lepší přehled jsou jednotlivá opatření pro eliminaci a mitigaci rizik níže rekapitulována.

Tabulka 30: Přehled opatření ke snížení významnosti a mitigaci rizik modelu hodnocení OP TAK

Opatření	Konkrétní způsob zohlednění	Zohledněno
Zvýšení objektivnosti rozhodovacího procesu	Rozšíření objektivně hodnocených sub kritérií s přesným vymezením hodnoceného stavu a příslušného počtu bodů – např. kritérium A2	Ano
Maximalizace kvality hodnotitelů	Řídící orgán zohledňuje zkušenosti z minulých a příbuzných výzev a společně se zvýšením objektivnosti rozhodovacího procesu také upřesňuje postupy pro hodnocení a zvyšuje kvalitu týmu hodnotitelů (kvalifikace, zkušenosti, sladění hodnotící praxe etc.)	Ano
Podrobné projednání výzvy a podmínek s relevantními aktéry	Podrobné projednání výzvy a podmínek s relevantními aktéry proběhlo podle dobré praxe z jiných zemí EU a na základě předchozích zkušeností. Proběhla jak veřejná konzultace, tak jednotlivé workshopy s aktéry a také příprava výzvy byla s těmito aktéry průběžně diskutována a jejich připomínky byly při tvorbě konečné podoby hodnotícího modelu zohledněny.	Ano
Analýza proběhlých výzev	Analýza proběhlých výzev provedená mimo jiné i v této studii zohledňuje zkušenosti z proběhlých výzev a zároveň provádí implementaci nového modelu hodnocení na výsledcích proběhlých výzev s cílem verifikace úprav a jejich funkčnosti.	Ano
Zohlednění dobré praxe	Dobrá praxe z proběhlých výzev i zahraničních zkušeností byla zohledněna při tvorbě nového modelu hodnocení, který v sobě na základě dobré praxe kombinuje zvýšení objektivnosti hodnocení, zahrnutí všech relevantních hodnocených oblastí a také vyváženou kombinaci a váhu těchto oblastí.	Ano
Vytvoření mechanismu pro řešení překryvu projektů	Na základě zkušeností z minulých výzev byl vytvořen mechanismus, který umožní druhé žádosti v rámci téže intervenční oblasti s dílčím překryvem s vybranou žádostí nové hodnocení projektu s vyjmutím překryvu a v případě úspěšného hodnocení realizaci zbývajících částí projektu a tím i zvýšení počtu pokrytých adresních míst (vyšší komplexnost pokrytí) v rámci jedné intervenční oblasti.	Ano

Zdroj: Vlastní zpracování

4.8 Doporučení k úpravám hodnotícího modelu

V rámci této subkapitoly je uveden souhrn navržených úprav hodnotícího modelu, který byly poskytovatelem dotace ve všech případech zohledněny a implementovány do nového modelu hodnocení pro výzvu OP TAK.

Lze tak konstatovat, že nový model hodnocení pro výzvu OP TAK nejen zohledňuje doporučení obsažená v této studii, ale je konstruován na základě dobré praxe a s přihlédnutím ke zkušenostem z předchozích výzev a v plném rozsahu respektuje jak úpravy předmětu a cíle dotačního titulu, tak také žádoucí změny modelu hodnocení vycházející z dosavadních zkušeností.

Tabulka 32: Seznam doporučení pro zapracování do modelu hodnocení OP TAK – úpravy provedené poskytovatelem dotace

Konkrétní doporučení	Zpracováno
A1 – úprava dílčích kritérií A až D zohledněním rozsahu pokrytí dosud nepokrytých adresních míst / obcí prostřednictvím příslušného technického řešení	Ano
A2 – objektivizace procesu hodnocení doplnění tabulky pro přidělení jednotlivé hodnoty bodů podle rozsahu zjištěné nehospodárnosti projektu	Ano
B1 – snížení váhy kritéria ve prospěch ostatních hodnotících kritérií	Ano
C1 – vyrovnaní velikost počtu adresných míst v rámci intervenčních oblastí s cílem zvýšení konzistentnosti hodnotícího postupu	Ano
C1 – úprava vzorce pro výpočet celkového počtu bodů (v rámci relativního pokrytí doplnění dělitele zohledňujícího rozdílnost počtu adresných míst v rámci Aktivitu I. a Aktivitu II.	Ano
C1 – změna hodnotícího kritéria z požadované dotace na přípojku na požadovanou dotaci za pokrytí adresného bodu	Ano
C2 – zavedení nového hodnotícího kritéria pro Aktivitu I.	Ano
C3 – snížení váhy kritéria ve prospěch ostatních hodnotících kritérií	Ano
D – úprava hodnoty bonifikace MSP	Ano

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 31: Seznam doporučení pro zapracování do modelu hodnocení OP TAK – úpravy navržené zpracovatelem studie

Konkrétní doporučení	Zpracováno
A1 – zachování váhy dílčích kritérií A až C prostřednictvím úpravy výpočtu bodů za dílčí kritéria A až C tak, aby bylo možné dosáhnout maximálního definovaného počtu bodů (vynásobení součtu bodů za A + B + C stanoveným koeficientem).	Ano
C1 – rozšíření počtu přiřaditelných položek v rámci hodnotícího intervalu	Ano
C1 – úprava hodnot přiřaditelných položek v rámci hodnotícího intervalu směřující k lepšímu vyvážení hodnotícího modelu při vzájemné interakci dílčích hodnotících kritérií včetně reakce na úpravu dílčího hodnotícího kritéria požadované dotace	Ano
C1 – úprava vzorce pro výpočet celkového počtu bodů (odstranění zaokrouhlení na celá čísla, úprava vzorce atd.)	Ano
C2 – úprava vzorce pro výpočet celkového počtu bodů (odstranění zaokrouhlení na celá čísla, úprava vzorce atd.)	Ano
D – odůvodnění a prověření nové hodnoty bonifikace pro MSP	Ano
Celkem – odůvodnění a prověření nové minimální bodové hranice pro výběr projektů	Ano

Zdroj: Vlastní zpracování

Hlavními důvody pro navržené a realizované úpravy hodnotícího modelu byly:

- zohlednění nově zahrnuté aktivity I. do procesu hodnocení
- celková úprava váhy jednotlivých kritérií s ohledem na zahrnutí nového kritéria C2 (převážení systému)
- optimalizace vyvážení jednotlivých kritérií a parametrů s cílem výběru nejvhodnější kombinace technického řešení, pokrytí a nákladovosti projektů
- vyšší zohlednění míry pokrytí adresných míst v jednotlivých kategoriích
- snížení vlivu subjektivně hodnocených kritérií
- optimalizace minimální bodové hranice pro výběr projektů s ohledem na absorpční kapacitu
- optimalizace bodové bonifikace pro MSP s cílem zvýšení počtu kvalitativně obdobných projektů realizovaných MSP

Jednotlivé provedené úpravy následně reagují na výše uvedené důvody a zcela je vypořádávají. Navržený model hodnocení pro výzvu OP TAK v plném rozsahu zohledňuje jak záměry poskytovatele dotace (realizace co největšího počtu kvalitních projektů za přiměřenou cenu), tak zkušenosti, z již proběhlých výzev a také příklady dobré praxe.

Díky úpravě kritérií a jejich vah a také celkovému převážení systému by současný model hodnocení za podmínky ceteris paribus měl vést ke zvýšení počtu projektů, které mohou postoupit k výběru projektů, snížení počtu projektů neschválených pro přítomnost překryvu s jinou žádostí, upřednostnění MSP žadatelů u kvalitativně obdobných projektů a zachování (zlepšení) výběru projektů s co nejlepší kombinací míry relativního pokrytí, celkové nákladovosti a technického řešení projektu.

Model hodnocení zároveň umožňuje realizaci projektů pouze v rámci Aktivit I. (backhaul), nicméně takové projekty budou znevýhodněny oproti plnohodnotným projektům řešícím kombinaci obou aktivit či pouze Aktivitu I., což zohledňuje záměr poskytovatele dotace realizovat alespoň projekty obsahující backhaul, pokud žadatelé nemají zájem realizovat širší rozsah projektu.

---

5 Sdílení infrastruktury

Sdílení infrastruktury sítí elektronických komunikací, ať už v pevném místě nebo mobilních sítí, je stále běžnější, a to především v EU. Za posledních patnáct let došlo k dohodě o sdílení sítí mezi mobilními operátory takřka v každém členském státu. Ve většině případů jde o dohody, jejichž cílem je snížení nákladů na rozšiřování infrastruktury, především pak do míst, která jsou méně rentabilní (venkov, řídké obydlené oblasti), případně kde je pokrývání komplikované z jiných důvodů, jako jsou například památkově chráněné lokality.

Z hlediska dopadů na koncového zákazníka nejsou tyto dohody jednoznačně výhodné - na jednu stranu přináší lepší a rychlejší pokrytí a tím i kvalitu a potenciálně nižší ceny, pokud do cen operátoři promítnou ušetřené náklady. Na druhé straně mohou vést k potenciální ztrátě konkurence na úrovni infrastruktury, jejíž podpora je základ evropského regulačního rámce již od roku 2002.

Akademické literatury na téma sdílení sítí elektronických komunikací není mnoho. Za zmínku jednoznačně stojí studie autorů Koutroumpis et al. "To share or not to share? The impact of mobile network sharing for consumers and operators"⁶, která přispívá empirickými poznatky z řady sdílení sítí mezi lety 2000-2019 k teoretickým pracím týkajícím se obecně fúzí a hospodářské soutěže. Autoři dochází k závěru, že evropští operátoři, kteří uzavřeli dohody o sdílení, byli schopni snížit ceny (respektive snižovalo se jejich ARPU), zvýšit pokrytí a kvalitu sítě.

Úspory kapitálových výdajů, zvýšení marží a zlepšení pokrytí a snížení cen byly dle autorů spojené zejména s pasivním sdílením. Aktivní sdílení pak přispívalo k rychlosti pokrytí 4G a zvýšení kvality (dostupnost vyšších rychlostí stahování). Doporučují pak pro regulátory nebránit dohodám o sdílení, protože ty nevedou zjevně k snížení ochoty k investicím.

Sdílení infrastruktury přitom bylo dříve v evropském regulačním rámci spíše vnímáno jako problematické. Vždy byl založen na teoriích jako je "žebřík investic", které předpokládaly, že hospodářské soutěži prospěje více, když budou mít menší hráči dostupnou řadu různých velkoobchodních produktů od operátora, který je regulátorem označen jako podnik s významnou tržní silou. Sdílení bylo tak vnímáno především jako sdílení prostředků operátorů s dominantním tržním postavením.

Situace i na evropském trhu se významně proměnila. V mobilních sítích se začíná ustalovat model, kdy pasivní infrastruktura je zcela oddělena od aktivních prvků a poskytování služeb (vznik takzvaných "TowerCos"). Politické reprezentace na evropské úrovni i v členských státech si také uvědomily, že potřeba vysokých investic v oblasti elektronických komunikací, hlavně do optických sítí a sítí 5G, spolu nese nutnost maximálně snížit náklady při zachování maxima výhod, které přináší konkurenční prostředí.

Výsledkem je významně pozitivnější vnímání dohod o sdílení a podpora sdílení sítí elektronických komunikací s jinou síťovou infrastrukturou v podobě evropské legislativy (nejdříve směrnice, poté nařízení).

5.1 Definice možností a rozsahu sdílení

Sdílení sítí s sebou přináší řadu výhod. Mezi ně patří zejména:

- Přináší **efektivní využívání omezených zdrojů**. Budování většího množství sítí s sebou nese náklady, a to nejen ekonomické, ale i týkající se životního prostředí (větší spotřeba energie, případně nutnost zásahu do životního prostředí během výkopu či stavby stožáru) a případně i větší zátěž pro společnost, například pokud je nutné uzavřít kvůli pokládání sítí pozemní komunikace.
- **Nižší náklady**. Sdílení přináší optimální využití infrastruktury.

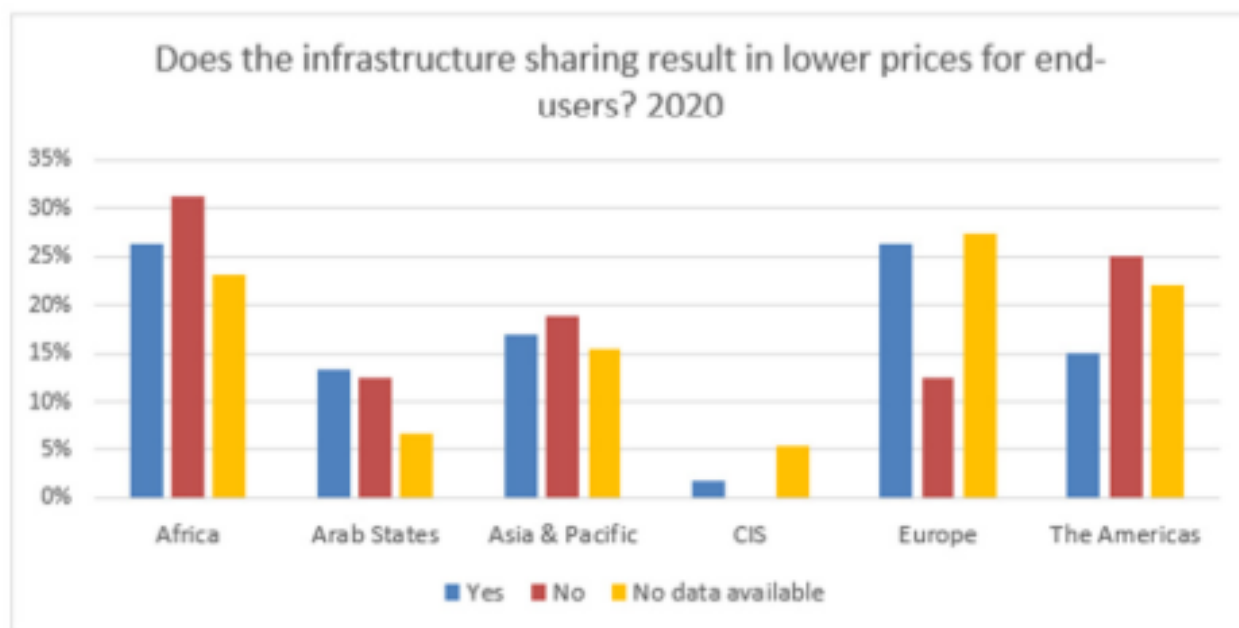
---

⁶ Pantelis Koutroumpis, Pau Castells, Kalvin Bahia, To share or not to share? The impact of mobile network sharing for consumers and operators, Information Economics and Policy, Volume 65, 2023.

- **Rozšíření pokrytí.** Úspora nákladů může být rozdělena akcionářům v podobě dividend či podílů na zisku, častější je ale promítnutí do investic v podobě širšího pokrytí, především v nákladnějších odlehlých a venkovských oblastech.
- **Posílení soutěže.** Díky sdílení mohou menší operátoři dosáhnout pokrytí i tam, kde by za normálních okolností bylo nákladnější stavět
- **Nižší ceny.** Nižší náklady by se měly přenést na spotřebitele. V průzkumu ITU mezi regulátory v jednotlivých světových zemích vyšlo, že především evropské regulátory považují za pravděpodobné, že sdílení infrastruktury se promítá do nižších cen pro koncové zákazníky, jak vyplývá z následujícího grafu:

Graf 1 Vliv sdílení infrastruktury na snižování cen pro konečné uživatele na jednotlivých kontinentech

Figure 3.1.1: Does infrastructure sharing result in lower prices for end users? Distribution by region, 2020

Source: ITU Tariff Policies Survey

Zdroj: ITU 2021⁷

Sdílení infrastruktury ale zároveň má své nevýhody. Mezi ně patří zejména:

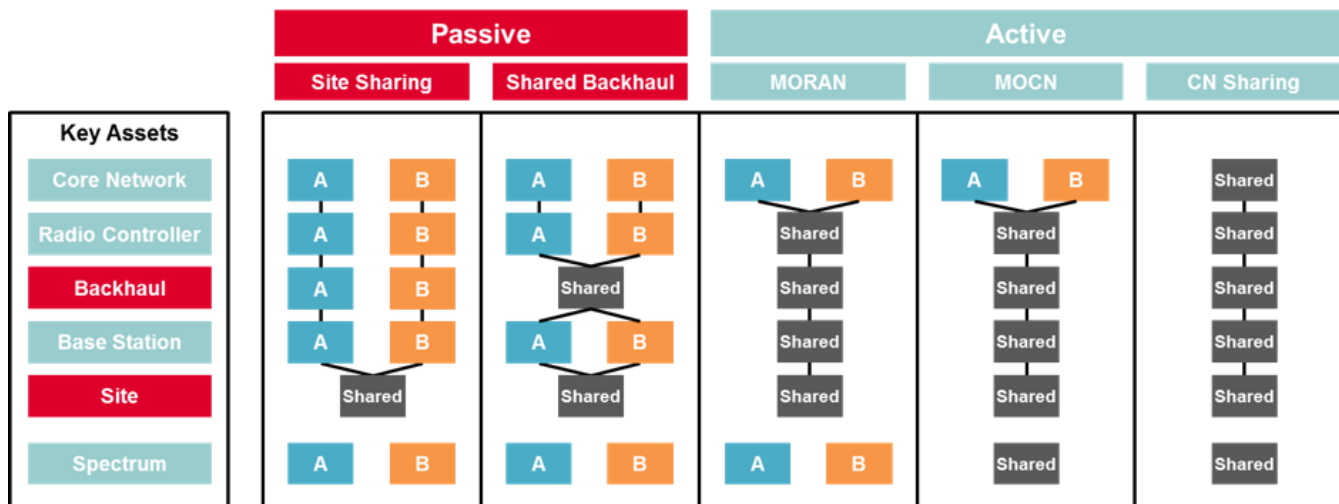
- **Snižování ochoty investovat.** Sdílení infrastruktury zvyšuje efektivitu využívání stávající infrastruktury, ale může tlumit sklon k dalším investicím, pokud je investoři vnímají jako rizikovější.
- **Snižování odolnosti (resilience).** Nedostatek redundantní infrastruktury, tedy většího počtu nezávislých sítí konkurenčních subjektů zvyšuje nároky na stávající síť a také znamená, že případné výpadky budou mít závažnější dopady. Sníží se také odolnost sítě v případě živelních katastrof či jiných mimořádných událostí.
- **Riziko koluze.** Zejména u sdílení aktivních prvků může být pro operátory obtížnější odlišit své portfolio služeb od konkurence a není tak vysoká motivace ke snižování cen. I proto bývá sdílení aktivní infrastruktury významněji zkoumáno regulátory v oblasti hospodářské soutěže a často se vyhýbá místům, kde je rychlejší návratnost investic (jako jsou městské oblasti)
- **Koordinace.** Plánování a řízení sítě je nutné koordinovat mezi více subjekty, což může být náročné a komplikované.

⁷ Economic policies and methods of determining the costs of services related to national telecommunication/ICT networks, ITU 2021, <https://digitalregulation.org/wp-content/uploads/ITU-D-Question-4-1-Final-Report-2021.pdf>

5.1.1 Mobilní síť 5G

Sdílení mobilních sítí je možné rozdělit na pasivní a aktivní. Aktiva, která jsou sdílená v jednotlivých druhích dohod o sdílení, ukazuje následující graf.

Graf 2 Sdílená aktiva v rámci jednotlivých druhů dohod o sdílení

Zdroj: GSMA⁸

5.1.1.1 Pasivní sdílení - kolokace, site sharing, mast sharing

Sdílení pasivní infrastruktury spočívá ve sdílení infrastruktury, která není připojená k elektrické a/nebo telekomunikační síti v místě základnové stanice. Jde o sdílení systémů jako je napájení energií, fyzických prvků, jako jsou stožáry, nosníky, střechy a další místa, kam je možné nasadit aktivní technologii. Pasivní sdílení může mít formu sdílení lokality základnové stanice nebo sdílení backhaulové (přípojně) části sítě.

Mobilní backhaul zajišťuje v mobilní síti propojení mezi základnovými stanicemi a páteřní částí sítě, ve které se nacházejí řídicí prvky sítě. Backhaul může být nejčastěji realizován v podobě (v ČR nejčastější) bezdrátovým mikrovlnným spojem v licencovaném pásmu či v bezlicenčním pásmu 80 GHz, případně optickým kabelem.

Sdílení pasivní infrastruktury je co se koordinace mezi operátory týče nejjednodušší a dohoda mezi stranami může být až na úrovni jednotlivých lokalit. Řízení provozu sítě je také pro operátory jednodušší, protože jednotlivá síťová zařízení zůstávají oddělená. Zároveň ale pasivní sdílení přináší nejnižší (i když stále zásadní) úsporu nákladů.

Sdílení pasivní infrastruktury může mít následující podobu:

- **Site sharing** (sdílení fyzického místa pro stavbu vysílače):

Operátor 1 a Operátor 2 sdílejí tentýž pozemek pro umístění pasivních prvků i aktivních technologií, ale staví oddělené stožáry, antény a technologie. Mohou sdílet některé podpůrné prvky, jako je připojení k distribuční síti elektřiny, klimatizace nebo stavby pro umístění technologií. Jde o formu sdílení, která je obvyklá v městském či předměstském prostředí, kde je nedostatek vhodných lokalit pro umístění vysílačů mobilních sítí, případně je komplikované vyřizování příslušných povolení vzhledem např. k památkové ochraně lokality.

- **Mast sharing** (Sdílení stožáru)

Operátor 1 a Operátor 2 sdílí tentýž stožár či jinou stavbu určenou pro umístění aktivních technologií, či místo vhodné pro instalaci těchto technologií (jako je např. vhodné umístění na střeše budovy). Každý operátor osadí

⁸ GSMA: Infrastructure Sharing: An Overview, 2019, https://www.gsma.com/solutions-and-impact/technologies/networks/gsma_resources/infrastructure-sharing-an-overview/

sdílený nosník vlastními anténními technologiemi. Podobně jako v případě sdílení pozemků je časté sdílení podpůrných infrastrukturních prvků.

Tato forma sdílení je obvyklá v případě, že danou lokalitu vlastní některá ze specializovaných infrastrukturních společností spravujících pasivní infrastrukturu určenou pro sítě elektronických komunikací (v Česku jde např. o Vantage Towers nebo o T-Mobile Infra CZ). Tyto společnosti byly vyčleněny z původně vertikálně integrovaných operátorů jako správci fyzické infrastruktury určené pro sítě elektronických komunikací

Vyčlenění infrastruktury

Jako speciální formu sdílení vnímáme vyčlenění infrastruktury do zvláštní společnosti, které je zejména v posledních letech velmi oblíbené hlavně v zemích EU a v USA. Důvodem je odlišná investiční a obchodní strategie, kterou takový krok umožňuje.

Takzvané "TowerCos", tedy společnosti, které se starají o rozvoj a udržování pasivní infrastruktury především pro mobilní sítě, mají díky oddělení od "mateřské" společnosti jiné incentivy v podnikání a mohou tak pro akcionáře dosahovat lepší návratnosti. Například pro vertikálně integrovaného operátora není tolik motivační, aby sdílel infrastrukturu se svou konkurencí, naopak pro TowerCo je významné získat maximum zákazníků (operátorů aktivních prvků sítě) a tím dosáhnout rychlejší návratnosti investic.

Zpráva společnosti EY⁹ uvádí jako další benefit environmentální aspekty TowerCos - podle EY pokud by se alespoň padesát procent evropské výstavby dělo v podobě sdílených stožárů a věží, postavilo by se o 109 000 takových staveb méně, což by znamenalo úsporu i v oblasti emisí CO₂ (výzkumníci uvádí, e by se zamezilo emisím asi 4 milionů tun CO₂ - více než 2 miliony tun emisí se ušetří díky nižší spotřebě energie, 1,1 milionu tun díky nižší spotřebě oceli, 0,6 milionu tun díky sníženým požadavkům na beton a zbývajících 0,1 milionu tun díky emisím spojeným s výstavbou.

Výhody pasivního sdílení infrastruktury

- Významné úspory na straně investičních nákladů
- Významné úspory na straně administrativních nákladů a času
- Dostatečná možnost komerční diferenciacce operátorů
- Nízké regulační překážky

Nevýhody pasivního sdílení infrastruktury

- Kapacita sdíleného místa může být dříve vyčerpána, protože se dělí mezi více soutěžitelů

5.1.1.2 Aktivní sdílení sítě - MORAN, MOCN, národní roaming

Aktivním sdílením mobilní infrastruktury se rozumí sdílení aktivních prvků v rádiové přístupové síti (např. anténa, řídicí jednotka rádiové sítě (RNC)). Jednou z forem aktivního sdílení je i národní roaming. Sdílení v různých formách je charakteristické pro řadu evropských trhů.

Zpráva BEREC o sdílení infrastruktury napočítala 16 případů sdílení mobilní infrastruktury v Evropském hospodářském prostoru (včetně dvou v UK, které již není členem EU) a šest případů dohod o národním roamingu. Obecně jsou v drtivé většině případů dohody o sdílení výsledkem komerčních ujednání, méně často jsou výsledkem zásahů regulátora.

Dle odpovědí jednotlivých národních regulátorů na dotazník pro účely Zprávy může sdílení sítí vést k významným úsporám nákladů. Zpráva uvádí následující rozsah úspor:

- pasivní sdílení - 16-35 % CAPEX, 16-35 % OPEX;
- aktivní sdílení bez sdílení kmitočtových přidělů - 33-35 % CAPEX, 25-33 % OPEX;
- aktivní sdílení včetně sdílení kmitočtových přidělů - 33-45 % CAPEX, 30-33 % OPEX;
- sdílení jádra sítě - pouze švýcarský národní regulátor uvedl, že sdílení jádra sítě má omezený vliv na úsporu nákladů.

---

⁹ EY, The sustainability contribution of the European independent TowerCos sector, 2023, <https://static.abc.es/gestordocumental/uploads/economia/EY-tecos-informe.pdf>

Regulátoři také zaznamenali významný pokles provozních nákladů, které bylo nutné vynaložit na rádiovou část sítě v případech, kdy operátoři sdíleli síť. Úspory odhadl například nizozemský regulátor na až 35 %. Většina poznatků, které studie BEREC uvádí, jsou neutrální a pozitivní - sdílení tedy nevede k problémům v úrovni konkurenčního soupeření a vede spíše k lepší úrovni pokrývání.

Zároveň ale platí, že evropský regulační rámec je do značné míry založený na konkurenci na úrovni infrastruktury. U aktivního sdílení sítě je časté posuzování ze strany regulátora, respektive úřadů pro ochranu hospodářské soutěže, a to na národní či na evropské úrovni, z důvodu zajištění soutěže a především motivace k investicím do inovací.

Motivací operátorů je každopádně snížit náklady, především v místech, kde je delší doba návratnosti investic do infrastruktury (jako jsou rurální a obtížně pokrývatelné oblasti). Studie BEREC zároveň uvádí, že poptávka po dalším sdílení infrastruktury může nastat s předpokládaným využíváním vyšších frekvenčních pásem spojených se sítmi 5G (milimetrové vlny) - na rozdíl od některých asijských zemí (Korea) či USA ale tento vývoj v EU zatím nenastal, a je otázka, zda vůbec ve vyšší míře nastane, protože benefity, které od 5G operátoři, regulátoři a politická reprezentace obecně očekávali, se zatím nerealizovaly.

Druhy aktivního sdílení sítí

Aktivní sdílení v rádiové části sítě jde nad rámec pouhého využívání pasivní infrastruktury. Operátoři využívají nejen pasivní prvky v dané lokalitě, ale i aktivní technologie - antény, rádio a často také přípojnou a transportní část sítě až k připojení k jádru sítě. Ačkoli sdílí hardware, operátoři si zachovávají určitou kontrolu nad rádiovou částí sítě, protože využívají vlastní software.

- **MORAN** (Multi-Operator Radio Access Network) je formou sdílení, kdy operátoři používají oba tytéž technologie, ale zároveň využívají své vlastní kmitočtové přiděly.
- **MOCN** (Multi-Operator Core Network) je formou sdílení, kdy operátoři používají nejen ty samé technologie, ale také tytéž frekvence a sdílejí spolu i některé části jádra sítě.
- **Národní roaming** je formou sdílení, kdy zákazníci mohou využívat síť konkurenčního operátora tam, kde síť domovského operátora není dostupná (podobně jako u využívání zahraniční sítě při pobytu v zahraničí).

Tabulka 33: Výhody a nevýhody jednotlivých druhů sdílení (dle GSMA)

Druh sdílení	Pro	Proti
MORAN, MOCN	• Mírné úspory investičních nákladů v porovnání s pasivním sdílením infrastruktury • Významné úspory provozních nákladů • Sdílení nákladů na základnové stanice • Snížení administrativní náročnosti (sdíleno mezi více hráčů)	• Obvykle nutné povolení regulátorem • Vyšší komplexita provozu • Vyžaduje dlouhodobý závazek od sdílejících operátorů • Dohody o sdílení je obtížné vypovědět
Sdílení jádra sítě	• Další významné úspory nákladů • Investice je možné vynaložit na inovace ve službách • Maximální úspory pro operátory sdílející existující infrastrukturu	• Prakticky vždy nutné posouzení regulátorů • Komplexita provozu a těsná integrace • Nemožnost diferenciacce dle kvality služby
Národní roaming	• Významná úspora investičních i provozních nákladů • Jasně vlastnictví technologií • Diferenciacce na úrovni služby • Nízké riziko pro aktéry dohody o sdílení	• Nutnost posouzení regulátorem • Omezený vliv na chod sítě (výpadek v síti návštěvnického operátora znamená nedostupnost služby) • Velmi komplikovaný přechod zákazníků mezi sítí domovského a návštěvnického operátora (Inter-PLMN handover)

Zdroj: GSMA¹⁰

¹⁰ GSMA: Infrastructure Sharing: An Overview, 2019, https://www.gsma.com/solutions-and-impact/technologies/networks/gsma_resources/infrastructure-sharing-an-overview/

5.1.2 Pevné vysokorychlostní sítě

5.1.2.1 Formy sdílení fyzické infrastruktury

Sdílení infrastruktury v oblasti pevných sítí se odehrává ve několika základních módech.

- **Model “joint venture”** - operátoři se stanou investory v novém subjektu či společnosti, která poté pro účely nabízení služeb těchto operátorů staví vysokorychlostní síť FTTx.
- **Model společné výstavby** - dva či více subjektů v okamžiku výstavby infrastruktury provádí koordinaci stavebních prací (může být i způsobem předpokládaným zákonem 194/2017 Sb., pokud je stavba zčásti nebo zcela financována z veřejných prostředků) nebo formou přípolože (podle tzv. liniového zákona, 416/2009 Sb.)
- **Model vzájemného přístupu** - dva či více subjektů se dohodnou na vzájemné reciprocitě nabídky přístupu k síti FTTx. Získají tak možnost oslovit zákazníky v geograficky oddělených oblastech.
- **Model přístupu k infrastruktuře** - jeden z operátorů buduje síť FTTx a poskytuje spoluinvestorům na základě dlouhodobých smluvních vztahů přístup k těmto sítím (např. smluv o dlouhodobých minimálních závazcích nebo smluv o nevyhovitelných právech k užívání - indefeasible rights of use, tzv. IRU)
- **Model sdílení pasivní infrastruktury** - obdobné jako v případě sdílení pasivní infrastruktury u mobilní části sítě, pokud jde o sdílení stožárů, pozemků nebo střech pro umístění rádiových spojů pevných bezdrátových sítí. Dalším způsobem, jak sdílet infrastrukturu, je reciprocita.

Sdílení infrastruktury v oblasti pevných sítí je poměrně běžné na všech velikostních úrovních. U největších operátorů existují v České republice existují dvě velké dohody o sdílení pevné infrastruktury - mezi společnostmi CETIN a T-Mobile (z prosince 2020) a mezi společnostmi Vodafone a T-Mobile (z března 2022).

Obě jsou postavené na principu reciprocity, tedy operátoři, kteří jsou stranami dohody, staví vlastní síť a formou “kus za kus” umožňují druhému účastníkovi dohody přístup do vlastní sítě. Nejde tak o sdílení nákladů, protože ty nehrají roli.

Drtivá většina dohod o sdílení v ČR je zcela komerční bez jakékoli role státu jako regulátora či bez využití možností, které formálně dává soutěžitelům zákon. Stát přitom v návaznosti na evropské předpisy i nutnost pomoci výstavbě digitální infrastruktury přišel s řadou zákonných i podzákonných norem.

Zákonem č. 194/2017 Sb., o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a o změně některých souvisejících zákonů byla do českého právního řádu transponována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/61/EU ze dne 15. května 2014 o opatřeních ke snížení nákladů na budování sítí elektronických komunikací.

Cílem implementace uvedené směrnice je stanovit minimální práva a povinnosti platné v celé Evropské unii se záměrem usnadnit zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a koordinaci mezi jednotlivými typy síťových infrastruktur (povinnými subjekty je většina provozovatelů či majitelů různých druhů síťových infrastruktur).

Evropská komise přijala dne 18. září 2020 doporučení vyzývající členské státy k posílení investic do infrastruktury vysokorychlostního připojení (takzvaný Connectivity Toolbox)¹¹. Cílem doporučení bylo, aby členské státy vyvinuly sadu postupů pro snižování nákladů na zavádění sítí elektronických komunikací a pro efektivní přístup k sítím 5G.

V Connectivity Toolboxu se objevilo i doporučení podporovat příležitosti ke sdílení sítí. Doporučení 30 vyzývá členské státy, aby poskytly pokyny ke sdílení pasivní a aktivní infrastruktury s ohledem na směrnici o opatření ke snížení nákladů na budování sítí elektronických komunikací a na právo hospodářské soutěže. Doporučuje sdílení infrastruktury podporovat tam, kde je obtížnější investiční prostředí (např. méně hustě osídlené oblasti, dopravní cesty nebo jiná kritická veřejná/národní infrastruktura).

Podle Connectivity Toolboxu je v těchto oblastech sdílení infrastruktury dobrým řešením, jak snížit náklady na zavádění sítí a podpořit konektivitu, pokrytí a kapacitu pro uživatele. A doporučuje také státům, aby vydaly pokyny pro sdílení infrastruktury.

Doporučení ukládá členským státům informovat komisi o tom, jak jednotlivé části implementují. Česká zpráva z roku 2022¹² se ohledně sdílení (doporučení č. 30) odkazuje na případ sdílení mobilních sítí mezi společnostmi

¹¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/connectivity-toolbox>

¹² <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/connectivity-toolbox-member-states-implementation-reports>

CETIN a T-Mobile a její šetření Evropskou komisí na potenciální porušení práva hospodářské soutěže a dále uvádí následující:

Česká republika zkoumá způsob, jakým by bylo možné sdílet telekomunikační a netelekomunikační infrastrukturu pro rozvoj sítí elektronických komunikací, a připravuje související metodiku. Vyjasnění možností sdílení infrastruktury pro snazší výstavbu vysokorychlostních internetových sítí je jedním z průběžných úkolů projektu Broadband Competence Office Czech Republic. Při návštěvách pracovníků BCO jsou obce informovány o možnostech tohoto sdílení a je jim poskytována reálná pomoc při dosahování potřebných dohod s vlastníky infrastruktury. Připravují se potřebné změny v legislativě.

Vývoj evropské legislativy nakonec směřoval ke schválení Nařízení o Gigabitové infrastruktuře (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1309 ze dne 29. dubna 2024 o opatřeních ke snížení nákladů na budování gigabitových sítí elektronických komunikací), které ruší směrnici z roku 2014 a je přímo účinné v celé EU.

V zásadě jde o logický vývoj, protože směrnice nepřinesla požadovanou úroveň harmonizace, jak vyplývá mimo jiné i ze zprávy BEREC o způsobech oceňování přístupu k infrastruktuře a stavebním pracím dle směrnice (BoR (19) 23)¹³.

5.1.2.2 Dělení nákladů u jednotlivých způsobů sdílení (přípolože, využívání již existující infrastruktury). “Tržní standard”, tedy zkušenosti z reálného fungování a toho, jak si operátoři běžně dělí náklady.

Jak jsme uvedli v minulé kapitole, sdílení pevných sítí má různé podoby. Zřejmě nejčastější z hlediska počtu pokrytých domácností je sdílení přístupových sítí ve formě přípojek, kdy si operátoři účastníci se sdílení navzájem poskytují přístup do jimi vybudovaných sítí. Taková dohoda předpokládá, že počet budovaných či vlastněných přípojek je víceméně symetrický.

Dohoda mezi společnostmi Vodafone Czech Republic a T-Mobile Czech Republic má přesně tento charakter a oba operátoři slibují pokrýt “téměř milion domácností během několika následujících let”¹⁴. Dělení nákladů tak v tomto případě spočívá fakticky ve sdílení rizika, vzhledem k tomu, že v ČR jsou geografické i administrativní podmínky v různých oblastech různé, je velmi pravděpodobné, že oba operátoři budou vystaveni stejným podmínkám během své výstavby a ušetří tak na nákladech na výstavbu i administrativu přibližně rovnocenným způsobem. Formální smlouva, která by například stanovovala, že náklady na výstavbu mají být v celkovém ohledu stejné, ale u účastníků těchto dohod pochopitelně není.

Naopak v Česku fakticky neexistují joint ventures podobné, jako například v Belgii (respektive ve Vlámku) mezi společnostmi Telenet a Fluvius (Společnost Fluvius staví a spravuje veřejné inženýrské sítě elektřiny, zemního plynu, kanalizace, tepla a veřejného osvětlení ve vlámské části Belgie), nebo například v Nizozemsku mezi KPN a APG (Glaspoort), kde APG je penzijní fond. V Evropě jsou obecně vedle recipročních dohod mezi operátory nejčastější podobou sdílení nákladů právě společné podniky mezi operátorem a utilitou, případně mezi operátorem a penzijním či infrastrukturním fondem.

Rovněž se v Česku nerozvinuly dohody o jednostranném přístupu do sítí na bázi IRU, jako je to běžné ve Francii, kde podobné dohody mají uzavřené mezi sebou vzájemně všichni operátoři (SFR a Bouygues Telecom od roku 2010, Orange a Free od roku 2011, Orange a Bouygues Telecom od roku 2012).

Zůstávají tak méně rozsáhlé dohody na lokální či hyperlokální úrovni, které jsou spíše oportunistické - obce, které provádí rekonstrukce infrastruktury, často vyzývají operátory s lokální i národní prezencí, aby si připoložily infrastrukturu například ke kanalizaci či k rekonstrukci chodníků.

Je to atraktivní i z toho důvodu, že pokud v nějaké lokalitě v roce 2024 není infrastruktura vysokorychlostních sítí elektronických komunikací postavena na komerční bázi, je stále více pravděpodobné, že nejde o natolik atraktivní lokalitu, aby se operátorům vyplatilo do ní investovat z vlastních prostředků, protože návratnost by byla příliš dlouhá. Přípolož k obecní infrastruktuře je tak atraktivní pro obě strany.

¹³

https://www.berec.europa.eu/sites/default/files/files/document_register_store/2019/3/BoR_%2819%29_23_Report_BCRD_post_consultation.pdf

¹⁴ <https://www.t-press.cz/cs/tiskove-materialy/tiskove-zpravy-t-mobile/t-mobile-a-vodafone-spolecne-propojuji-cesko-pro-temer-milion-domacnosti-postavi-nove-opticke-internetove-pripojky.html>

Pokud poskytovatelé služeb / sítí elektronických komunikací pokládají svou infrastrukturu formou koordinace stavebních prací k jiné líniové infrastruktuře, jde pro ně o finančně poměrně atraktivní způsob, jak se dostat do míst, kam by se jim to z komerčního hlediska tolik nevyplatilo. Cena totiž bývá stanovena jako úhrada vícenákladů, které má primární investor stavby s tím, že se koordinuje se zájemcem o položení infrastruktury sítí elektronických komunikací.

Praxe vyplývá i z metodického pokynu Českého telekomunikačního úřadu, který dělá rozdíl mezi tím, pokud infrastrukturu operátorům zpřístupňuje jiný telekomunikační operátor nebo provozovatel jiného druhu líniové infrastruktury (jako je energetika, pozemní komunikace, kanalizace apod).

Při stanovení měsíčních cen pronájmu fyzické infrastruktury je nutné v souladu s § 17 odst. 3 Zákona zohlednit dopad na obchodní plán povinné osoby. Obchodní plány povinných osob z různých infrastrukturních sektorů jsou přitom odlišné, přičemž zásadní rozdíl z hlediska dopadu stanovených velkoobchodních cen je rozdíl obchodních plánů povinných osob, které jsou zároveň podnikateli v sektoru elektronických komunikací a zpřístupňovanou fyzickou infrastrukturu sami využívají pro poskytování služeb elektronických komunikací a povinných osob, které v sektoru elektronických komunikací nepůsobí a zpřístupňovanou infrastrukturu neposkytují svým konkurentům (či obecně subjektům, se kterými jsou v následné interakci na trzích elektronických komunikací).

Tento rozdíl obchodních plánů by pak měl být zohledněn i při stanovení velkoobchodních cen při řešení sporů ze strany ČTÚ. Dělicí hranicí by při tom neměla být samotná příslušnost povinné osoby mezi operátory ze sektoru elektronických komunikací, ale jen mezi takové operátory, kteří s využitím své zpřístupňované fyzické infrastruktury konkurují či s vysokou mírou pravděpodobnosti budou konkurovat oprávněným osobám na navazujících trzích služeb, které využívají vysokorychlostních sítí elektronických komunikací.

Pokud povinná osoba z řad operátorů elektronických komunikací neposkytuje prostřednictvím zpřístupňované fyzické infrastruktury služby využívající vysokorychlostní síť elektronických komunikací a ani tyto služby neplánuje s velkou mírou pravděpodobnosti nabízet, není důvod se ke zpřístupňované fyzické infrastruktuře chovat odlišně než u povinných osob mimo okruh operátorů elektronických komunikací.

Odlišný metodický přístup k oběma skupinám povinných osob spočívá ve stanovení rozdílného alokačního klíče pro náklady na zpřístupňovanou fyzickou infrastrukturu. U povinných osob mimo sektor elektronických komunikací, resp. osob, které nepůsobí (s využitím zpřístupňované infrastruktury) na trzích služeb využívajících vysokorychlostní síť elektronických komunikací, je vhodné stanovit alokační klíč, který zohlední pouze inkrementálně využitou kapacitu (např. využitou plochu, nosnost) prvku fyzické infrastruktury, neboť primárním důvodem výstavby této infrastruktury bylo poskytování služeb na odlišných trzích (většinou i v odlišných sektorech hospodářství), na kterých, oproti trhům, na nichž působí oprávněné subjekty, panují odlišné podmínky, tj. zejm. odlišná cenová hladina, úroveň konkurence, platební podmínky apod.

V těchto případech je žádoucí poskytnout povinné osobě úhradu nákladů připadajících právě jen na inkrementálně využitou kapacitu, a tím dostat jak požadavku § 17 odst. 3 Zákona na stanovení ceny zahrnující ekonomicky oprávněné náklady, tak minimalizovat výši velkoobchodní ceny, a tím i náklady na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací.

Je tedy zjevné, že zákon i regulátor předpokládají, že náklady se budou dělit jiným způsobem, jde-li o sdílení mezi de facto konkurenty, tedy dvěma poskytovateli služeb či sítí elektronických komunikací, či jde-li o sdílení infrastruktury, jejíž provozovatelé mají odlišné obchodní cíle. Počítá s tím i nové Nařízení o gigabitové infrastruktuře, které v případě přístupu k fyzické infrastruktuře operátorů navíc umožňuje zohlednit další aspekty:

- ekonomickou životaschopnost investic na základě jejich rizikového profilu,
- potřebu spravedlivé návratnosti investic a jakýkoli časový harmonogram této návratnosti investic,
- veškeré dopady přístupu na hospodářskou soutěž na navazujících trzích a v důsledku toho na ceny a na návratnost investice,
- odpisy aktiv sítě v době žádosti o přístup,
- obchodní důvody podporující investice v době, kdy byla uskutečněna, zejména do fyzické infrastruktury užívané k zajištění konektivity,
- možnosti souběžného společného investování do budování fyzické infrastruktury, jež je předběžně nabídnuta žadateli o přístup, zejména podle článku 76 směrnice (EU) 2018/1972, případně do souběžného budování zároveň s ní.

V praxi se v současné době drtivá většina sdílení či koordinace staveb děje v podobě komerčních dohod mezi operátory bez využití některého ze zákonných prostředků. K dělení nákladů mezi operátory pak dochází následujícím způsobem:

- **Koordinace** - Nejčastěji používaný model je smlouva o koordinaci, která se používá tam, kde je k dispozici územní rozhodnutí vydané příslušným stavebním úřadem na základě územního řízení. V takovém případě subjekty uzavřou smlouvu o koordinaci, která určí, kdo bude "leaderem" a bude fyzicky dohlížet na stavbu a dodavatele (výkopových prací, pokládání a dodávek materiálu atd.) a náklady se dělí obvykle napůl.
- **Kupní smlouva** - Druhým modelem je případ, kdy jeden z operátorů nemá vyřízená územní rozhodnutí a věcná břemena, případně jej z různých důvodů tlačí čas, například kvůli povinnostem vyplývajícím ze závazků přijatých při přidělování kmitočtů v aukci. Pak obvykle dojde k řešení situace kupní smlouvou - stavebník, který územní rozhodnutí má, položí paralelní infrastrukturu vedle té své a tu následně odprodá "cílovému" operátorovi. Náklady na zemní práce, ale i na projekt, služebnosti, záborny atd. se dělí na polovinu. Jde o levnější formu sdílení nákladů, než je smlouva o koordinaci.
- **Přípolož** - Třetím modelem je přípolož, kdy se dělí náklady na základě smlouvy o přípoloží. Přípolož je navíc explicitně upravena Liniovým zákonem (416/2009 Sb.) v § 2i odst. 3 a nevyžaduje povolení stavebního úřadu, ani závazné stanovisko nebo rozhodnutí orgánu státní památkové péče, pokud ochranné pásmo přípolože nepřekročí hranici ochranného pásma stavby, v jehož prostoru se přípolož přikládá, a stavebník přípolože a stavebník stavby, ke které se přípolož přikládá, uzavřeli dohodu o přípoloží, v níž sjednali svá práva a povinnosti při provádění stavby a následném provozování obou staveb a určili jejich vzájemnou polohu. Uhrazené náklady se pak obvykle pohybují v podobě vícenákladů, které vznikají stavebníkovi tím, že ke své infrastruktuře nechá operátora položit jeho vlastní infrastrukturu.

5.2 Analýza problematiky napříč zeměmi EU pro účel zjištění relevantních příkladů

5.2.1 Podmínky dle implementace směrnice 2014/61/EU (zákon o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací)

Pravidla výstavby vysokorychlostních sítí elektronických komunikací upravuje zákon č. 194/2017 Sb., o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací, dále takzvaný "liniový zákon" - zákon č. 416/2009 Sb. o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury a stavební zákon (č. 283/2021 Sb.). Podmínky využívání cizích nemovitostí operátory jsou upraveny zákonem o elektronických komunikacích (č. 127/2005 Sb.).

Zákon o opatřeních ke snížení nákladů vychází ze směrnice o usnadnění výstavby (2014/61/EU), která byla zrušena přijetím nařízení o gigabitové infrastruktuře. Dá se tak předpokládat, že zákon, který ze směrnice vychází, bude v budoucnu významně novelizován a bude použit jako adaptační norma pro provádění zmíněného nařízení.

Zákon řeší především transparentnost (tedy poskytování údajů o fyzické infrastruktuře) a možnost využití fyzické infrastruktury. Povinnou osobou jsou operátoři (provozovatelé veřejné komunikační sítě), ale hlavně další provozovatelé fyzické infrastruktury - poskytování služeb přepravy, přenosu nebo distribuce plynu nebo elektřiny včetně veřejného osvětlení, rozvodu tepelné energie, rozvodu vody včetně odstraňování nebo čištění odpadních a kanalizačních vod a odvodňovacích systémů, provozovatelé fyzické infrastruktury určené k poskytování dopravních služeb včetně železnic, silnic, přístavů a letišť.

Principem zákona je, že povinné osoby umožní oprávněným osobám (provozovatelům veřejné komunikační sítě) přístup k fyzické infrastruktuře na základě žádosti a písemné smlouvy dle vzoru, který zveřejnil Český telekomunikační úřad. Žádost je možné odmítnout, ale pouze z důvodů stanovených zákonem.

Operátoři mají také právo na poskytnutí souboru minimálních údajů o fyzické infrastruktuře povinných osob, a to na základě písemné žádosti podané ČTÚ. Ten - pokud je nemá k dispozici - požádá o jejich poskytnutí příslušný orgán, který by jimi mohl disponovat. Pokud se to nezdaří, operátor může o tento soubor požádat příslušného vlastníka fyzické infrastruktury (povinnou osobu).

Zásadní je možnost koordinace stavebních prací, kterou zákon předpokládá - u stavebních prací financovaných zcela nebo zčásti z veřejných prostředků musí povinný subjekt umožnit operátorům koordinaci stavebních prací za účelem zavedení vysokorychlostní sítě elektronických komunikací.

Koordinace proběhne, pokud jsou splněné zákonné podmínky, tedy pokud koordinace stavebních prací nevyžaduje dodatečné náklady pro původně plánované stavební práce, koordinace nebrání v kontrole nad stavebními pracemi, žádost o koordinaci stavebních prací oprávněná osoba podala nejpozději 1 měsíc před podáním žádosti o povolení

a není ohrožena bezpečnost a integrita sítí, bezpečnost státu, veřejná bezpečnost, veřejné zdraví nebo zachování jejího obchodního tajemství.

Formální vyhodnocení účinnosti zákona provedeno nebylo a není známo, že by jej Ministerstvo průmyslu a obchodu plánovalo. Protože většina ustanovení zákona bude nahrazena přímo účinným nařízením Evropské unie (Aktem o gigabitové infrastruktuře), není ani příliš pravděpodobné, že k něčemu podobnému dojde.

Podle informací od poskytovatelů sítí elektronických komunikací nejsou ustanovení zákona příliš využívána a většina sdílení se děje v rovině, která je mimo rámec zákona, neregulovaná. Stížnosti, které jsme na funkčnost normy zaznamenali, se týkají především toho, že na jednom místě nejsou dostatečně s předstihem a v dostatečné podrobnosti potřebné informace o plánovaných stavebních záměrech především veřejných institucí (jako jsou např. stavby kanalizace, vodovodů, rekonstrukce silnic a chodníků a podobně).

Významný není ani počet sporů, které musel řešit orgán, který je příslušný k jejich rozhodování, tedy Český telekomunikační úřad

5.2.2 Nová úprava - Nařízení o gigabitové infrastruktuře

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1309 ze dne 29. dubna 2024 o opatřeních ke snížení nákladů na budování gigabitových sítí elektronických komunikací, o změně nařízení (EU) 2015/2120 a o zrušení směrnice 2014/61/EU (nařízení o gigabitové infrastruktuře, "GIA") začne být účinné ve většině svých článků od 12. listopadu 2025.

Určité části rušené směrnice o snížení nákladů na stavbu vysokorychlostních sítí elektronických komunikací budou platné až do 12. února 2026 (požadavky na fyzickou infrastrukturu uvnitř budov) a 12. května 2026 (především minimální soubor informací, které musí operátoři infrastruktury dát k dispozici poskytovatelům sítí elektronických komunikací a procedura vydávání povolení).

GIA nahrazuje směrnici o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací (BCRD). Obecným cílem je snížení nákladů na zavádění sítí s velmi vysokou kapacitou. GIA pokrývá většinu stejné oblasti jako BCRD, ale záměrem je tentokrát - protože jde o nařízení a nikoli směrnici - přísnější a více harmonizované uplatňování jednotlivých ustanovení. Nařízení stanovuje minimální požadavky, nad jejichž rámec mohou členské státy přijmout další opatření k řešení specifických aspektů výstavby v jednotlivých zemích.

GIA se vztahuje na podniky poskytující přidružené prostředky sítí elektronických komunikací, jako jsou aktiva společností spravující telekomunikační pasivní infrastrukturu ("TowerCos"), které umožňují instalaci aktivní telekomunikační infrastruktury (jako jsou například antény a rádiová část sítě mobilních operátorů). GIA rovněž rozšiřuje povinnosti přístupu k některé infrastruktuře ve veřejném vlastnictví, jako jsou budovy nebo mobiliář, pro umístění prvků sítě VHCN.

Cílem nařízení je odstranit složitost související s vlastnictvím pozemků a souvisejícími věcnými břemeny (služebnostmi), a to co nejdříve v procesu plánování. Ceny jsou právy k pozemkům a jejich vlastnictvím během procesu plánování, přičemž ceny budou vyjednávány "v dobré víře" přímo s nájemci a správci, nikoli pouze s vlastníky nemovitostí. Aby se snížily prodlevy při administrativním schvalování povolení, budou muset členské státy zahrnout klauzule o tichém souhlasu. Budou však mít možnost zavést alternativní opatření k urychlení administrativních procesů. Jednotná informační místa budou telekomunikačním operátorům poskytovat rozšířené údaje, včetně georeferencovaných informací o fyzické infrastruktuře ve vlastnictví provozovatelů sítí a veřejných subjektů.

GIA umožňuje členským státům přijmout i vlastní podmínky nad rámec minimálních požadavků z nařízení. Výslovně ale neumožňuje žádná další vnitrostátní opatření u následujících ustanovení:

- Odmítnutí přístupu k fyzické infrastruktuře. Subjekt může odmítnout přístup jen pokud fyzická infrastruktura, k níž bylo požádáno o přístup, není technicky vhodná, není v ní dostatečný prostor k uložení prvků vysokorychlostních sítí, jde o důvody týkající se bezpečnosti, důvody týkající se integrity a bezpečnosti sítě, závažná interference s jinými službami poskytovanými prostřednictvím stejné fyzické infrastruktury
- Výjimky z povinnosti přístupu k fyzické infrastruktuře - přístup nemusí poskytovat společnosti, které již mají tuto povinnost z jiného důvodu, jako je např. regulace dle Evropského kodexu elektronických komunikací a z něj vyplývajícího zákona či z důvodu dotační či státní podpory. Přístup také nemusí poskytovat subjekty veřejného sektoru u takové infrastruktury, kde by to nebylo vhodné z důvodů architektonické, historické, náboženské nebo environmentální hodnoty nebo z důvodů veřejného pořádku, bezpečnosti, obrany a ochrany zdraví.

- Odmítnutí poskytnutí přístupu musí být písemné a konkrétně a podrobně odůvodněné a zaslané nejpozději do měsíce od žádosti (odmítnutí přístupu ke vnitrostátní kritické infrastruktuře nemusí být odůvodněné a podrobné).
- Výjimky povinnosti transparentnosti infrastruktury (přístup prostřednictvím jednotného informačního místa k minimálním informacím o existující fyzické infrastruktuře) se vztahuje pouze na případy, kdy fyzická infrastruktura není technicky vhodná pro budování sítí VHCN nebo přiřazených zařízení; povinnost poskytovat informace o určitých druzích existující fyzické infrastruktury by byla nepřiměřená, a to na základě analýzy nákladů a přínosů provedené členskými státy a založené na konzultaci se zúčastněnými stranami, nebo se na fyzickou infrastrukturu nevztahují povinnosti přístupu protože jde o infrastrukturu veřejného sektoru, která má historickou nebo environmentální hodnotu.
- Výjimka z povinnosti budov být připravené na optiku se týká pouze budov jako jsou památky, historické budovy, vojenské budovy a budovy užívané pro účely národní bezpečnosti.
- Vyhovět žádosti o koordinaci stavebních prací je povinné, pokud to nezpůsobí provozovateli sítě nebo subjektu veřejného sektoru nenávratné dodatečné náklady, pokud si provozovatel sítě nebo subjekt veřejného sektoru zachová kontrolu nad koordinací a pokud je žádost podána co nejdříve, nejpozději jeden měsíc před předložením konečného projektu orgánům udělujícím povolení.

Zásadní změnou, kterou přináší GIA, je omezení administrativních lhůt, což může mít v českém procesu vydávání rozhodnutí o povolení stavby zásadní vliv. Pro vydání povolení je lhůta posouzení, zda žádost je kompletní, dvacet dní a rozhodnutí je nutné vydat do čtyř měsíců (je možné jej prodloužit, ale pouze z výjimečných a oprávněných důvodů).

To samé platí u služebností a povolení je považované za udělené (fikce souhlasu), pokud k rozhodnutí nedojde během lhůty. Členské státy se mohou fikci souhlasu vyhnout, pokud zpřístupní operátorovi alternativní prostředek nápravy v případě, že příslušný úřad lhůtu nestihne - operátor pak má ale mít možnost žádat o náhradu škody, která mu vznikne z prodlení úřadů či možnost obrátit se na nadřízený orgán nebo soud.

Instituty jako de facto fikce souhlasu obsažené v GIA právní řád ČR nezná. Nařízení je přitom přímo aplikovatelné a pokud nedojde k úpravě stavební legislativy, došlo by buď k tomu, že by většina staveb byla povolována pomocí této fikce nebo by operátoři žádali o náhradu škody. Obecně tento stav není žádoucí jak z pohledu stavebníka, tak i z pohledu státu.

V souvislosti s GIA tak zřejmě bude muset dojít ke změnám v oblasti stavebního práva - jako vhodné se jeví zavedení fikcí úplnosti žádosti o povolení záměru stavby a žádosti o vyvlastnění, úprava fikce rozhodnutí, nastavení lhůt pro odvolání a přezkum rozhodnutí. Stát by měl také zvážit před plným náběhem GIA, zda stavby sítí elektronických komunikací nevyčlenit na specializovaná pracoviště, aby nedocházelo k masivnímu povolování formou fikce, protože stavební úřady na obcích nebudou stíhat lhůty.

5.2.3 Vodítka BEREC a doporučení Evropské komise

Sdružení BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications) vydalo řadu vodítek týkajících se koinvestic a možnému uvolnění některých povinností, které má v rámci ex-ante regulace podnik s významnou tržní silou stanovený na základě analýzy daného relevantního trhu. V České republice je jediným trhem, kde byl stanoven podnik s významnou tržní silou, Trh č. 1 – velkoobchodní služby s místním přístupem poskytovaným v pevném místě, a to pouze v 33 konkrétně určených geografických oblastech.

Vodítka, která míří na podporu výstavby sítí VHCN podniku s významnou tržní silou formou uvolnění některých regulačních opatření, tak v české realitě fakticky nedávají smysl.

Podobný cíl má i gigabitové doporučení Evropské komise (Doporučení Komise (EU) 2024/539 ze dne 6. února 2024 o regulační podpoře gigabitového připojení). Vztahuje se také na regulační povinnosti, které mají být uloženy operátorům označeným za operátory s významnou tržní silou na základě postupu pro analýzu trhu.

Teoreticky by bylo možné některá ustanovení "gigabitového doporučení" použít i na infrastrukturu stavěnou zčásti z veřejných prostředků, například strukturování povinností - doporučení uvádí, že regulátor by měl zvážit, zda má smysl ukládat povinnost přístupu v momentě, kdy existuje dostatečný přístup k fyzické infrastruktuře.

Nicméně v současném nastavení, kdy velkoobchodní přístup k dotované infrastruktuře je jasně stanoven Sdělením Komise "Pokyny ke státní podpoře pro širokopásmové sítě" (2023/C 36/01) jde spíše o úvahu směrem do budoucna při revizi těchto pokynů.

5.2.4 Nejlepší praxe v úpravě výstavby a sdílení infrastruktury

V následujících podkapitolách uvádíme jako výběr tři země, u kterých jsme přesvědčeni, že mohou být do budoucna inspirací v tom, jak mají řešenou výstavbu sítí elektronických komunikací, jak podporují případné sdílení infrastruktur a jak mají nastavenou příslušnou legislativu a jednotlivé administrativní kroky, které je potřebné učinit. Jako inspirativní vnímáme právní úpravu Portugalska, Polska a Irska.

5.2.4.1 Portugalsko

Právní úprava elektronických komunikací

Základním právním předpisem v Portugalsku, který upravuje výstavbu sítí elektronických komunikací elektronické komunikace je Zákon č. 123/2009 (DL123/2009) ze dne 21. května, kterým se řídí výstavba infrastruktury vhodné pro umístění elektronických komunikačních sítí, rozmístění těchto sítí a stavba infrastruktury pro telekomunikace ve stavebních projektech, městských sídlištích (dále jen "Zákon o infrastruktuře" nebo "DL123"), doplněn Portugalským zákonem 16/2022 o elektronických komunikací (dále jen "ZEK").

Omezení vlastnického práva k nemovitostem

Ve věci výstavby a přístupu k veřejným pozemkům uvádí Portugalský ZEK práva společností poskytujících veřejně dostupné sítě a služby elektronických komunikací, a to konkrétně:

- právo požádat podle platných právních předpisů o vyvlastnění a zřízení veřejného věcného břemene a,
- právo využívat veřejný pozemek k zavádění nezbytných instalací

Tato práva a jejich výkon se řídí zásadami transparentnosti a nediskriminace, obdobně se vztahují i na společnosti poskytující sítě a služby elektronických komunikací, které nejsou veřejně přístupné. Ty jsou rovněž oprávněny využívat veřejný prostor k zavádění nebo nezbytnou instalací zařízení a jiných prostředků souvisejících se sítěmi elektronických komunikací.

Portugalský ZEK práva užití pozemků rozšiřuje i na pozemky v držení veřejných subjektů. Obce mohou od provozovatelů vybírat obecní poplatky, ale orgány ústřední státní správy a regionální správa nemohou žádat platby za věcná břemena.

Zákon řeší i problematiku pasivní infrastruktury na veřejných a soukromých nemovitostech. U veřejných nemovitostí existuje povinnost především v městských a příměstských oblastech do jakékoli infrastruktury instalovat prostředky, které mohou sloužit k zavedení vysokorychlostních sítí elektronických komunikací (článek 29 zákona) a to, že taková infrastruktura je poté bezplatně převedena na obce, ve kterých leží, dle článku 31 odst. 2 Zákona o infrastruktuře. To má umožnit podnikům elektronických komunikací přístup k infrastruktuře transparentním, rychlým a nediskriminačním způsobem.

Výstavba elektronických komunikací

Podle portugalského právního rámce se výstavba vhodných infrastruktur společností elektronických komunikací řídí zákonem DL123/2009. Pro instalaci mobilní infrastruktury a pro výstavbu fyzické infrastruktury vhodné pro umístění sítí elektronických komunikací jsou v Portugalském právním řádu dvě řízení:

- Regulátor (ANACOM) v rámci licencování;
- Obce s působností v rámci autorizování výstavby/instalace fyzické infrastruktury. V tomto smyslu se na instalaci podpůrných infrastruktur pro základnové stanice a příslušenství vztahuje režim obecních povolení. V souladu s ním musí být žádost (podaná podle článku 5) předložena starostovi. O žádosti musí být rozhodnuto do 30 dnů. Během této lhůty mohou být konzultovány subjekty mimo obec. Pokud neobdrží žádné sdělení od starosty, může žadatel zahájit výstavbu.

Pokud jde o výstavbu fyzické infrastruktury vhodné pro umístění elektronických komunikací, podle portugalského právního rámce musí stavebníci vyrozumět obec. Poté a po uhrazení případných poplatků mohou začít stavět bez nutnosti dalších povolovacích rozhodnutí. Obce mohou stanovit technické podmínky pro výstavbu nebo rozšíření infrastruktury a ty zveřejnit v Informačním systému o dostupné infrastruktuře (Sistema de informação de infraestruturas aptas, SIIA)

Vyrozumění obce musí obsahovat potvrzení o zahájení stavebních prací, předložené ve lhůtě požadované zákonem, prohlášení o tom, že stavebník si potvrdil s informačním systémem SIIA, že neexistuje vhodná existující

infrastruktura, která by mu umožnila postavit síť bez stavebních prací nebo potvrzení o tom, že mu v jiné infrastruktuře byl odmítnutý přístup. Též musí mít vyjasněná věcná břemena, pokud je to relevantní.

5.2.4.2 Polsko

Prioritou Polska je využití stávající infrastruktury. Cíle právní úpravy (tzv. Megazákona) jsou usnadnit přístup k pozemkům a budovám pro investice do výstavby telekomunikační infrastruktury, dále zrušit omezení a zákazy související s plány územního rozvoje, které brání rozvoji telekomunikační infrastruktury a posílit pravomoci polského telekomunikačního úřadu (UKE) v oblasti řešení sporů týkajících se udělování přístupu k pozemkům a budovám (tzv. právo cesty).

Megazákon se zaměřuje na:

- odstranění právních překážek a zefektivnění investičního procesu v oblasti telekomunikační infrastruktury a v administrativních postupech spojených s výstavbou telekomunikační infrastruktury
- poskytnutí nástrojů pro budování sítí i v případě nesouhlasu vlastníků nemovitostí
- otevření přístupu ke stávající infrastruktuře za účelem rozvoje hospodářské soutěže v oblasti infrastruktury – zavedl pravidla pro přístup telekomunikačních operátorů k infrastruktuře veřejných služeb (vodovody, kanalizace, energie), k telekomunikační infrastruktuře jiných operátorů (sdílení nebo přístup ke službám) a veřejných subjektů, včetně místních samospráv.
- aktivaci místní samosprávy při výstavbě a dodávkách telekomunikačních sítí a poskytování telekomunikačních služeb provádění činností souvisejících s telekomunikacemi.
- vytvoření otevřeného systému informací o telekomunikační infrastruktuře – Megazákon zavedl povinnost poskytovat informace o infrastruktuře na žádost orgánů státní správy a samosprávy, pověřených úkoly v oblasti telekomunikací. Subjekty vykonávající činnosti v oblasti telekomunikací jsou povinny poskytovat regulátorovi informace o své telekomunikační infrastruktuře.

Díky realizaci Megazákona se v období 2019 – 1. čtvrtletí 2023 počet používaných stožárů zdvojnásobil a dosahoval počtu 1 milionu.

Právní úprava elektronických komunikací

V Polsku je výstavba sítí elektronických komunikací upravena především zákonem ze dne 7. května 2010 o podpoře rozvoje telekomunikačních služeb (ve verzi po zásadní novele ze dne 17. července 2010). Tento zákon, známý také jako Megazákon, obsahuje celou řadu ustanovení zaměřených na podporu rozvoje širokopásmové telekomunikační infrastruktury. Megazákon byl doplněn novelami dalších zákonů, přičemž má být nahrazen komplexnějším zákonem o elektronických komunikacích, který však dosud nebyl přijat.

Regulační orgány

Polským národním regulačním orgánem je Úřad pro elektronickou komunikaci, poštovní činnost a správu frekvenčních zdrojů (**Urząd Komunikacji Elektronicznej**), **zkráceně UKE**.

UKE v oblasti výstavby zajišťuje:

- shromažďování údajů poskytovaných operátory o jejich sítích a pokrytí telekomunikačními sítěmi (zprávu se podává 1x ročně, podle připravovaného zákona má reportování probíhat 2x ročně).
- shromažďování údajů o dostupné infrastruktuře – nelze si vyhradit jako obchodní tajemství informace poskytnuté prezidentovi UKE,
- správu Telekomunikačního informačního místa (PIT) provozovaného formou veřejně dostupných webových stránek na adrese pit.uke.gov.pl. Cílem je zajistit co nejefektivnější plánování a realizaci vysokorychlostních telekomunikačních sítí a využití technické infrastruktury vhodné pro výstavbu těchto sítí, a to poskytnutím přístupu k informacím užitečným z pohledu podnikatele v oblasti telekomunikací,

v konečném důsledku v PIT bude obsahovat informace o:

- postupech a náležitostech vyžadovaných před zahájením stavebních prací na telekomunikační infrastruktuře, v průběhu jejich provádění a do jejich ukončení a zahájení užívání této infrastruktury,
- telekomunikačních službách a infrastruktuře z reportů shromažďovaných UKE,
- stávající technické infrastruktury, jiné než infrastruktury v reportu UKE,
- investičních záměrech stavebních prací financovaných zcela nebo zčásti z veřejných prostředků, které se týkají technické infrastruktury,

- internetových stránkách s rámcovými podmínkami přístupu k technické infrastruktuře a nemovitostem (rámcové nabídky) pro realizaci vysokorychlostních telekomunikačních sítí,
- platných sazbách poplatků za zábor jízdniho pruhu,

Předseda UKE formou správního rozhodnutí určuje rámcové podmínky pro umožnění přístupu k nemovitostem ze strany telekomunikačních subjektů, včetně budov (čl. 30 odst. 1 a 3 Megazákona) nebo pro umístění zařízení a stavbu telekomunikační infrastruktury na pozemku, včetně výše poplatků (čl. 33 odst. 1 Megazákona).

Omezení vlastnického práva k nemovitostem

Telekomunikační operátor může použít obecně dostupná řešení (občanskoprávní smlouvy nebo zřízení věcného břemene). Věcné břemeno však není v praxi příliš často využívaným institutem, a to zejména z toho důvodu, že jeho zřízení vyžaduje účast notáře a vznikají náklady na zápis do katastru nemovitostí.

Potíže nastávají také v případě, že vlastník nemovitosti zřízení věcného břemene odmítne a provozovatel se musí svých práv domáhat soudní cestou. V soudním řízení je nutná účast znalců, což přináší další náklady. V praxi iniciují telekomunikační operátoři zřízení věcných břemen pouze pro klíčové úseky sítě.

U většiny telekomunikačních operátorů se nabývání vlastnických práv k nemovitostem uskutečňuje prostřednictvím uzavírání tzv. přístupových smluv upravených Mega zákonem – dva druhy:

1. Přístup na pozemek, jehož účel nesouvisí s poskytováním telekomunikačních služeb v budově nacházející se na tomto pozemku (věcné břemeno podle čl. 33 Megazákona).

Čl. 33 Megazákona upravuje pravidla pro získání přístupu k nemovitostem za účelem umístění telekomunikační infrastruktury a jejího následného provozu a údržby. Podstatou přístupu je zajistit, aby nemovitost mohla být využívána za účelem výstavby tranzitních (distribučních) sítí, tj. těch, které neslouží k poskytování telekomunikačních služeb v budovách postavených na pozemku.

Přístup se zajišťuje na základě smlouvy uzavřené mezi operátorem a vlastníkem, trvalým uživatelem nebo správcem nemovitosti. Smlouva by měla být podepsána do 30 dnů ode dne podání žádosti operátorem. Přístup je zpravidla za úplaty, ačkoli předpisy výslovně umožňují přístup bezplatný. Smlouva uzavřená ve vhodné formě je rovněž podkladem pro zápis práva provozovatele do katastru nemovitostí vedeného pro danou nemovitost.

Pokud nejsou podmínky přístupu dohodnuty, může telekomunikační operátor požádat starostu obce o vydání rozhodnutí, kterým se nahrazuje dohoda a upřesňují podmínky užívání nemovitosti. Správní řízení se vede na základě využití ustanovení zákona o správě nemovitostí týkajících se vyvlastnění.

Takovéto rozhodnutí starosty má povahu kvazi-expropriačního správního rozhodnutí. Starosta může z důvodu ochrany veřejného zdraví nebo lidského života, anebo je-li to nutné pro zabezpečení hospodářství před těžkými ztrátami, vydat zvláštní rozhodnutí, ve kterém oprávně investora, nebo jiného, kdo uskuteční veřejný cíl, k nenávratnému zadržení vyvlastněné nemovitosti.

Je zřejmé, že k tomuto kroku může dojít zcela výjimečně a v taxativně stanovených případech, které nemohou být vykládány extenzivně. Toto rozhodnutí může být vydáno jedině na základě předchozího vyvlastňovacího rozhodnutí, jinak by v podstatě došlo k faktickému vyvlastnění bez řádného projednání.

Dle rozsudku polského Nejvyššího správního soudu (NSA) ze dne 11.7.2002, sp. zn. II SA/Ka 1577/00, je zásah do ústavně chráněného vlastnického práva možný pouze v situaci uvedené v čl. sekce 124 1 zákona o správě nemovitostí ze dne 21. srpna 1997. Nicméně, odst. 3 tohoto ustanovení vyžaduje, aby udělenému povolení předcházelo jednání s vlastníkem nebo trvalým uživatelem nemovitosti o získání souhlasu k provedení díla.

Právní struktura omezení užívání nemovitosti nasvědčuje tomu, že se jedná o jednu z forem vyvlastnění definovaných v čl. sekce 112 2 zákona o správě nemovitostí, a proto lze toto omezení provést, nelze-li veřejných účelů dosáhnout jiným způsobem než omezením práv k nemovitostem (čl. sekce 112 3 zákona).

V situaci, kdy investor, realizující veřejný účel na nemovitosti, která není jeho majetkem, nezíská souhlas vlastníků / věcných poživatelů / jednotlivých pozemků k provedení prací uvedených v čl. sekce 124 1 zákona, může v souladu s čl. sekce 124 2 tohoto zákona požádat o povolení omezení užívání nemovitosti.

Takto vydané rozhodnutí starosty prokazuje oprávnění užívat nemovitost ke stavebním účelům, jak je uvedeno v čl. 32 sekce 4 bod 2 stavebního zákona ze dne 7. července 1994. Rozhodnutí starosty o udělení povolení k

provádění prací na nemovitosti uvedené v čl. sekce 124 1 o nakládání s nemovitostmi musí předcházet rozhodnutí o povolení stavby investice a rozhodnutí vydanému na základě čl. sekce 124 1 zákona dokladem o oprávnění užívat nemovitost pro stavební účely, což je žadatel povinen prokázat žádostí o stavební povolení.[EE2]

2. Přístup do budov pro poskytování telekomunikačních služeb (čl. 30 odst. 1 a 3 Megazákona).

Telekomunikační operátor je oprávněn získat přístup k nemovitosti a budově, která se v ní nachází, za účelem poskytování telekomunikačních služeb jejím obyvatelům.

To zahrnuje:

- a) poskytnutí možnosti využít stávající telekomunikační přípojku nebo stávající telekomunikační zařízení budovy, pokud by bylo ekonomicky neúnosné nebo technicky nemožné takovou infrastrukturu zdvojit, nebo poskytnout telekomunikační přípojku až do místa propojení;
- b) umožnit dotčenému podnikateli provést telekomunikační zařízení budovy, pokud:
  - i. v budově není telekomunikační zařízení přizpůsobené pro poskytování služeb širokopásmového přístupu k internetu s kapacitou nejméně 30 Mb/s, nebo
  - ii. stávající telekomunikační zařízení v budově upravené pro poskytování služeb širokopásmového přístupu k internetu s kapacitou alespoň 30 Mb/s není k dispozici nebo neodpovídá poptávce telekomunikačního podniku;
- c) umožnit užívání přípojného bodu a následné umožnění údržby, provozu, rekonstrukce nebo opravy telekomunikační přípojky nebo telekomunikačního zařízení budovy (ve vlastnictví podnikatele);
- d) umožnit vstup na pozemek, včetně budovy, v rozsahu nezbytném pro využití přístupu do budovy, styčného bodu, zařízení, jak je uvedeno výše, za účelem poskytování telekomunikačních služeb v budově.

Megazákon stanoví, že předmětné povinnosti jsou nezávislé na tom, zda byla stavba dokončena a zda bylo zahájeno její užívání, a nezávisí ani na tom, zda v budově existuje nebo bylo provedeno jiné telekomunikační zařízení. V tomto případě bude adresátem této povinnosti investor, tedy stavebník.

Základem pro získání přístupu je jednání s vlastníkem, trvalým uživatelem nebo správcem nemovitosti a uzavření příslušné smlouvy do 30 dnů od podání žádosti. Přístup je bezplatný. Operátor by měl poskytovateli uhradit pouze skutečné náklady na přístup (např. vyplývající ze spotřeby elektrické energie nebo dohledu nad montážními pracemi).

V případě odmítnutí přístupu na pozemek a do budovy je telekomunikační podnik oprávněn zaslat žádost úřadu UKE. Po skončení řízení je vydáno správní rozhodnutí, díky němuž může operátor zahájit proces výstavby sítě nebo využívat stávající zařízení.

Výstavba sítí elektronických komunikací

Pokud se jedná o výstavbu samostatného stožáru pro umístění telekomunikačních sítí, je potřeba získat stavební povolení. Některé z fází výstavby telekomunikačních sítí jsou však zahrnuty v zákonných výjimkách stanovených v článku 29 polského stavebního zákona. Z ryze pragmatických důvodů je důvodné požádat o vydání rozhodnutí o vydání stavebního povolení podle ust. o stavební povolení podle § 28 odst. 1 pol. stavebního zákona.

Pokud záměr o výšce **větší než 3 m** bude realizován např. na stávající stavební konstrukci – v souladu se polským stavebním zákonem (čl. 29 odst. 3 bod 3 písm. a) není požadováno stavební povolení, ale ohlášení podle čl. 30 pol. stavebního zákona.

Pokud záměr o výšce **ne větší než 3 m** bude realizován např. na stávající stavební konstrukci – v souladu se polským stavebním zákonem (art. 29 ust. 4 bod 3 písm. a) není požadováno stavební povolení, ani ohlášení podle čl. 30 pol. stavebního zákona.

5.2.4.3 Irsko

Základními relevantními právními předpisy jsou v Irsku Zákon o regulaci komunikací z roku 2002, který stanoví, že místní orgány mohou telekomunikačním operátorům udělit souhlas s otevřením regionálních a místních veřejných komunikací pro zřízení podzemní komunikační infrastruktury, a Zákon o regulaci komunikací (Služby se zvýšenou sazbou a infrastruktura elektronických komunikací) z roku 2010.

Zákon o plánování a rozvoji z roku 2000, který spadá pod ministerstvo pro bydlení, místní samosprávu a kulturní dědictví, a doprovodná nařízení, poté uvádí v platnost národní pravidla a regionální pravidla pro plánování a

poskytuje legislativní rámec pro přípravu rozvojových plánů, obecních plánů a posuzování a rozhodování o žádostech o plánování. Podle plánovacích zákonů vyžadují stavby povolení, pokud nejsou výslovně vyňaty podle zákona nebo souvisejících nařízení.

Výjimky jsou stanoveny v Předpisech o plánování a rozvoji z roku 2001. Jedná se o určité práce prováděné podnikateli poskytujícími telekomunikační služby, a to za předpokladu, že jejich výstavba není v rozporu s obecnými podmínkami a omezeními stanovenými předpisy ani s podmínkami a omezeními pro jednotlivé konkrétní stavby, které specifikuje příloha zákona.

Žádost o stavební povolení se podává u příslušného místního úřadu pro územní plánování, přičemž u každého místního úřadu působí úředník zodpovědný za vysokorychlostní širokopásmové připojení, který je kontaktní osobou pro spolupráci s provozovateli sítí. Proti rozhodnutí plánovacího orgánu se lze odvolat k orgánu "An Bord Pleanála" a lze se rovněž obrátit na Nejvyšší soud s žádostí o soudní přezkum jakéhokoli rozhodnutí vydaného plánovacím orgánem nebo An Bord Pleanála.

Povolení výstavby

Povolení výstavby je upraveno v části třetí zákona o plánování a rozvoji z roku 2000. Podle zákona o plánování a rozvoji vyžaduje veškerá výstavba, pokud není výslovně vyňata podle zákona nebo souvisejících předpisů, stavební povolení. Příloha k předpisům o plánování a rozvoji stanoví, že určité druhy staveb prováděné podnikem oprávněným poskytovat telekomunikační služby jsou za určitých podmínek osvobozeny od povinnosti získat stavební povolení. .

Pokud je vyžadováno stavební povolení, je třeba podat žádost o stavební povolení u příslušného stavebního úřadu, kterým je příslušný místní úřad pro územní plánování (v Irsku existuje 31 místních úřadů pro územní plánování, z nichž každý rozhoduje o žádostech o povolení ve své oblasti).

Obecně platí, že stavební úřad vyřídí platnou žádost o stavební povolení do 12 týdnů, počínaje dnem podání žádosti a konče dnem vydání konečného stavebního povolení. Tato doba se však může lišit, zejména pokud plánovací orgán žádá o další informace od žadatele (měl by tak učinit během prvních osmi týdnů). Plánovací orgán má pak na rozhodnutí o žádosti čtyři týdny ode dne, kdy obdrží odpověď na žádost o další informace.

Plánování je rovněž možno předem konzultovat s plánovacím orgánem již před podáním žádosti o plánování žádosti. Všechny orgány územního plánování jsou povinny umožnit přístup ke konzultacím před podáním žádosti v přiměřené lhůtě podle ustanovení § 247 zákona o plánování a rozvoji z roku 2000. Neexistuje však žádná povinnost žadatele tak učinit, s výjimkou případů, kdy se jedná o žádosti, které se týkají rozvoje, který:

- je definován jako obytná zástavba velkého rozsahu (tj. zástavba o velikosti 100 000 obyvatel) nebo více bytových jednotek, nebo studentská a ubytovací zařízení zahrnující 200 a více lůžek nebo jejich kombinace těchto možností), nebo
- se skládá z jednoho nebo obou těchto objektů nebo je zahrnuje obytnou zástavbu o více než 10 bytových jednotek, nebo nebytových více než 1 000 čtverečních metrů podlahové plochy.

Při rozhodování o žádosti o plánování musí plánovací orgán zvážit vliv na obecní plány i udržitelný rozvoj oblasti s ohledem na ustanovení rozvojového plánu, dále musí zvážit, veškerá podání nebo připomínky obdržené od veřejnosti a veškeré příslušné vládní politiky, včetně pokynů vydaných ministerstvem.

Plánovací orgán může stanovit dobu udělení povolení a jeho podmínky, a to včetně podmínek týkajících se umístění.

Pokud podle názoru orgánu územního plánování stavba překáží nebo se stává nebezpečnou, může orgán územního plánování na základě oznámení licenci odejmout a požadovat, aby držitel licence odstranil příslušné zařízení, přístroj nebo stavbu na vlastní náklady.

Odvolání pak řeší speciální rada An Bord Pleanála, ke kterému se může žadatel nebo kdokoli další odvolat proti rozhodnutí orgánu územního plánování o žádosti o povolení. Soudní přezkum jakéhokoli rozhodnutí vydaného plánovacím orgánem nebo An Bord Pleanála řeší Nejvyšší soud ve lhůtě do osmi týdnů ode dne vydání rozhodnutí.

Soud může přijmout žádost o povolení soudního přezkumu po uplynutí této lhůty, pokud se domnívá, že pro to existují dobré a řádné důvody, nebo pokud lze prokázat, že existovaly okolnosti, které žadatel nemohl ovlivnit a které mu zabránily podat žádost ve stanovené lhůtě.

Samostatně se povolování určitých zařízení (což zahrnuje nadzemní infrastrukturu elektronických komunikací a veškerou související fyzickou infrastrukturu) na veřejných komunikacích a chodnících řídí článkem 254 zákona o plánování a rozvoji z roku 2000 a souvisejícími předpisy.

Cílem tohoto systému udělování licencí je zajistit, aby plánovací orgán mohl kontrolovat zařízení umístěvaná na veřejných komunikacích nebo chodnících, zejména aby se zabránilo překážkám nebo jiným nebezpečím pro osoby používající veřejnou komunikaci nebo chodník. Při posuzování žádosti o licenci proto musí místní orgán nebo An Bord Pleanála v odvolacím řízení přihlížet mimo jiné k bezpečnosti uživatelů silnic a chodníků, včetně chodců.

Podávání elektronických žádostí o povolení stavebních prací

V Irsku je jednotným informačním místem dle ustanovení směrnice o snižování nákladů Komise pro regulaci komunikací (ComReg). Komise neprovozuje centralizovaný elektronický systém pro podávání žádostí o povolení stavebních prací.

Irská agentura pro řízení místní správy (LGMA) však v současné době vyvíjí online systém elektronického plánování. Tento portál bude integrovat informační systémy 31 irských plánovacích orgánů a umožní podávání žádostí o plánování online.

Systém ePlanning (pro získání stavebního povolení), až bude plně vyvinut a zaveden, společně s již zavedeným systémem MRL (pro získání povolení k výkopovým pracím na veřejných komunikacích za účelem zavádění telekomunikační infrastruktury) společně zajistí zjednodušení procesu podávání žádostí o tyto stavební práce. Již zavedený systém MapRoad Licensing (MRL), provozován Úřadem pro správu silnic, usnadňuje podávání žádostí o licence na výkopové práce na veřejné komunikaci za účelem telekomunikačních prací.

Výjimky z povolení

Obecně platí, že je pro jakoukoli zástavbu pozemku nebo nemovitosti nutné stavební povolení, pokud není stavba výslovně osvobozena z této povinnosti dle příslušného zákona. Účelem výjimek je neomezovat drobné stavby administrativou a zrychlit výstavbu staveb, které jsou společensky důležité.

Stavby osvobozené od nutnosti mít stavební povolení jsou tak i stavby prováděné podnikateli v oboru elektronických komunikací. Mezi takové stavby patří například:

- podzemní telekomunikační stavby nebo jiná podzemní telekomunikační díla.
- nadzemní telekomunikace včetně výstavby stožárů nebo jiných podpůrných konstrukcí nebo využití stávajících stožárů nebo jiných podpůrných konstrukcí
- zařízení pro vysílání nebo příjem signálů z družic
- stálé telekomunikační ústředny a kontejnery pro radiostanice, včetně kontejnerů pro elektronické zařízení potřebné pro vysílání, příjem a zpracování telekomunikačních dat pro bezdrátové nebo kabelové sítě
- skříně, které jsou součástí telekomunikačního systému
- přenosná rádiová zařízení
- antény pro vysokorychlostní přenosové spoje, které jsou připevněny ke stávajícím konstrukcím
- antény, včetně antén pro malé základnové stanice (small cells)

Osvobozené stavby mohou podléhat dalším podmínkám výstavby, které jsou uvedené v zákoně a v pravidlech plánování a staveb. Reálně ale je možné v Irsku stavět v oblasti elektronických komunikací poměrně jednoduše.

Přístup operátorů k fyzické infrastruktuře

Irsko již od roku 2017 zřídilo pracovní skupinu, která má navrhnout opatření umožňující operátorům získat přístup k fyzické infrastruktuře (včetně budov a uličního mobiliáře) kontrolované veřejnými subjekty, která je schopna hostit síťové prvky s velmi vysokou kapacitou, za podobných podmínek, jaké jsou stanoveny v článku 3 směrnice o snížení nákladů.

Pracovní skupina vypracovala návrh vládního politického prohlášení o strategickém významu usnadnění přístupu poskytovatelů telekomunikačních služeb ke státnímu a veřejně vlastněnému majetku. Výsledkem má být vypracování standardních smluv, které by mohly používat komerční a nekomerční subjekty v souvislosti s umístěním telekomunikační infrastruktury na svých pozemcích a majetku, vyvinout mapy zobrazující dostupnou infrastrukturu v celé zemi a vypracování pokynů, kde lze a kde nelze infrastrukturu umístit.

Díky tomuto postupu by měl každý operátor mít možnost přístupu k jakékoli fyzické infrastruktuře, kterou kontrolují na celostátní, regionální nebo místní úrovni veřejné subjekty a která je vhodná pro umístění a umístění telekomunikační infrastruktury.

Regulační orgán

Státním orgánem odpovědným za regulaci odvětví elektronických komunikací a poštovního odvětví v Irsku je **Komise pro regulaci komunikací (ComReg)**. Právně je zakotvena v zákoně o regulaci komunikací (2002).

Podle zákona o snižování nákladů na vysokorychlostní připojení (BCRR) byl podobně jako v jiných zemích v Irsku ComReg určen jako orgán, který v Irsku vykonává funkce jednotného informačního místa. ComReg poskytuje informace o všech dostupných stavebních pracích v rámci různých regionů dle informací od lokálních orgánů, které mají v pravomoci udělování místních stavebních povolení.

Na druhou stranu v Irsku nejsou orgány veřejného sektoru povinny jednotnému informačnímu místu poskytovat informace a v současné době nemají provozovatelé sítí v Irsku povinnost zpřístupnit prostřednictvím jednotného informačního místa a v elektronické podobě informace o své stávající fyzické infrastruktuře, které na zvláštní žádost poskytl jiným provozovatelům.

Další orgány zásadní pro oblast výstavby sítí elektronických komunikací jsou:

- **Místní úřady pro územní plánování, zejména úředníci pro vysokorychlostní připojení (BBO)** - Za účelem zjednodušení a zefektivnění postupů udělování povolení a na základě výsledků pracovní skupiny pro mobilní telekomunikace a vysokorychlostní připojení, poskytlo Ministerstvo pro rozvoj venkova a komunit (DRCD) spolufinancování všem místním úřadům (LA) na přidělení úředníka pro širokopásmové připojení (BBO), který působí jako kontaktní osoba pro spolupráci s provozovateli sítí, pomáhá při urychleném zavádění Národního plánu vysokorychlostního připojení (NBP), vytváří povědomí o vysokorychlostních službách připojení k internetu a snaží se stimulovat poptávku. Pracovní skupina vytvořila struktury, které umožňují operátorům aktivně spolupracovat s BBO v místních úřadech, a to jak formálně, tak neformálně. BBO se staly klíčovými prostředníky, kteří operátorům umožňují včasné zapojení do všech fází procesu plánování.
- **An Bord Pleanála** - An Bord Pleanála, což znamená "Rada pro územní plánování" (ABP), je nezávislý, zákonem stanovený kvazisoudní orgán, který rozhoduje o odvoláních proti územním rozhodnutím vydaným místními orgány v Irské republice. Od roku 2007 An Bord Pleanála přímo rozhoduje o velkých strategických infrastrukturních projektech. Rada rovněž projednává žádosti místních orgánů o projekty, které by měly významný dopad na životní prostředí.
- **Ministerstvo životního prostředí** - podpora zavádění sítí elektronických komunikací se sníženou ekologickou stopou, zejména pokud jde o spotřebu energie a související emise skleníkových plynů, včetně kritéria pro posuzování environmentální udržitelnosti budoucích sítí a pobídek poskytovaných operátorům k zavádění sítí udržitelných z hlediska životního prostředí je rolí Ministerstva životního prostředí. V návaznosti na plán irské vlády pro přizpůsobení se změně klimatu v odvětví elektronických komunikací Ministerstvo životního prostředí spolupracuje s průmyslovými subjekty, odvětvovými asociacemi a provozovateli komunikačních sítí v Irsku i v zahraničí s cílem identifikovat osvědčené postupy, které se v souvislosti s výše uvedenými oblastmi používají nebo jejichž zavedení se plánuje.
- **Ministerstvo pro bydlení, místní správu a kulturní dědictví** - Jeho rolí je dohled nad způsoby provádění a zohledňování výsledků posuzování vlivů na životní prostředí podle příslušných evropských směrnic (2001/42/ES (SEAD), 2011/92/EU (SEA) a 92/43/ES (Habitat)) v různých fázích.
- **Ministerstvo pro bydlení, místní správu a kulturní dědictví (Department of Housing, Local Government and Heritage, DHLGH)** vydalo podle § 28 zákona o plánování a rozvoji z roku 2000 řadu pokynů, které jsou plánovací orgány a An Bord Pleanála povinny zohlednit při výkonu svých plánovacích funkcí. Pokyny se z větší části zabývají klíčovými oblastmi jednotlivých etap plánování. Účelem těchto pokynů je poskytnout plánovacím orgánům a Radě (příslušným orgánům) praktické pokyny k právním a procesním otázkám a výkladovým záležitostem vyplývajícím z novelizovaných směrnic, což by mělo vést k větší jednotnosti postupů přijatých příslušnými orgány v systému plánování.

Další mechanismy pro zvýšení transparentnosti v souvislosti s fyzickou infrastrukturou

Pracovní skupina pro mobilní telekomunikace a vysokorychlostní připojení spolupracovala s Úřadem pro parlamentní práci (OPW) v rámci svého pracovního programu na období 2016-2019 s cílem zavázat komerční a nekomerční státní a veřejné subjekty ke zvýšení počtu záznamů uvedených ve vnitrostátním registru infrastruktury.

Očekává se vytvoření oficiálního registru státní infrastruktury, který budou státní orgány povinny pravidelně aktualizovat, aby byla zajištěna úplná transparentnost, pokud jde o dostupnost fyzické infrastruktury.

Zvažuje se rovněž uložení povinnosti Asociaci správy měst a okresů (CCMA) geokódovat všechny nové rozvody a zpřístupnit informace o nich místním orgánům – pokud je to možné, proveditelné a pokud to nebude vyvolávat bezpečnostní problémy. Cílem by bylo poskytnout úplnější přehled o infrastruktuře inženýrských sítí pod komunikacemi, což by dále umožnilo telekomunikačním společnostem a místním orgánům získat lepší přehled o tom, jaká infrastruktura je potenciálně k dispozici ke sdílení a umožnila by vyhnout se infrastruktuře ostatních společností.

Předpokládá se, že v rámci budoucího pracovního programu pracovní skupiny pro mobilní telekomunikace a vysokorychlostní připojení bude prozkoumána možnost vytvoření databáze pro sdílení informací o telekomunikačních operátorech a informací o infrastruktuře místních orgánů, aby se v tomto ohledu dále zlepšila transparentnost.

Omezení vlastnického práva k nemovitostem

Články 40.3 a 43 irské ústavy zaručují právo na vlastnictví a užívání soukromého majetku. Irská ústava umožňuje, aby právo na soukromé vlastnictví majetku bylo omezeno v zájmu obecného blaha a po zaplacení spravedlivé náhrady za vyvlastnění. Rámec pro vyvlastnění pozemků a vyplacení náhrady stanoví zákon.

Historicky měl státní telekomunikační operátor na základě zmocňovacího statutu právo nabývat nebo vstupovat na pozemky v soukromém vlastnictví na základě zákonné licence. Soukromý právní nástupce státního telekomunikačního operátora zdědil všechna práva a oprávnění, která dříve na základě zákonného zmocnění držel jeho předchůdce.

Jako soukromá společnost již nepotřebuje zákonné zmocnění, které potřeboval její předchůdce jako veřejnoprávní subjekt, její zaměstnanci a zástupci nadále využívají věcná břemena a práva průchodu přes soukromý majetek v celé zemi. Vstupovat na pozemky v soukromém vlastnictví mohou za účelem obsluhy, výměny nebo údržby stávající infrastruktury v soukromém vlastnictví a mají "volný průchod" přes soukromý majetek.

Podle evropských pravidel musí tato přístupová práva sdílet i s ostatními poskytovateli elektronických komunikací. Takový přístup může zahrnovat vstup zaměstnanců jiných poskytovatelů komunikací na soukromý pozemek a průchod přes něj, aby se dostali k infrastruktuře.

Dle zákona o telekomunikačních službách z roku 2018 je ministr pro komunikace, opatření v oblasti klimatu a životního prostředí vlastníkem některých vedení, kabelovodů a kabelů a služebností týkajících se vedení a kabelů pro účely výkonu své funkce pro telekomunikační účely. Zákon dále upravuje i náhrady a další související povinnosti a záležitosti. Dle přílohy 2 zákona má ministr právo

„klást, stavět, používat, kontrolovat, udržovat, opravovat, vyměňovat, odstraňovat nebo činit nepoužitelnými jakékoli kabelovody a kabely pro telekomunikační účely spolu s právem zavádět a umisťovat veškerá nezbytná pomocná zařízení na, nad nebo pod povrchem pozemku vlastníka, který tvoří jakoukoli část trasy, spolu s plným a volným právem a svobodou ministra projíždět a přejíždět přes prvně uvedený pozemek pro jakýkoli z výše uvedených účelů a věcným břemenem na jakémkoli pozemku takového vlastníka sousedící s prvně uvedeným pozemkem pro účely přístupu k trase v přiměřené době a kdykoli v případě nouze, v každém případě s veškerým nezbytným vybavením stroji a přístroji.

---

6 Vliv sdílení pasivní infrastruktury na dotační projekty

6.1 Obecný popis

Projekty výstavby liniové infrastruktury, ve smyslu sítí elektronických komunikací přináší zejména v režimu dotovaných projektů, tedy typicky výstavby v oblastech s přirozeně nízkou nebo nerealizovanou návratností investic přináší zásadní potenciál úspory a zvýšení konkurence v případě realizace různých forem sdílení infrastruktury.

Současně je nutné vnímat také aspekty pravidel dotačních titulů, teda zejména potřebu zajištění objektivnosti nákladů, tak aby byly maximálně mitigovány rizika a zajištěno efektivní hospodaření s dotačními prostředky. Pro tento účel je tedy vhodné předem stanovit jasné pokyny možností a souvisejících pravidel sdílení infrastruktury jak ve formě výstavby, tak například ve formě již realizované infrastruktury, a to jako povinnost žadatele o dotaci, tak možnosti, které jsou dovoleny právě žadateli o dotaci.

Součástí vypracování této studie je mimo jiné operativní zajištění vytvoření metodiky dělení nákladů, pro účel dotačních projektů současně probíhajícího dotačního titulu na výstavbu sítí elektronických komunikací (širokopásmových). Základním cílem je stanovit pravidla dělení nákladů pro kalkulaci způsobilých nákladů (pro dotaci) žadatele o dotaci.

6.2 Modely spolupráce

Pro účel spolupráce je vhodné definovat dvě roviny, tedy daný model spolupráce využívá jak (1) žadatel o dotaci, tak (2) třetí subjekt od žadatele o dotaci. Zároveň existuje několik zákonem a tržní praxí využívaných mechanismů spolupráce ve smyslu sdílení, které vedou k zásadním úsporám. Mezi modely spolupráce akcentované v rámci metodiky dělení nákladů připravované pro MPO pro současný dotační titul patří:

- Přípolož,
- Koordinace,
- Koupě pasivní infrastruktury,
- Přístup k pasivní infrastruktuře a
- Obecné pokyny pro dělení nákladů v rámci podniku.

Jednotlivé způsoby spolupráce jsou blíže představeny výše (v předchozích kapitolách) a v detailu pro konkrétní podmínky dotačního titulu stanoveny a pospány v rámci metodiky, která tvoří přílohu dotačnímu titulu.

6.3 Metodický pokyn dělení nákladů

Základní proměnné, které vstupují do metodiky dělení nákladů lze dělit na následující:

- Adekvátní náklady pro kalkulaci – Nákladová báze
- Alokace nákladů, které nelze příčině přiřadit – Alokace nákladů
- Mechanismus stanovení způsobilosti – Způsobilost nákladů
- Proměnná pro výpočet dělení nákladů mezi subjekty - Koeficient sdílení

6.3.1 Nákladová báze

Nákladovou bází musí tvořit vždy přímo souvislé náklady. Konkrétní detail je součástí metodiky, nicméně obecně lze shrnout že v případě kalkulace sdílení by vždy měly součástí nákladové báze být pouze příčině souvislé náklady. To platí i pro případ stanovení způsobilosti nákladů srovnáním s například prostou výstavbou infrastruktury sítí elektronických komunikací pouze jedním subjektem bez sdílení. I v tomto případě by měly být součástí „znaleckého“ nákladu výstavby pouze srovnatelné a příčině souvislé náklady.

Příkladem pro koordinaci či přípoř výstavby pasivní infrastruktury (chrániček), kde lze očekávat že subjekty si svépomocí (pomocí svých zhotovitelů stavby) pokládají chráničky či mikrotrubičky by součástí kalkulace nákladů v rámci nákladové báze měly být: Projektová/Inženýrská činnost, Geodetické práce, Výkopové práce a podobně.

V případě přístupu k fyzické infrastruktuře či odkupu je vhodné v rámci kalkulace zohlednit všechny náklady, tedy i náklady na případná přenosová media, která jsou součástí dohody. Výčtem by to poté znamenalo: Projektová/Inženýrská činnost, Geodetické práce, Výkopové práce, Služebnost, Chráničky, Mikrotrubičky a podobně. V některých případech mohou být součástí i provozní náklady, WACC či jednorázové náklady přístupu a další.

6.3.2 Alokace nákladů

Typicky bude nastávat situace, že existuje celková suma nákladů, ale úsek dotčený jakoukoliv formou sdílení bude menší/kratší. Například žadatel o dotaci vypracuje projekt výstavby celé infrastruktury jedním zhotovitelem stavby a dotčený úsek může být pouze část této celé infrastruktury. Náklady lze dělit do dvou skupin:

- 1) ty u kterých lze jednoduše alokovat náklady ve smyslu přepočtu na jednotku a alokaci na projekt (například cena metru výkopových prací, cena metru chráničky a podobně),
- 2) a náklady, které souvisí s celkovým projektem a je vhodné definovat jednotku přepočtu na předmětný úsek dotčený sdílením (například projektové práce).

Pro případ 2) je typické využití způsobů alokace přes poměr délky předmětné liniové stavby nebo poměr nákladů jednotlivých úseků sítě.

6.3.3 Koeficient sdílení

V rámci dělení nákladů je vhodné dělit případy sdílení (1) na již existující infrastrukturu, která je využita například formou přístupu například nájmem nebo pomoc IRU, a případy sdílení (2) v rámci výstavby infrastruktury například přípoř či koordinaci. Současně je vhodné u dotačních titulů zajistit nemožnost zneužití tohoto institutu, a tedy stanovení minimálního či maximálního koeficientů sdílení.

Pro určení koeficientu sdílení je adekvátní vždy využít poměr pasivní infrastruktury, tedy například poměr součtu průměrů/obsahu řezu chrániček/mikrotrubiček, poměr využitých ploch (u kolektorů či věží/stožárů) a podobně.

V rámci případu 2), tedy výstavby, je vhodné pro koeficient sdílení, tedy pro dělení nákladů, využít **poměr všech instalovaných aktiv** pasivní infrastruktury jednotlivých subjektů, které využívají koordinaci. *Příkladem subjekt A instaluje 7 chrániček a subjekt B 3, koeficient sdílení je tedy 70 % ku 30 %.*

Pro kalkulaci v případě 1), tedy přístupu k infrastruktuře, je vhodné využít jako bázi **maximálně očekávaný počet využitých aktiv** pasivní infrastruktury (například chrániček), a poptávaná aktiva přístupujícím subjektem. *Příkladem subjekt A vlastní infrastrukturu s 15 chráničkami, maximálně očekává využití 9 chrániček v rámci životnosti pasivní infrastruktury, subjekt B poptává 1 chráničku formou přístupu. Celkové náklady by tedy měly být děleny v poměru 9 ku 1, tedy 90 % ku 10 %. Poté je dále vypočten dle dohody nájem či jednorázová investice koupě nehmotného aktiva/práva IRU.*

6.3.4 Způsobilost nákladů

Pro ověření způsobilosti nákladů je v rámci dotačních titulů v případě absence záruky obvyklosti nákladů, tedy náklady nevznikaly veřejným zadávacím řízením, je vhodné využít institut znaleckých posudků, které srovnají náklady výstavby obdobné infrastruktury. Tento náklady je samozřejmě vhodné upravit o případnou časovost či charakter konkrétní infrastruktury.

Znalecký posudek by měl vždy stanovit maximálně uznatelný způsobilý náklad. Nemělo by však dojít k omezení využití infrastruktury i za vyšší cenu bez zahrnutí části nákladů mezi způsobilé náklady. Současně znalecký posudek

zajistí dodržení všech kalkulačních principů jako je stanovení nákladové, alokace nákladů či výpočet a aplikaci koeficientu sdílení.